

The background of the cover is a photograph of a white wind turbine with three blades, positioned in the center. The foreground is filled with tall, golden-brown grasses that are slightly out of focus. A few small yellow wildflowers are visible among the grass. The sky is a clear, bright blue.

OÜ Koduliising

Aastaaruanne

2021

Sisukord

Sisukord	2
Üldine informatsioon	3
Lühendid ja selgitused	4
Tegevusaruanne	5
Konsolideeritud finantsaruanded	23
Konsolideeritud finantsaruannete lisad	27
Lisa 1 Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine	43
Lisa 2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused	46
Lisa 3 Riskijuhtimine	48
Lisa 4 Investeeringud tütarettevõtetesse	71
Lisa 5 Neto intressitulud	72
Lisa 6 Neto teenustasud	73
Lisa 7 Muud tegevustulud	73
Lisa 8 Tegevuskulud	74
Lisa 9 Tulumaks	75
Lisa 10 Nõuded keskpangale ja krediitiasutustele	75
Lisa 11 Laenud ja ettemaksed klientidele	76
Lisa 12 Muud varad	80
Lisa 13 Kinnisvarainvesteeringud	81
Lisa 14 Materiaalne põhivara	81
Lisa 15 Vara kasutusõigused ja rendikohustised	82
Lisa 16 Immateriaalne põhivara	83
Lisa 17 Klientidelt saadud laenud ja hoiused	83
Lisa 18 Muud kohustised	84
Lisa 19 Omakapital	85
Lisa 20 Tingimuslikud varad ja kohustised	85
Lisa 21 Tehingud ja saldod seotud osapooltega	85
Lisa 22 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded	87
Lisa 23 Aruandekuupäeva järgsed sündmused	89
Juhatuse liikmete allkirjad	90
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	91
Kasumi jaotamise ettepanek	93

Üldine informatsioon

Ärinimi:	OÜ Koduliising (alates 25.04.2019)
Endised ärinimed:	Liisi Valdus OÜ (kuni 25.04.2019)
Registrikood:	14571396
Tegevusala:	Valdusettevõte
Esimene sissekanne:	21.09.2018
OÜ Koduliising juriidiline aadress:	Läänemaa, Haapsalu, Posti tn 30, 90504
Holm Bank AS juriidiline aadress: (tütarettevõte)	Läänemaa, Haapsalu, Posti tn 30, 90504
Holm Bank Latvia SIA (Holm Bank AS tütarettevõte)	Pils iela 16, Alūksne, LV-4301, Läti Vabariik
Telefon:	+372 675 5055
E-post:	info@holmbank.ee
Grupi koduleht:	www.holmbank.ee
Aruandeperiood:	01.01.-31.12.2021
Juhatuse liikmed:	Arne Veske
Omanik ja lõplik kasusaaja (100%):	Arne Veske
Aruandlusvaluuta:	EUR
Esitatud ühikud:	tuhandetes
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS

Lühendid ja selgitused

Käesolevas aruandes on kasutusel järgmised lühendid:

GAAP	Üldtunnustatud arvestuspõhimõtted
IASB	Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu
Tõlgendamise komitee	Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (varasem IFRIC ehk rahvusvaheline finantsaruandluse tõlgenduste komitee)
YOY	Eelmise aastaga võrreldes
APR	Aastane krediidikulukuse määr
EIR	Efektiivne intressimäär
OCI	Muu koondkasum
CGU	Raha teeniv üksus
FVOCI	Õiglasest väärtusest muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatav
FVPL	Õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande kajastatav
SPPI	Ainult põhiosa- ja intressimaksed
DVA	Deebetväärtuse korrigeerimine
CVA	Kreditväärtuse korrigeerimine
FVA	Õiglase väärtuse korrigeerimine
ECL	Eeldatav krediidikahju
12mECL	12 kuu eeldatav krediidikahju
LTECL	Eluea jooksul eeldatav krediidikahju
PD	Makseviivituse tõenäosus
LGD	Makseviivitusest tingitud kahjumäär
EAD	Makseviivituses olev riskipositsioon
POCI	Krediidiriski suurenemise tõttu väärtust kaotanud ostetud või tekkinud finantsvarad
GLP	Laenuportfelli brutoväärtus
NLP	Laenuportfelli puhaskväärtus
NPL	Viivislaenud (mittetöötavad)
ROUA	Kasutusõigustega varad (kapitalirent)

Holmi visioon on pakkuda paindlikke digitaalseid finantslahendusi. Grupi jaoks on laienemine välisturgudele kindel osa kasvustrateegiast ning selles osas jätkub pidev töö.

2020.aasta augustis avasime Rootsis Holmi rakenduse, mille kaudu said inimesed nutitefonis taotleda digitaalset krediitkaarti. Hiljem lisandus klientidele laenu taotlemise võimalus. Testturul lanseeritud toote alusel on tänaseks välja töötatud virtuaalne rakendus ka koduturu klientide jaoks.

Rootsi kui testturg ning mainitud rakendus olid valitud eeldusel, et Rootsi näol oli tegemist väljakujunenud ja küpse pangandusturuga. Piiriülene tegevus oli planeeritud kindlate eesmärkidega, kontrollitud mahtudega ning konkreetse ajaraamiga. Veendusime testperioodi jooksul, et algselt oodatud tulemusi ei ole võimalik saavutada ning eelmise aasta lõpus tegi Grupi nõukogu strateegilise otsuse piiriülene tegevus lõpetada.

Grupp viis jätkuvalt läbi muudatusi tegevusprotsessides, täiendasime oma protseduure, et jälgida laenuportfelli dünaamikat ja kvaliteeti. Selle tulemusena vähenes aasta jooksul mittetöötavate laenude osakaal ning tagasime

laenuportfelli stabiilse kvaliteedi. Suuremat tähelepanu pöörati portfelli krediidi- ja likviidsusriski juhtimisele, et hinnata ja analüüsida jooksvalt krediidiriski kvaliteeti.

Aasta alguses, 25.02.2021 tehtud otsusega emiteeris Holm Bank AS teise taseme omavahenditesse kuuluvaid allutatud võlakirju nimiväärtusega 3 500 000 eurot (35 võlakirja, võlakirja nimiväärtus 100 000 eurot). Võlakirjad emiteeriti intressimääraga 7% aastas ning tähtajaga 25.02.2031. Võlakirjade emiteerimine toimus kahes osas, millega esmalt veebruaris emiteeris Pank võlakirju märkimissummas 1 500 000 eurot (15 võlakirja) ning märtsis märkimissummas 2 000 000 eurot (20 võlakirja). Võlakirjad registreeriti Nasdaq CSD SE Eesti filiaalis ning soetati ühe investori poolt.

Holm on oma tegevust ja mahte kasvatanud Läti turul, kuid samas hoidnud fookuses ka koduturu kliente. Oleme toonud turule ning valmistanud ette uusi tooteid, millega suudame tulevikus pakkuda veelgi laiemat valikut nii eraisikutele kui ka ettevõtetele. Oleme hoidnud oma kliendi baasi ning pidanud oluliseks praeguses ettearvamatus keskkonnas säilitada oma klientide suhtes paindlikkust, mis annab neile võimaluse oma plaane edukalt ellu viia.

Strateegia

Liisi

Panga ajalugu ulatub tagasi 1995. aastasse, mil ettevõtte eelkäija alustas tegevust Haapsalus. Sellest ajast on kasutusel kaubamärk Liisi. Õigusjärglasena jätkab Holm Bank AS tegevust ja väljastab Liisi kaubamärgi all järelmaksu, väikelaene ja krediitkaarte.

Teine kaubamärk Holm kuulub Pangale alates 2019. aastast. Holm kaubamärgiga pakub Pank laene era- ja äriklientidele, liisingut ning tähtajalisi hoiuseid.

HOLM

Holm viitab rootsi keeles väikesele saarele. Nimi on inspireeritud Lääne-Eesti väikesaartest, mida rannarahvas nimetab *holmideks* ja seeläbi on kaubamärgil otsene seos Panga kodulinnaga. Ka Holmi omanik Arne Veske on tuntud oma merenduslaste huvidest ja tegevustest poolest.

Holmi grupi moodustavad Holm Bank AS ja Holm Bank Latvia SIA. Grupi põhitegevuseks on tarbijate ja ettevõtete finantseerimine läbi erinevate finantsteenuste ja krediitodote Grupp väljastab krediiti Eesti, Läti ja Rootsi turul ning kaasab deposiite Eesti, Saksamaa ja Austria turgudelt.

2019. aastal kiitis Euroopa Pangandusjärelevalve heaks Pangale krediitdialutuse tegevusloa väljastamise. Alates 8. aprillist 2019. aastast on panga juriidiline nimi Holm Bank AS.

Enamusaktsionärina on Pangal kontroll tütarettevõtja Holm Bank Latvia SIA (edaspidi: Tütarettevõtja) tegevuse üle. 2019. aasta septembri lõpus omandas Holm Bank AS 51,07% osaluse Läti tütarettevõttes ning veebruaris 2021

ülejäanud vähemusosaluse, mille tulemusel on Pangast saanud tütarettevõtte ainuaktsionär.

2021. aastat iseloomustav märksõna oli endiselt ettevaatlikkus. Holm panga poolt aasta alguses korraldatud uuringust kohalike ettevõtjate seas tuli välja, et erinevaid riigipoolseid toetusi on kasutatud oodatust vähem ning vaid ligikaudu viiendik küsitletud ettevõtjatest said toetusmeetmeid. Siiski oli käesoleva aasta alguses ettevõtjate seas märgata juba mõnevõrra julguse taastumist. Kui mullu pani koguni 60 protsenti Holm panga uurings osalenud ettevõtjatest oma investeerimisplaanid seisma, siis aruandeaastal oli neist ligi kümnendik (8%) investeringutega jätkanud. Taoline trendimuutus oli võimalik eelkõige seetõttu, et erinevalt eelmisest kevadest on praeguseks ettevõtjatel kriisi olemus selgem ja saadakse aru, kuidas pandeemia majandust mõjutab ning millised sektorid kõige valusamalt pihta saavad.

Oleme täheldanud nii eraisikute kui ettevõtete laenu teenindamise võime paranemist ning turul tervikuna on maksepuhkusel olevate laenude maht kahanenud. Aktiivsem tegevus eluasemeturul tuleneb sissetulekute kasvust, tarbijate paranenud kindlustundest ning teisest pensionisambast väljavõetud raha mõjust, mis on suunatud kinnisvara sektorisse. Siiski pole selle ühekordse mõju ja lühiajalise kestvuse tõttu muresemiseks liialt põhjust ning kui järgitakse laenu teenindamisel oma maksevõimekust, suudetakse kasvanud võlakooormust ka teenindada.

Regulatiivsest vaatenurgast tegutseb kogu tööstus muutavas keskkonnas. Siiski on finantssektori tugevus jäänud üldiselt stabiilseks, olenemata kõiguvatest majandustingimustest.

Holmi grupi turge on kirjeldatud eespool, jätkuvalt analüüsitakse ka uutele turgudele sisenemist. 2020. aasta augustist alustasime piiriüleste teenuste litsentsi alusel Rootsi turul eraisikutele virtuaalse krediitkaardi toote pakumist. 2021. aasta jooksul sai selgeks, et Rootsi turg esitas panga jaoks arvatust suuremaid väljakutseid, seda ennekõike krediitkvaliteedi osas. Pank analüüsis järjepidevalt tulemusi ning tegi lõpuks järeldused, et ärihuvide realiseerimine sealsel turul on Panga jaoks liiga riskantne ning äritegevus otsustati lõpetada.

Toetume endiselt orgaanilisele kasvule ja pakume oma klientidele tooteid, mis võimaldavad neil maksimaalselt täita oma strateegilisi eesmärgi ning realiseerida häid plaane. See tagab eeldused meie kliendibaasi kasvuks ka tulevikus.

Eraisikute puhul paneme suurt rõhku olemasoleva kliendibaasi säilitamisele, kliendirahulolu suurendamisele ning uute klientide leidmisele. Selleks pakume lisaks järelmaksutoodetele ka laenukoode ja hoiuseid ning laiendame pidevalt tooteportfelli.

Äriklientide teenindamisel oleme keskendunud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele antavate laenude mahu suurendamisele. Mõne, kriisid rohkem kannatanud tööstusharu suhtes rakendasime konservatiivsemat hoiakut. Keskendume endiselt klientidele, kellel on selge arusaam ja ambitsioonid, kuidas oma äri kasvatada.

Kuna keskmised laenusummad on suhteliselt väikesed, on oluline omada põhjalikku arusaamist nende ettevõtete äritegevusest. Sellele peab järgnema kvaliteetne järelevalve.

Kõiki Grupi tugifunktsioone hallatakse tsentraalselt. Läti tütar-ettevõtte finants- ja riskijuhtimist koordineeritakse Holm Banki tasandil. Õigusabi koosneb nii ettevõttesisesest kui ka allhanke korras tellitud kohalikest teenustest. Seeläbi ühtlustatakse riskijuhtimise põhimõtted ning KYC ja AML menetlused. Need peavad vastama konsolideerimisgrupi standarditele.

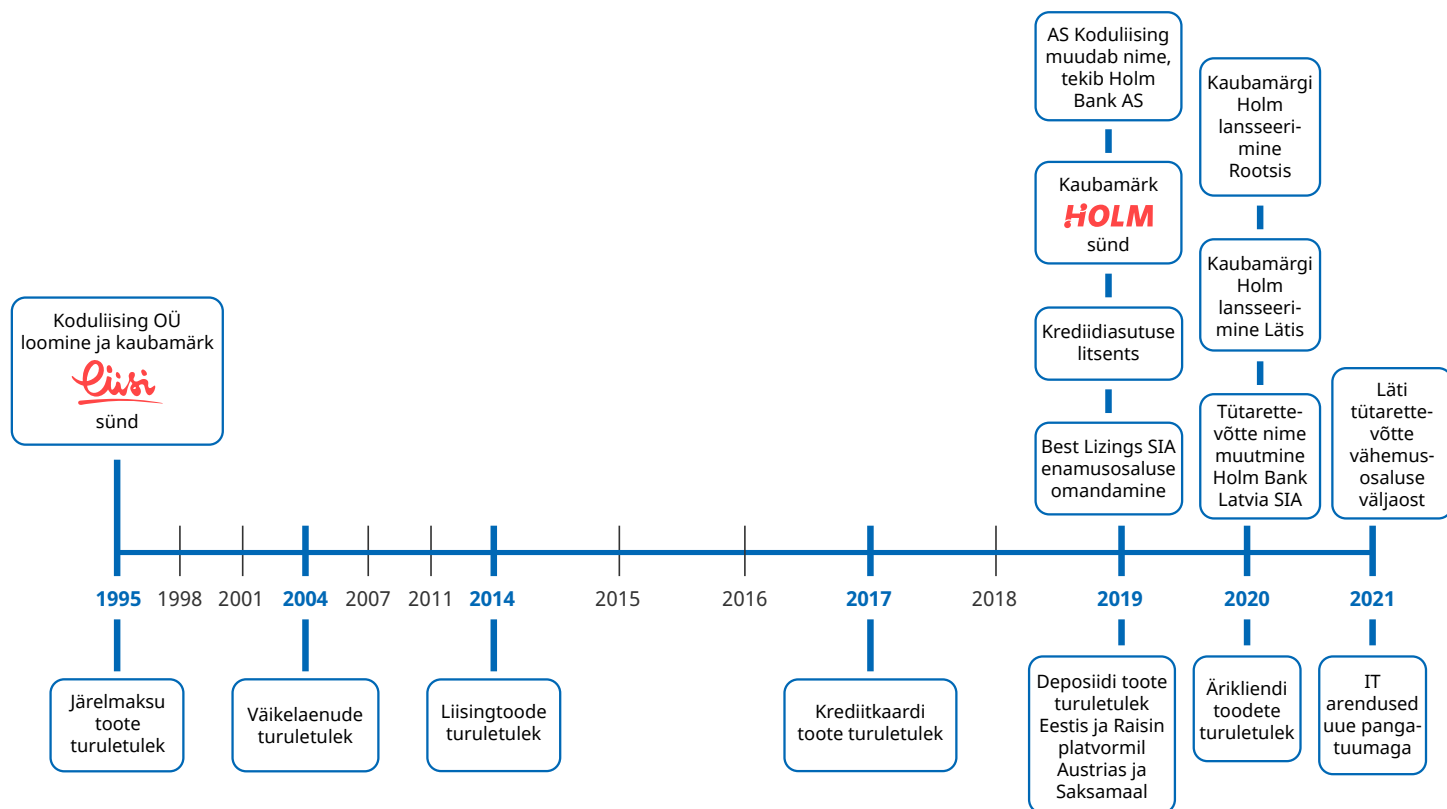

Visioon

Olla personaalsete ja paindlike digitaalsete finantslahenduste pakkuja Euroopas.

Missioon

Aitame eraisikutel ja ettevõtetel luua väärtust meie poolt pakutavate finantsvahendite kaudu.

Tooted

Järelmaksutooted

Järelmaksukaardid

Väikelaenu

Tähtajalised hoiused

Ärilaenu

Liising

Digitaalne krediitkaart äpis

Tegevuskeskkond

2021. aasta oli endiselt keeruline väliskeskkonna heitlikkuse tõttu. Covid-19 arengutega kaasnesid uued mutatsioonid, mis tõid kaasa korduvaid piiranguid. Grupp reageeris kiiresti nii sisemiselt kui ka väliselt. Vastustundliku tööandjana on Grupp ära jätnud mitmed planeeritud ühisüritused, et haigestumise riski töötajate seas kontrolli all hoida. Suuremate haigestumiste perioodide ajal Eestis

liiguti taas kodukontoritesse. Selline muutus leidis sujuvalt aset nii tehniliselt kui ka operatiivselt ning on saanud juba üsna harjumuspäraseks. Grupi poolt 2021. aastal töötajate seas läbiviidud rahuoluküsitluses hinnati väga kõrgelt Panga võimekust operatiivselt pandeemialainetele reageerida ning paindlikku ja soosivat hoiakut töö asukoha valikul.

Grupp jälgib pidevalt kriisilukorra arenguid ning analüüsib võimalikke Covid-19 viiruse tagajärgi. Aruande koostamise hetkeks on 83.1% Grupi töötajatest Covid-19 vastu vaksineeritud.

2021. aastal mõjutasid Grupi äritegevust ja tulemuslikkust väga paljud faktorid, sh ebakindlus tööjõuturul, kasvav palgasurve, pensioni teise samba rahade laekumine, üldine elukalliduse tõus ning elanikkonna vaesuse suurenemine, aga ka inimeste teadlikkuse suurenemine majandusotsuste tegemisel ja ettevõtete investeerimisotsuste edasilükkamine. Viimane suurim mõjutaja oli aasta lõpus alanud energiakriis, mille mõjud kanduvad edasi 2022. aastasse.

2021. aastal pöörasime varasemast veelgi rohkem tähelepanu portfelli kvaliteedi parandamisele, nii Eestis, Rootsis kui Lätis. Rootsi turg oli kogu Grupi jaoks suur väljakutse ning kõiki riske kaaludes, oli sealse äritegevuse lõpetamine ainuvõimalik, et minimeerida saadavaid kahjusid. Rootsis saadud kogemused on heaks õppetunniks ja järgmistel turgudel võetakse arvesse Rootsi turul õpitu ning tehtud põhjaliku analüüsi tulemused.

Lähitulevikus saab Grupp endiselt tugineda portfelli orgaanilisele kasvule ning uute toodete väljastamisele, kuid ennekõike tuleneb kasvupotentsiaal Lätist, kus Holmi kaubamärk läbi partnerite aina tugevamat populaarsust võidab. Grupp on üle vaatamas panga pikemaajalist strateegiat ning analüüsib uutele turgudele liikumise võimalusi.

Oleme jätkuvalt paindlikud laenuotsuste tegemisel ning laenuhalduses, järgides samal ajal vastutustundliku laenamise põhimõtteid. Otsime lahendusi klientidele, kes

vajavad laenutingimuste restruktureerimist, ning oleme vajadusel pakkunud lahendusi viisil, mis tagab krediitoodete jätkusuutliku teenindamise.

Vaatamata väliskeskkonna heitlikkusele, oli 2021. aasta nii finantssektoris kui üldiselt produktiivne, kõigi olulisemate parameetrite lõikes leidis muutus aset kasvavas suunas. Eurostati andmetel kasvas Eesti sisemajanduse koguprodukt +8.2% ning eratarbimine +7.2%.

Kasvas ka Eesti tarbijahinnaindeks +4.6%, suuresti tänu eluaseme ja transpordiga seotud hinnatõusudele. Elekter kallines aastavõrdluses +44,5% ja gaas +27,5%, mis kujundas tarbijahinnaindeksi kasvuks võrreldes 2020. aasta detsembriga suisa +12.2%.

Grupi tulemusi mõjutasid oluliselt 2021. aastal toimunud pensioni teise samba väljamaksed, mille tulemusel vähenes ennetähtaegsete laenu tagasimaksete tõttu Grupi laenuportfell septembrikuus -6.4%. Aasta lõpuks ei suudetud portfelli mahtu taastada.

Äritegevust piiras tugevalt ka uute tegijate lisandumine, konkurents läks eriti tihedaks järelmaksuturul, kus iga innovatiivne idee rahva sooja vastuvõtu leidis. Rahvas kasutab üsna julgelt 'osta nüüd, maksa hiljem' võimalusi. Kuna Grupi fookus oli 2021. aastal suuresti muude toodete tarkvara arendustel, andis see järelmaksu uusmüügis tunda ning aasta lõpetati alatäidetud müügiplaanidega. Seda enam on Grupi edasine fookus järelmaksutoodete arendamisel ning uute toodete turule toomisel. 2021. aasta alatäitmine järelmaksu ja krediitkaardi toodete uusmüügis suudeti katta väikelaenude (+5%) ning äri-laenude (+2%) müügiplaan ületades.

Finantstulemused

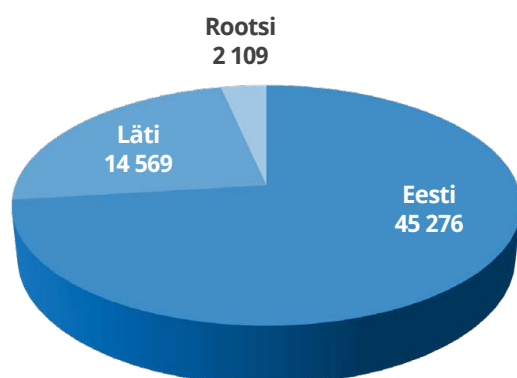
Käesolev aruandeperiood oli Grupi jaoks keeruline ja veidi hektiline. Ühelt poolt olid ootused müügile ülemäära optimistlikud, mis paljuski tingitud tegevuskeskkonna prognoosimatusest. Teisalt mõjutas müüki tugev konkurents ja inimeste teadlikkuse tõus laenutoodete tarbimisel.

Nii nagu tegevuskeskkonna kirjeldamisel, saab Grupi 2021. aasta majandustulemusi iseloomus-tada samamoodi heitlikuna - olid mõned tagasilöögid, aga oli ka võite. Aasta lõpuks oli Grupi netolaenuportfell siiski kasvanud 8,2% võrreldes aastatagusega (57 233 tuhandelt eurolt 61 954 tuhande euroni). Kuigi aruandeperiood tõi kaasa Rootsi ärisuuna lõpetamise ja sellega kaasnenud kahjumi (-1 453 tuhat eurot) ning Eestis andsid järelmaksu ja krediitkaardi uusmüügid tugeva tagasilöögi, suudeti finantseesmärkide osas igal tasandil eesmärgi ületada. Grupi tugev kulude kokkuhoiupoliitika ja konservatiivsem lähenemine eelarvestamisel tagasid lõpptulemusena eelarvest +35% parema finantstulemuse grupi tasandil ning +59% parema tulemuse konsolideerimata tasandil.

Kogu kliendibaas (sh mitteaktiivsed kliendid) jõudis aruandeperioodil 680 tuhande kliendini (31.12.2020: ületas 640 tuhande kliendi piiri).

Portfellide jaotus riikide lõikes

tuhandetes eurodes

Portfellis olevate aktiivsete lepingute arv kahanes aastaga vähesel määral, 78 736 lepingult 76 664 lepinguni (-2.6%). Lepingute vähenemise tingisid portfelli müügid, lepingute automaatsed mahakandmised, pensionirahade laekumisest tingitud ennetähtaegsed tagastamised ning realiseerimata müügiplaanid.

Läti tütarettevõtte teenis ka aruandeperioodil kahjumit, saavutades eelarvest -12% kehvema tulemuse. Müügiplaanid jäid ka Lätis täielikult täitmata, kuid sellele vaatamata suudeti netolaenuportfelli kasvatada +84.9% ehk 7 914 tuhandelt eurolt 14 569 tuhande euroni.

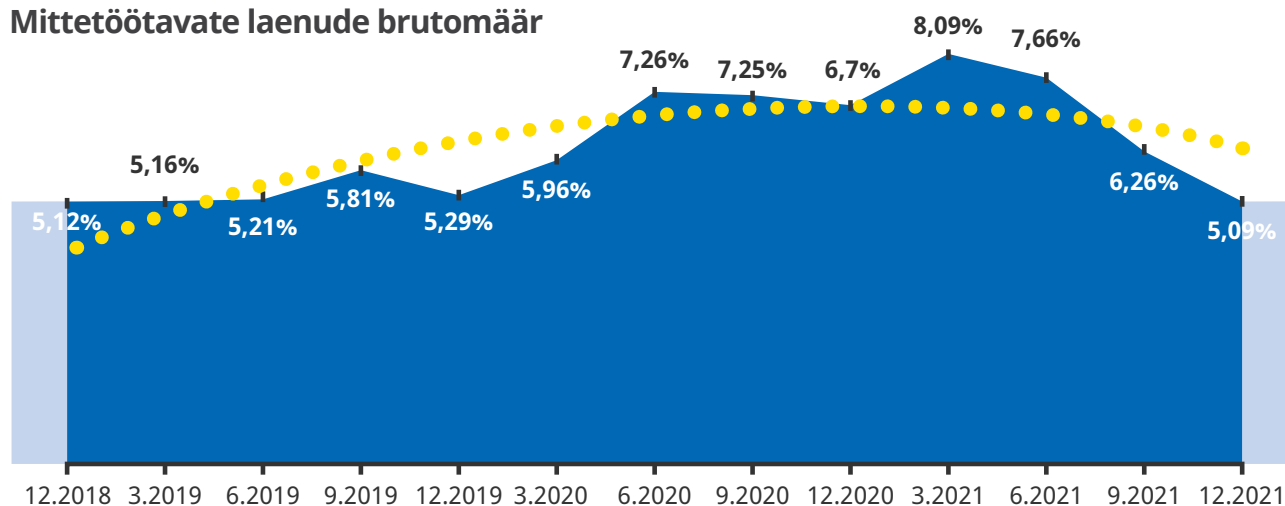
2021. aasta lõpetati 73 511 lepinguga töötavate laenuportfellis (31.12.2020: 74 152 lepingut) ning 3 153 lepinguga mittetöötavate laenuportfellis (31.12.2020: 4 584 lepingut). Bilansi-välised lepingud on käesolevast arvestusest välja jäetud. Seega, kui 2020. aasta lõpuks moodustasid mittetöötavad lepingud arvuliselt 5.8% kogu lepingute arvust, siis 2021. aasta lõpuks suudeti kvaliteeti nii palju parandada, et osakaal jõudis 4.1%-ni.

Ka mahtude osas tehti krediitkvaliteedi parandamisel suuri edusamme. Viivislaenu osakaal kogu brutoportfelligi alaneks aastal lõpuks 5.1% tasemele (2020. aasta lõpuks 6.7%).

Eraisikute krediitloodete osas oli viivislaenu osakaal jätkuvalt kõige madalam krediitkaardi toodetel, so 2.9% (31.12.2020: 4,4%). Rootsi virtuaalkaardi viivislaenu määra jälgiti eraldi ja see oli 28.9%. Väikelaenu puhul oli viivislaenu osakaal 5.1% (31.12.2020: 9,5%), järelmaksuportfellis 4.8% (31.12.2020: 7,3%), liisinguportfellis 2.5% (31.12.2020: 6,3%) ja äri-laenu 1.2% (31.12.2020: 5,5%).

Tuginedes Grupi varasemale praktikale nõuete laekumise tõenäosuse languse osas, jätkati süsteemsete automaatsete mahakandmistega üle 365 päeva võlas olevate nõuete puhul ning vajadusel rakendati individuaalsete hinnangute alusel veelgi varasemaid mahakandmisi (Rootsi portfelli osas). Automaatsed mahakandmised ning portfelli müügid nii Rootsis kui Lätis on aidanud viivislaenu osakaalu kontrolli all hoida ning stabiliseerida. Allpool on esitatud mittetöötavate laenu suhe brutoportfelli kvaliteet kaupa viimase kolme aasta jooksul:

Mittetöötavate laenude brutomäär

Kuna laenuportfelli kasv jäi ootuspärasele alla, hoidis Grupp kapitali kaasamisel tugevat kontrolli, et säilitada deposiitide kattekordaja määr soovitud tasemel (netolaenuportfelli suhe deposiitide portfelli ei tohiks olulises osas ületada suhet 1:1). Aasta teises pooles uutelt turgudelt kapitali kaasamise vajadus praktiliselt puudus. 2021. aasta lõpetati 64 311-tuhande-eurose mahu juures, kattekordaja väärtusega 96.6% (31.12.2020 vastavalt 55 804 tuhat eurot, kattekordaja 102.6%). Grupi likviidsustase on endiselt väga konservatiivne, aasta lõpuks oli COREP aruande kohane suhtarv LCR tasemel 224.2% (31.12.2020: 258.7%).

Grupi konsolideeritud koguvarad kasvasid 14.4% 77 705 tuhandelt eurolt 88 930 tuhande euron. Ainuaktsionäri omakapitali suhe Grupi koguvaradesse moodustas

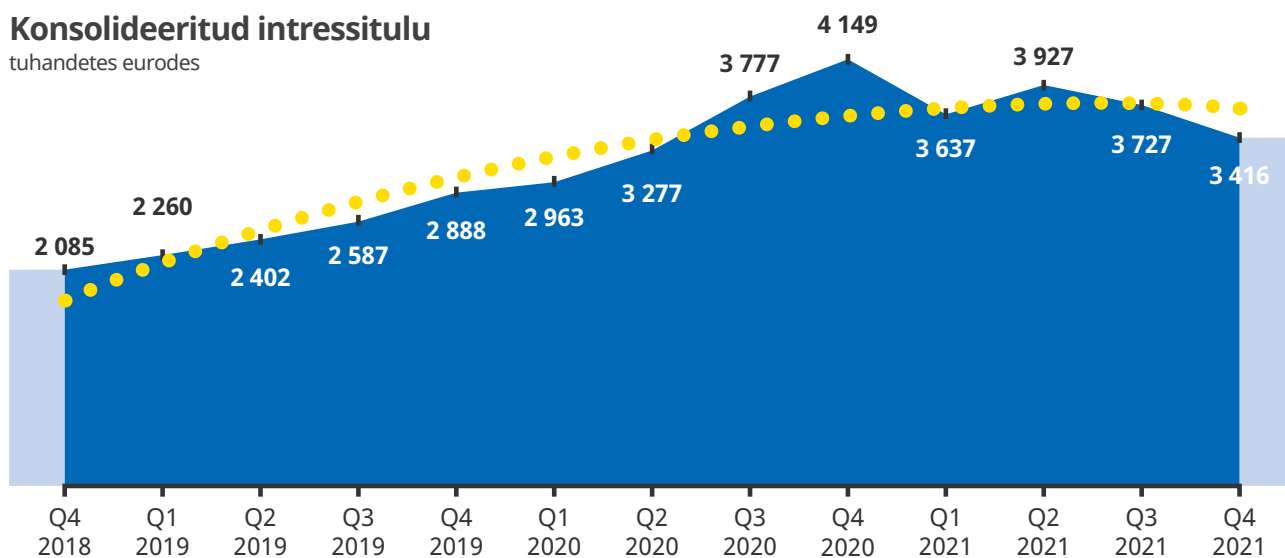
Grupi konsolideeritud koguvaradest 20.5% (31.12.2020: 23.7%, kogu omakapitali suhe koguvaradesse oli 25.1%). Kogu omakapitali suhe Grupi koguvaradesse on käesoleva aruandeperioodi lõpuks sama võrreldes eespool toodud näitajaga, kuna mittekontrollivat osalust enam ei eksisteeri.

Grupi kapitalisatsioonimäär on endiselt väga tugev (kogu omakapital/netolaenuportfell) – 2021. aasta lõpu seisuga oli see 29.4% (31.12.2020: 34.0%).

Grupi intressitulude kogumaht oli aasta lõpuks 14 707 tuhat eurot (2020: 14 166 tuhat eurot, kasv +3.8%). Sellist tugevat intressitulude kasvu, nagu eelmisel aruandeperioodil (+39.7%), 2021. aastal ei saavutatud.

Konsolideeritud intressitulu

tuhandetes eurodes

Juhtkond pöörab erilist tähelepanu kulude ja tulude omavalhelisele suhtele (tegevuskulud/tegevustulud). Aasta lõpuks oli see näitaja rahuldaval tasemel, so 58.3% (2020: 70.1%).

2021. aasta lõpetati koondkasumiga 1 009 tuhat eurot (2020: 1 065 tuhat eurot). EBITDA (kasum enne makse, kulumit ja intressikulud) kasvas 4 988 tuhandelt eurolt 7

315 tuhande euron ehk 46.7%. Emaettevõtte omakapitali tootlus (emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum/emaettevõtte omanikele kuuluv keskmine omakapital) oli 5.5% (2020: 7.1%).

Varem populaarsed põhitooted, järelmaksud ja krediitkaardid, on väikelaenu portfelli kasvule tugevasti alla

jäänud. Väikelaen on muutunud meie klientide eelistatuimaks krediititooteks, kasvab ka Grupi ärialaenu portfelli. Väikelaenuportfell moodustas aasta lõpuks 46% (31.12.2020: 33%) kogu netoportfelli summas 28 382 tuhat eurot (31.12.2020: 18 912 tuhat eurot), järgnesid krediitkaarditooted vastavalt osakaaluga 25% ja mahuga 15 558 tuhat eurot (31.12.2020: 31% ja 17 731 tuhat eurot) ning järelmaks 17% ja 10 641 tuhat eurot (31.12.2020: 27% ja 15 505 tuhat eurot), ärialaenud 8% ja 4 927 tuhat eurot (31.12.2020: 5% ja 2 570 tuhat eurot) ning liisingud 4% ja 2 446 tuhat eurot (31.12.2020: 4% ja 2 515 tuhat eurot), vt ka lisa 11.

Lisaks Läti portfelli kasvule kasvatasime portfelli esialgu ka Rootsis, tuues turule lisaks virtuaalkrediidi tootele väljamakse kontole, mis oma olemuselt sarnanes väikelaenu tootele. Siiski sai ruttu selgeks, et sihturu valik ja skoorimudelid ebaefektiivsus ei taga piisavat tootlust ja kasumlikkust. Rootsi netoportfell ulatus aasta lõpuks 2 109 tuhande euronit (31.12.2020: 1 409 tuhande eurot). Novembris müüdi oluline osa Rootsi mahakantud nõuetest.

Aruande avalikustamise hetkeks on realiseeritud ka suur osa aktiivsest portfelliist ning otsitakse võimalusi ülejäänud nõuete loovutamiseks.

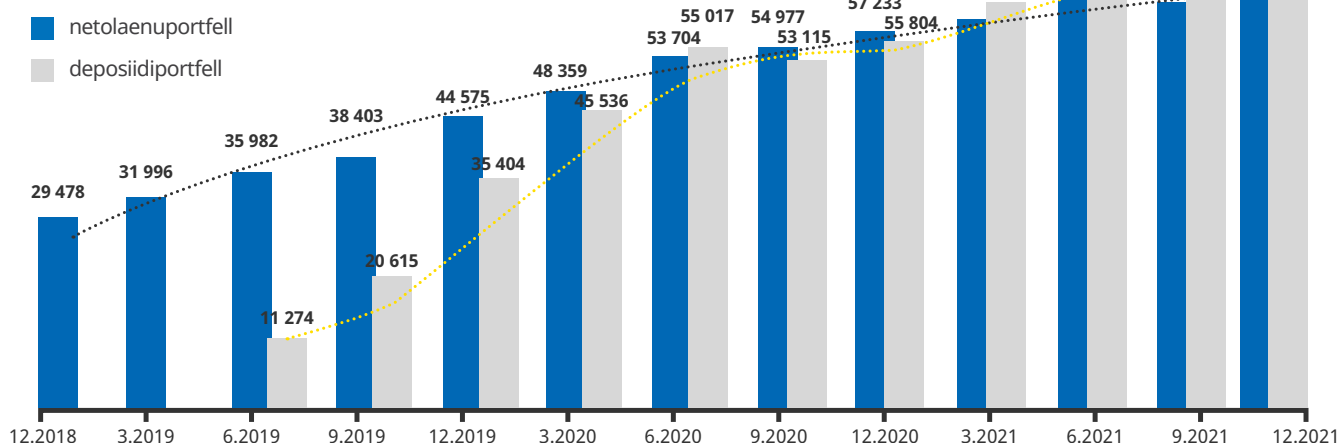
Kui 2020. aasta ärialaenude portfelli müügieesmärgid jäid täitmata, siis 2021.aastal ületas ärialaenude müük ootusi (+2% müügieesmärkidega võrreldes). Portfell kasvas ligi kaks korda. Liisingute osas jätkus koostöö Nord Varaliising OÜ-ga, et pakkuda ettevõtetele väikeliisinguid, kuid liisingu portfelli tulemus jäi siiski tagasihoidlikuks – portfelli isegi natuke vähenes (2 515 tuhandelt eurolt 2 446 tuhandele eurole, säilitades osakaalu 4% kogu netolaenuportfelli).

2022. aastale minnakse vastu ettevaatlikult, kuid siiski veidi optimistlikumalt, kui eelmisele aastale. Prognoositud tarbimise kasv loob soodsad eeldused ka laenuportfelli suurenemiseks.

Kõrged ootused on Läti portfelliile, kuid ka kohalikele väikelaenu, järelmaksu ja ärialaenu portfelliidele.

Portfelli kõverad

tuhandetes eurodes

Äritegevus Läti tütarettevõttes 2021. aastal

Holm Bank Latvia SIA on erakapitalil põhinev osaühing, mis tegutseb Lätis. Ettevõtte täidab oma ärieesmärgi tarbijakrediidi valdkonnas.

Holm Bank Latvia SIA juhatuse liikmete osas 2021.aastal muudatusi ei toimunud. Läti maajuhil ametiülesandeid asus veebruarist 2021 täitma senine klienditoe spetsialist Kristine Kolsar, kellel on pikaajaline tööstaaž Holmis ning laialdased teadmised ja kogemused võlamenetluses.

2021. aasta eelarve nägi Lätis ette üsna optimistliku müügiplaani. Müügiplaan täideti 89% ulatuses, mis oli lõppkokkuvõttes hea tulemus, arvestades keerulist

makromajanduslikku keskkonda. Müügiplaani mittetäitmine tingis eeldatavasti ka selle, et esialgselt plaanitud kasumini sel korral veel ei jõutud.

Portfelli kasv tegi suurepärase hüppe +84.1% (7 914 tuhandelt eurolt 14 569 tuhande euronit). Kasv toimus eelkõige väikelaenude arvelt.

Panga juhtkond on teinud portfelli kvaliteedi osas kaalutletud ja operatiivseid otsuseid, realiseerides olulise osa halvenevast portfelliist varases staadiumis (vt lisa 11). Müügitehingud leidsid aset juunis ja detsembris. Osaliselt portfelli müügid, teisalt paranenud krediidihooldus

ning ka portfelli regulaarsed mahakandmised alandasid viivislaenude osakaalu kogu brutoportfelist -1.2% võrra (6.6%-lt 5.4%-ni), sh väikelaenudel -1.5% (7.2%-lt 5.7%-ni) ning järelmaksudel -1.9% (4.6%-lt 2.7%-ni). Krediitkaardi portfellis jõudsid aruandeaastal esimesed lepingud 3. riskiklassi, seetõttu võrdlusemomenti ei ole, kuid aasta lõpuks oli viivislaenude määr selles tooteportfellis 5.7%.

Finantstulemused olid kooskõlas aasta keskel korrigeeritud eelarvega ning Grupi strateegiaga. Tütarettevõtte saab emaettevõttelt maksimaalset finantstuge. Jooksev kapital, likviidsuspositsioon ja võime katta riske, millele Holm Bank Latvia SIA võib olla avatud, on vastuvõetaval tasemel ning juhtkond kinnitab tütarettevõtte jätkusuutlikkust järgmise 12 kuu jooksul.

Juhtorganid

Juhtimiskord on kooskõlas konsolideerimisgrupi individuaalse riskiprofiiliga ning Grupi ärimudeliga, regulatiivsete nõuete vastavuse tagamiseks võetakse arvesse vastavat ametipositsiooni, mille kohta hindamine toimub.

Grupp tagab, et kõik juhatuse liikmed ning võtmeisikud sobivad igal ajahetkel individuaalselt oma ametipositsioonidele. Lisaks hinnatakse kollektiivselt juhatuse ja nõukogu sobivust, et tagada vastavus nende üksuste rollile ja kohustustele konsolideerimisgrupis.

OÜ Koduliising juhatus ning ainuaktsionär tegutsevad ühes isikus. Kontserni ainuomanik on OÜ Koduliising, mille omanik on 100 % Arne Veske, kes on ühtlasi Gruppi kuuluvate ettevõtete tegelik kontrolliv osapool ning Läti tütarettevõtte juhatuse liige.

Panga juhtorganid on nõukogu ja juhatus. Panga juhtimiskord on kooskõlas konsolideerimisgrupi individuaalse riskiprofiiliga ning Panga ärimudeliga, regulatiivsete nõuete vastavuse tagamiseks võetakse arvesse vastavat ametipositsiooni, mille kohta hindamine toimub. Pangas peab olema tagatud, et kõik juhatuse liikmed ning võtmeisikud sobivad igal ajahetkel individuaalselt oma ametipositsioonidele. Lisaks hinnatakse kollektiivselt juhatuse ja nõukogu

sobivust, et tagada vastavus nende üksuste rollile ja kohustustele konsolideerimisgrupis.

Panga nõukogu koosneb viiest liikmest, kes vastutavad Grupi strateegiliste otsuste ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. Nõukogu liikmed määrab kolmeks aastaks ametisse aktsionäride üldkoosolek. Juhatus koosneb kolmest liikmest, kes vastutavad kontserni igapäevase juhtimise eest. Juhatuse liikmed määrab kolmeks aastaks ametisse nõukogu. Juhatuse liikmete määramisel veendub nõukogu, et moodustatud juhatus oleks oma teadmiste, oskuste, kogemuste ja hariduse poolest piisavalt mitmekesine ja suudaks kõiki Grupi tegevusvaldkondi efektiivselt juhtida.

Kõikide juhtorgani liikmete määramisel võetakse aluseks krediidiasutuste seaduses juhtorganite liikmetele esitatud nõuded. Selle kohaselt peavad ametisse nimetatud isikul olema krediidiasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane maine.

Pangal on juhtorgani liikmete sobivuse hindamiseks vastu võetud sisepoliitika: sobivust hinnatakse enne juhtorgani liikmeks määramist ja igal aastal regulaarselt hiljemalt järgmise aasta 31. detsembril.

Grupi areng

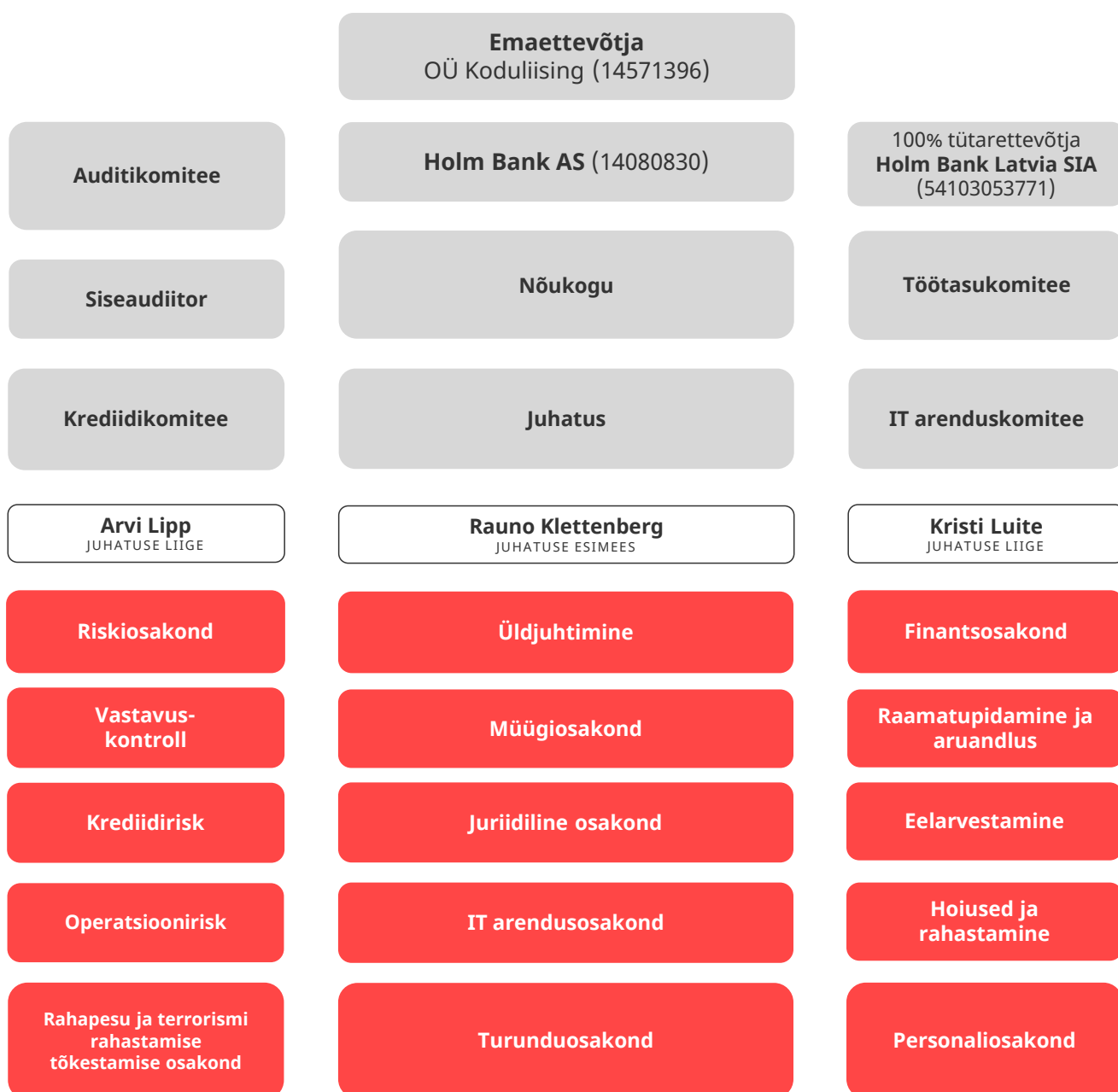
Grupi struktuuri kujundab ja kinnitab Grupi juhatus vastavalt nõukogu antud juhistele ning arvestades Grupi tulevase arengukavasid.

Alates tütarettevõtte omandamisest koordineerib Grupp oma igapäevast tegevust konsolideerimise põhimõtte

alusel, mis hõlmab ühiste ja kooskõlastatud eesmärkide kehtestamist ning ühiste põhiväärtuste rakendamist.

Grupi struktuur seisuga 31.12.2021 on esitatud järgmisel lehel:

Holm Bank AS organisatsiooni struktuur

Komiteed

Tütarettevõttes Holm Bank AS on moodustatud järgmised komiteed:

Auditikomitee koosneb kolmest nõukogu liikmest ning annab nõu raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja siseauditi küsimustes.

Krediidikomitee, pädev organ, mis teeb krediidi väljastamisega seotud otsuseid.

IT Nõukogu, so arenduskomitee, mis hindab kontserni arenguvajadusi IT valdkonnas ja koordineerib IT-arenduse prioriteete.

Sisekontrollisüsteem

Selleks et Grupi tegevus oleks efektiivne, finantsaruandlus usaldusväärne, tegevus kehtivate seaduste ja muude õigusaktidega vastavuses, sise-eeskirjad juhtorganite poolt heaks kiidetud ja otsused tehtud usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni põhjal, on Grupp kehtestanud sisekontrollisüsteemi, mis hõlmab kõiki tegevus- ja juhtimistasandeid.

Sisekontrollisüsteem põhineb kolmel tasandil:

1. Esimese tasandi sisekontroll toimub igas esimese kaitseliini üksuses. See liin võtab riske ja vastutab nende äri- ja juhtimise eest otse ja järjepidevalt. Selleks peavad äri- ja juhtimise liinidel olema asjakohased protsessid ja kontrollid, mille sisu on tagada riskide tuvastamine, analüüsimine, mõõtmine, jälgimine, juhtimine, aruandlus ja säilitamine kogu institutsiooni riskiisu piirides ning et kogu äritegevus vastaks välistele ja sisemistele regulatiivsetele nõuetele.

2. Teine tasand koosneb riskijuhtimise funktsioonist, mis toimib autonoomse ja sõltumatu kontrolliüksusena. Riskijuhtimise funktsioon hõlbustab usaldusväärse riskijuhtimise raamistiku rakendamist kogu Grupis ning vastutab riskide edasise tuvastamise, jälgimise, analüüsimise, mõõtmise, juhtimise ja aruandluse eest ning kujundab tervikliku ülevaate kõigist riskidest individuaalse ning konsolideeritud korra alusel.

Tasustamispoliitika

Grupp on välja töötanud ühtse tasustamispoliitika, mille on heaks kiitnud töötasukomitee ja nõukogu. Selle eesmärkide järgimist kontrollib siseaudiitor.

Tasu koosneb kahest komponendist: põhipalk – töötaja ja Grupi vahel kokku lepitud ja töölepingus fikseeritud tasu; tulemustasu (preemia) – täiendav tasu, mille maksmise kohta teeb otsuse Grupp.

Preemiat makstakse töötajatele kalendriaasta lõpus Grupi eesmärkide saavutamisse panustamise eest. Põhipalk

Töötasukomitee, pädev organ, mis teostab peaaegselt järelevalvet juhtide ja töötajate tasustamise üle ning hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist.

Proportsionaalsuse põhimõttele tuginedes ei ole Grupis loodud riskikomiteed ega nominatsioonikomiteed. Eespool nimetatud komiteede ülesandeid täidab Panga nõukogu.

Riskijuhtimise funktsioon aitab äriüksustel rakendada riskijuhtimise meetmeid, et tagada esimeses kaitseliinis kehtestatud protsessi ja kontrolli nõuetekohane kavandamine ja tõhusus.

Vastavuskontrolli funktsioon jälgib vastavust õiguslikele ja regulatiivsetele nõuetele ning sise-eeskirjadele, annab juhtorganile ja asjaomastele töötajatele nõu nõuete täitmise kohta ning kehtestab põhimõtted ja protsessid nõuete täitmisega seotud riskide juhtimiseks ja nõuete täitmise tagamiseks. Mõlemad funktsioonid võivad vajaduse korral sekkuda, et tagada sisekontrolli- ja riskijuhtimissüsteemide toimimist esimeses kaitseliinis.

3. Kolmas tasand koosneb siseauditi funktsioonist. Siseaudit viib läbi riskipõhiseid ja üldauditeid ning kontrollib ja hindab sisemiste juhtimiskordade, -protsesside ja -mehhanismide korrektset rakendamist, et teha kindlaks, kas need on usaldusväärsed ja tõhusad, rakendatud ja järjepidevalt kohaldatavad. Siseauditi funktsioon vastutab kahe eelneva kaitseliini sõltumatu auditeerimise eest. Siseauditi funktsioon täidab oma ülesandeid teistest kaitseliinidest sõltumatult.

2021.aastal täitis siseauditi funktsiooni ettevõttesisene audiitor Anna-Mari Oomer.

ja tulemustasu on mõistlikus tasakaalus. Tulemustasu suuruse kinnitab nõukogu. Kontsernil ei ole töötajaid, kelle aastatasu on suurem kui üks miljon eurot.

Töötajaid motiveerivad rahaliste stiimulite kõrval ka mittehahalised hüved, nt paindlik töögraafik, kaugtöö võimalus, erinevad ühistegevused ja sporditoetused. Töötajatega on sõlmitud töölepingud ja juhtorganite liikmetega teenistuslepingud.

Konsolideeritud finantssuhtarvud

tuhandetes eurodes

2021

2020

Neto intressitulud	13 427	13 220
Neto teenustasukulud	-1 752	-1 554
Muud tegevustulud	1 698	561
Neto tegevustulud	13 320	12 227
Kulud	-7 765	-8 577
Aruandeperioodi kasum enne krediidikahjusid	5 555	3 650
Finantsinstrumentide krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus	-4 313	-2 366
Tulumaksukulu	-233	-219
Aruandeperioodi kasum/kahjum	1 009	1 065
Emaettevõtte omaniku osa aruandeperioodi kasumist/kahjumist	992	1 269
Keskmised varad	83 318	66 900
Keskmine emaettevõtte omaniku osa omakapitalist	18 340	17 960
Netolaenuportfell aruandeperioodi lõpus	61 954	57 233
Koguvarad aruandeperioodi lõpus	88 930	77 705
Hoiuste kogumaht aruandeperioodi lõpus	64 311	55 805
EBITDA, tuhandetes eurodes	7 315	4 988
ROA %	1,2%	1,9%
ROE %	5,5%	7,1%
AU %	19,7%	22,0%
CFROI %	29,5%	20,3%
CIR %	58,3%	70,1%
NIM %	24,7%	27,1%
SPREAD %	24,3%	25,0%
Laenude ja varade suhe %	69,7%	73,7%
Laenude ja hoiuste suhe %	96,6%	102,6%
Kapitalisatsioonimäär %	29,4%	34,0%
Mittetöötavate laenude brutomäär %	5,1%	6,7%
Omakapitali määr %	20,5%	23,7%
LCR %*	224,2%	258,7%
NSFR %*	175,8%	153,4%
Finantsvõimenduse määr %*	19,4%	20,6%

Selgitused:

*Kapitali adekvaatsuse tasemed (LCR, NSFR, Finantsvõimenduse määr) arvutatakse COREP aruande kohaselt perioodi lõpu seisuga konsolideeritud tasemel.

EBITDA (kasum/kahjum enne makse, kulumit ja intressikulu)

Varade tootlus (ROA) = puhaskasum (emaettevõtte omaniku osa) / keskmised varad * 100

Omakapitali tootlus (ROE) = puhaskasum (emaettevõtte omaniku osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omaniku osa) * 100

Varade kasutamine (AU) = kogutulu / keskmised varad * 100

CFROI = ärikasum / keskmine omakapital (emaettevõtte omaniku osa) * 100

Kulude ja tulude suhe (CIR) = tegevuskulud kokku / puhas tegevustulu * 100

Neto intressimarginaal (NIM) = neto intressitulu / keskmised intressi teenivad varad * 100

Hinnavahe (SPREAD) = intressi teenivate varade tootlus - intressi kandvate kohustiste maksumus

Laenude ja varade suhe = netolaenuportfell / koguvarad * 100

Laenude ja hoiuste suhe = netolaenuportfell / hoiused * 100

Kapitalisatsioonimäär = kogu omakapital / netolaenuportfell * 100

Mittetöötavate laenude brutomäär = mittetöötavate laenude brutoportfell / kogu brutoportfell * 100

Omakapitali määr = emaettevõtte ainuaktsionärile kuuluv omakapital / koguvarad * 100

Kapitalibaas

tuhandetes eurodes

31.12.2021

31.12.2020

Aktiivkapital	5	5
Ülekurs	20 995	20 995
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	-3 757	-3 825
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum/kahjum	992	1 269
Immateriaalne põhivara	-788	-2 300
Kohaldatav viivisnõuete ebapiisava likviidsuskatte summa	-2	-3
Esimese taseme põhiomavahendid kokku	17 445	16 141
Esimese taseme täiendavad omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid kokku	17 445	16 141
Teise taseme omavahendid kokku	3500	0
Netoomavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	20 945	16 141

Kapitalinõuded		
Krediitiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil*	2 796	2 021
Piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused standardmeetodil	4	8
Äriühingud standardmeetodil	753	0
Jaenõuded standardmeetodil	43 029	43 575
Nõuded tagatud elamukinnisvaraga	123	0
Nõuded tagatud ärikinnisvaraga	780	0
Makseviivituses nõuded standardmeetodil	4 814	5 940
Muud varad standardmeetodil	4 720	5 391
Krediidirisk ja vastaspoole krediidirisk kokku	57 020	56 935
Valuutariski kapitalinõue standardmeetodil	2 874	1 624
Intressipositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	0	0
Aktiivpositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	0	0
Krediitdiväätuse korrigeerimise riski kapitalinõue standardmeetodil	0	0
Operatsiooniriski kapitalinõue baasmeetodil	20 879	16 050
Kokku riskiga kaalutud varad	80 773	74 609
Kapitali adekvaatsus (%)	21,6%	21,6%
Esimese taseme omavahendite suhtarv (%)	21,6%	21,6%
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (%)	25,9%	21,6%

*Standardmeetod – vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruses (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta, (III osa 2. jaotise 29. peatükk) kehtestatud definitsioonile.

Sotsiaalne vastutus ja majandusliku väärtuse loomine

Holm pank inspireerib inimesi elama aktiivset ja sportlikku elu. Usume ütlusesse terves kehas terve vaim ja püüame hoida tasakaalu kõiges, mida teeme ise ning julgustame teisi sama tegema. Oleme juba aastaid toetanud erinevaid kultuuri ja spordiga seotud teemasid, et seeläbi anda oma panus ühiskonda laiemalt.

Aastal 2021 toetasime mitmeid Eestis tuntud muusikaüritusi nagu näiteks TAFF:fest ja Augustibluus, mõlemad toimusid Haapsalus ja Pärnu Harmonica Festival, mille kontserdid leidsid aset lausa kolmes linnas – Haapsalus, Pärnus ja Tallinnas.

Holm peab tähtsaks kodumaise spordi jätkusuutlikkust ja noorsportlaste pidevat pealekasvu, aga ka sportlikku eluviisi laiemalt. Läbi spordi toetamise püüame anda võimaluse noortele sportlastele ja tuua järjest rohkem noori erinevate spordialade juurde.

- Alustades kõige noorematest – toetame juba mitmendat aastat laste ja noorte huviklubi Kratila, mis asub põhikeskusega Haapsalus ning mis juba maast-madalast kasvatab lastes mõtteviisi, et sport ja liikumine on tore ning igapäevaelu loomulik osa.

- Oleme pikaajaline Tartu tipp- ja huvisportlaste jalgpalliklubi Welco peatoetaja. 2021. aasta suvel avati Holmi toetusel Tartus otse ERM'i vastas Welco kodustaadion, mis hakkas kandma nime Holm Park. "Sportlastel peavad olema head treeningtingimused, see on üks alustest, mis aitab tulevikus järjest paremaid tulemusi saavutada. Tegemist on keskkonnasäästliku spordikompleksiga, kus saab olema kaks päikesepaneelide parki ja ka Tartu restorane teenindav maitsetaimede aed, mis toimib ringmajanduse printsiibil. Ehitistes domineerib puit, mis on kõige keskkonnasäästlikum ehitusmaterjal, sest seob CO₂'te", ütleb Holm panga tegevjuht Rauno Klettenberg.

- Toetame Tartu jalgrattaklubi Ampler Team, kus ambitsioonikad noored jalgratturid toovad võistlustelt suurepäraseid poodiumikohti ning tänu kellele Holmi nimi on pidevalt nähtav – on ju jalgrattasport üks Eestis laialdsemalt harrastatud alasid.

- Toetame ka Haapsalu korvpallimeeskonda, kelle eesmärk on välja jõuda Eesti Meistriliigasse. Soovime toetada noori sportlasi ja võimaldada noortel oma unistusi täide viia - esindada oma kodulinna ja kunagi ka oma riiki suurtel spordivõistlustel.

- Et sportlik liikumine on tähtis aastaegadest sõltumata, asusime toetama ka suusatajaid, Team NJW, kes osalevad erinevatel maratonidel. Just selle tiimi liige Henri Roos esindab Eestit Pekingi taliolümpial murdmaasõidus.

- Holm toetab mitmete ratsavõistluste läbiviimist, tuntumate hulgas tasub mainida Tallinn International Horse Show ja Classic Pärnu, viimane toimub keset suve otse Pärnu rannaliival ja pakub rõõmu nii ratsaspordihuvilistele kui laiemale vaatajaskonnale, kes Pärnus suvitavad.

- Holm panga nimi on nähtaval ja tuntud ka purjetajate hulgas. 2021 aasta augustis Tallinnas toimunud avame-

repurjetamise maailmameistri-võistlustel pärjati C-klassis maailmameistriks Holmi jaht Matilda 4, tiimi kuulusid Holm panga nõukogu liikmed Arne Veske ja Kelly Veske.

Holmi inimesed järgivad samu töökspidamisi, mida ettevõtte toetab – elada tervislikult ja sportlikult. Sageli toimuvad Holmi üritused, kuhu sisse põimitud sportlikud elemendid, ühised matkad loodusesse, aga ka tervise

hoidmisele suunatud koolitused, näiteks esmaabikursus, silmade tervishoiu loeng ja kontroll, jne, jne.

Olles loodetavasti selja taha jätmas keerulist koroonaaega tõdeme, et just sportlik liikumine vabas õhus on hoidnud pangatöötajaid tervena ja tulvil energiat ning soovi anda panus panga edukusse.

Grupi poolt loodud majanduslik väärtus

tuhandetes eurodes

	2021	2020
Tasutud ettevõtte tulumaks	327	184
Eestis	296	177
Lätis	58	7
Tasutud palgamaksud	1 924	1 720
Eestis	1 806	1 515
Lätis	118	205
Tasutud käibemaks	232	179
Eestis	136	145
Lätis	96	34
Tasutud maksud kokku	2 156	2 073
Tasutud palgad	2 684	2 334
Eestis	2 269	1 911
Lätis	415	423
Loodud töökohad	14	35
Eestis	14	16
Lätis	0	19
Tasutud tarnijatele	6 374	9 187
Eestis	4 953	5 328
Lätis	1 421	3 859
Tehtud investeeringud	4 323	1 000
Eestis	4 302	985
Lätis	21	15
Tasutud dividendid	0	334

Vastutustundlik laenamine

Vastutustundliku laenamise põhimõtted Grupis tuginevad heale pangandustavale ning kõrgetele eetilistele standarditele ja vastutustundliku laenamise põhimõtetele. Grupi tegevus ei tohiks mingil viisil kahjustada üldtunnustatud eetika-, keskkonna- ja õiguspõhimõtteid ning Grupp ei tohi teha tehinguid vastaspooltega, kelle moraalsed tõekspidamised on küsitavad.

Kliendisuhe põhineb vastastikusel usaldusel. Peab olema kindel kliendi aususes, võimalustes ning finantsvõimekuses täita oma kohustusi, seda nii eraisiku kui ka äriklientide puhul. Grupp ei krediteeri kliente, kui on tõenäoline, et nad ei suuda oma kohustusi täita. Krediidi andmise kord on kooskõlas vastutustundliku laenamise põhimõtetega ja selle on heaks kiitnud juhatus.

Konsolideeritud finantsaruanded

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	2021	2020
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil		14 707	14 166
Intressikulud sisemise intressimäära meetodil		-1 280	-947
Neto intressitulud	5	13 427	13 220
Teenustasutulud		0	6
Teenustasukulud		-1 753	-1 560
Neto teenustasukulud	6	-1 752	-1 554
Muud tegevustulud	7	1 645	561
Neto tegevustulud		13 320	12 227
Personalikulud	8	-3 654	-4 112
Administratiiv- ja halduskulud	8	-3 631	-4 020
Muud tegevuskulud	8	0	-61
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8,13-16	-481	-383
Finantsinstrumentide krediitkahjumite katteks moodustatud allahindlus	8,11	-4 313	-2 366
Tegevuskulud kokku		-12 078	-10 943
Kasum/kahjum enne tulumaksu		1 241	1 284
Tulumaks	9	-233	-219
Aruandeperioodi kasum/kahjum		1 009	1 065
Emaettevõtte omaniku osa aruandeperioodi kasumist/kahjumist		992	1 269
Mittekontrolliva osaluse osa aruandeperioodi kasumist/kahjumist		16	-204
Muu koondkasum/-kahjum		0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum kokku		1 009	1 065
Emaettevõtte omaniku osa aruandeperioodi koondkasumist/kahjumist		992	1 269
Mittekontrolliva osaluse osa aruandeperioodi koondkasumist/kahjumist		16	-204

Lisad lehekülgedel 27-89 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa

31.12.2021

31.12.2020

Varad

Raha ja nõuded keskpangale	10	3 048	3 048
Nõuded krediitiasutustele	10	13 980	10 103
Nõuded klientidele	12	123	244
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	61 954	57 233
Muud varad	12	1 142	1 886
Kinnisvarainvesteeringud	13	964	1 008
Materiaalsed põhivarad	14	644	682
Kasutusõigusega seotud varad	15	932	1 200
Immateriaalsed põhivarad	16	6 143	2 300
Varad kokku		88 930	77 705

Kohustised

Klientide hoiused	17	64 311	55 804
Laenukohustised	17	174	50
Võlakirjakohustised	17	3 523	0
Kasutusõigusega seotud kohustised	15	976	1 225
Muud kohustised	18	1 711	1 147
Kohustised kokku		70 695	58 226

Omakapital

Aksiakapital	19	5	5
Ülekurss	19	20 995	20 995
Jaotamata kasum/kahjum	19	-2 765	-2 556
Emaettevõtte omaniku osa omakapitalist	19	18 235	18 444
Mittekontrolliva osaluse osa omakapitalist		0	1 035
Omakapital kokku		18 235	19 479

Kohustised ja omakapital kokku

88 930 77 705

Lisad lehekülgedel 27-89 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	2021	2020
Tasutud intressid		-942	-1 050
Kasutusõigustest tulenenud intressimaksud	15	-13	-3
Laekunud intressid		14 370	14 054
Tasutud teenustasud		-196	-170
Laekunud teenustasud		9	53
Väljastatud laenud		-57 704	-57 023
Laenude põhiosa tagasimaksud		48 137	45 275
Seotud osapooltele väljastatud laenud		-1 999	-3
Seotud osapooltele väljastatud laenude tagasimaksud		1	0
Saadud laenud	17	187	0
Saadud laenude põhiosa tagasimaksud	17	-13	0
Seotud osapooltelt saadud laenude põhiosa tagasimaksud	21	-50	-250
Limiidikontodega seotud muutused		3 450	-1 673
Laekunud hoiused		22 112	35 078
Hoiuste põhiosa tagasimaksud		-13 008	-14 924
Keskpanga kohustusliku reservi ja intressinõude muutus		0	-1 550
Tasutud ettemaksud		-635	-213
Laekunud ettemaksud		375	241
Tasutud tarnijatele		-6 374	-9 187
Laekunud müügi- ja muud nõuded		782	405
Laekunud bilansivälised nõuded	11	1 333	447
Tasutud palgad		-2 684	-2 334
Tasutud maksud, va ettevõtte tulumaks		-1 924	-1 720
Tasutud ettevõtte tulumaks		-327	-184
Kokku rahavood äritegevusest		4 885	5 267
Tasutud põhivarade soetamisel		-2 070	-1 000
Laekunud põhivarade müügist		1	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-2 069	-1 000
Kasutusõigustest tulenevate kohustiste põhiosa tagasimaksud	15	-135	-130
Vähemusosaluse väljaost	4	-2 253	0
Tasutud dividendid	19	0	-334
Laekunud võlakirjade emiteerimisest	17	3 500	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		1 113	-464
Rahavood kokku		3 929	3 803
Raha ja rahalähendid perioodi alguses		10 103	6 299
Raha ja selle lähendite muutus		3 929	3 803
Valuutakursi muutuse mõju raha saldole		-53	1
Raha ja rahalähendid perioodi lõpus	10	13 980	10 103

Raha ja rahalähendid:

31.12.2021 31.12.2020

Sularaha		0	0
Piiranguteta arvelduskontod	10	13 980	10 103

Lisad lehekülgedel 27-89 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	Aksia- kapital	Ülekurs	Jaotamata kasum	Kokku	Mitte kontrolliv osalus	Omakapital kokku
Saldo seisuga 01.01.2020		5	20 995	-3 525	17 475	1 238	18 713
Aruandeperioodi kasum/kahjum		0	0	1 269	1 269	-204	1 065
Muud koondkasum/-kahjum		0	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum		0	0	1 269	1 269	-204	1 065
Väljakuulutatud dividendid	19	0	0	-300	-300	0	-300
Saldo seisuga 31.12.2020		5	20 995	-2 556	18 444	1 035	19 479
Saldo seisuga 01.01.2021		5	20 995	-2 556	18 444	1 035	19 479
Aruandeperioodi kasum/kahjum		0	0	992	992	16	1 009
Muud koondkasum/-kahjum		0	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum		5	20 995	-1 564	19 436	1 051	20 487
Vähemusosaluse väljaost	4	0	0	-1 202	-1 202	-1 051	-2 253
Saldo seisuga 31.12.2021		5	20 995	-2 765	18 235	0	18 235

Lisad lehekülgedel 27-89 on käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

Üldinformatsioon ettevõtte kohta

Grupi peamiseks tegevusalaks on väikelaenu väljastamine tarbimislaenu, järelmaksude, krediitkaartide, liisingu ja ärialaenude näol. Grupp pakub krediiti Eesti, Läti ja Rootsi turgudel, kuid kaasab hoiuseid Eesti, Saksamaa ja Austria turgudelt.

OÜ Koduliising konsolideerimisgrupp on väikese omanikeringiga krediitdiasutus. Kontserni ainuosanik on Arne Veske, kes on kontserni üle lõplikku kontrolli omav isik. Emaettevõtte ja kontserni kuuluv pank on registreeritud aadressil Posti tn 30, Haapsalu, Eesti.

2. aprillil 2019 väljastas Euroopa Keskpank Holm Bank AS-le krediitdiasutuse tegevusloa (Finantsinspektsiooni juhatuse 06.03.2017 otsus nr 4.1-1 / 14).

Grupp pakub krediiti Eesti ja Läti turgudel ning kuni novembrini 2021 pakuti finantsteenuseid ka Rootsi turul. Hoiuseid kaasatakse Eesti, Saksamaa ja Austria turgudelt.

Alates 2021. aasta veebruarist on Grupp 100% Läti äriühingu Holm Bank Latvia SIA aktsiate omanik, mil oman-

dati 48,93%-line mittekontrolliv osalus. Äriühendus toimus ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahelise tehingu tulemusena (vt lisa 4).

Alates 2020. aasta augustist pakuti Rootsi turul piiriülese teenusena virtuaalkaardi teenust. 2021. aasta lõpuks ei suudetud müügieesmärke täita, mida limiteeris ennekõike sealne halb krediitkvaliteet ning kõrge pettuse-risk. Novembris otsustas nõukogu piiriülese äritegevuse Rootsi turul lõpetada.

Grupp oli aasta lõpuks kandnud seoses Rootsi turuga kahju 1 453 tuhat eurot, kogu kahju Rootsi turult kokku on olnud 1 942 tuhat eurot.

31. detsembril 2021 seisuga lõppenud aruandeperioodi konsolideeritud finantsaruanded on heaks kiidetud Pangajuhatuse 7. märtsi 2022. aasta otsusega. Grupi aktsionäril on mõjuvatel põhjustel õigus koostatud aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Aruande koostamise alused

Lisaks Holm Bank AS-ile sisaldavad 2021. aasta aruandes esitatud konsolideeritud finantstulemused ka Holm Bank Latvia SIA (endine SIA "Best Lizings") finantstulemusi, milles Holm Bank AS-il oli kuni veebruarini 2021 51,07% osalus ning peale seda 100% osalus.

2021. aasta konsolideeritud finantsaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS), mille on välja andnud Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB).

Käesoleva aruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist ning tegevuse jätkuvuse põhimõttest (vt ka lisa 23) ning finantsaruanded on esitatud eurodes ümardades väärtused lähima tuhande euroni, kui ei ole märgitud teisiti.

Konsolideerimise alused

Konsolideeritud finantsaruanded hõlmavad OÜ Koduliising ja tema tütarettevõtete 31. detsembri 2021. aasta seisuga lõppenud perioodi koondatud finantsaruandeid.

Tütarettevõtte on üksus, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib investeerimisobjekti, kui ta on avatud majanduslikule kasule või tal on selleks õigus seoses tema seotusega investeerimisobjektis ning ta võib mõjutada majandusliku kasu tekkimist oma valitseva võimu kaudu investeerimisobjekti üle.

Grupp hindab uuesti, kas ta kontrollib investeerimisobjekti või mitte, kui faktid ja asjaolud näitavad, et üks või mitu kontrollilelementi on muutunud.

Aasta jooksul omandatud või võõrandatud tütarettevõtete varad, kohustised, tulud ja kulud kajastatakse kon-

Tütarettevõtja

Vajadusel korrigeeritakse tütarettevõtte finantsaruandeid selliselt, et neis rakendatavad arvestuspõhimõtted oleksid Grupi arvestus-põhimõtetega kooskõlas. Tütarettevõtte majandusaasta ühtib emaettevõtte majandus-aastaga. Tütarettevõtet konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kuupäevast, mil kontroll läheb üle Grupile.

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil. Korrigeeritud ostumeetodi kohaselt kajastab omandaja omandatud ettevõtte varasid ja kohustisi raamatupidamislikus väärtuses.

Omandatud ettevõtte varasid ja kohustisi ei hinnata ümber nende õiglasesse väärtusesse ega kajastata uusi varasid või kohustisi äriühenduse kuupäeva seisuga, nagu tehakse tavalise ostumeetodi kasutamisel. Korrigeerimisi tehakse ainult arvestuspõhimõtete ühtlustamiseks.

Konsolideeritud aastaaruande koostamisel kooskõlas IFRS-iga peab juhatus teatavates valdkondades kasutama olulisi raamatupidamishinnanguid (vt lisa 2).

Grupp esitab oma finantsseisundi aruande likviidsuse järjekorras, mis põhineb Grupi kavatsusel ja võimel arveldada finantsaruandes kajastuvaid varasid või kohustisi.

Analüüs arvelduste jaotumise kohta 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva (lühiajaline) ja hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva (pikaajaline) on esitatud lisa 3.19.

Grupi esialgne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eesti keeles. Vastuolu korral inglise keelega on ülimuslik eestikeelne versioon.

solideeritud finantsaruannetes alates kuupäevast, mil Grupp omandas kontrolli kuni kuupäevani, mil Grupp kaotab tütarettevõtte üle kontrolli.

Kontsernisisesed nõuded ja kohustised, tehingud ning Grupi (majandus)üksuste vahelistest tehingutest tulenev realiseerimata kasum ja kahjum elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

Kasum või kahjum ning muu koondkasumi iga komponent omistatakse Grupi emaettevõtte aktsionäride ja mittekontrollivatele osalustele isegi juhul, kui selle tulemuseks on mittekontrollivate osaluste negatiivne saldo.

Tütarettevõtte osaluse muutust, millega ei kaasne kontrolli kaotamist, kajastatakse omakapitali-tehinguna.

Firmaväärtust sellise äriühenduse kajastamisest ei teki. Omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara raamatupidamisväärtuse vahe kajastatakse omakapitalis. Mittekontrolliva osalusena kajastatakse sellele kuuluv proportsionaalne osa omandatava üksuse varade ja kohustiste raamatupidamislikust väärtusest.

Kõik äriühenduse kulud kajastatakse kohe koondkasumiaruandes. Võrdlusandmeid ei korrigeerita nii, nagu oleks äriühendus toimunud varaseima esitatud võrdlusperioodi alguses. Selle asemel kajastatakse äriühendust edasiulatuvalt alates toimumise kuupäevast.

Mittekontrolliva osaluse osa kasumist või kahjumist esitatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes emaettevõtte omanikule kuuluvast osast eraldi. Samuti kajastatakse mittekontrolliva osaluse osa tütarettevõtte tulemusest ja omakapitalist konsolideeritud finantsseisundi aruandes eraldi emaettevõtte omanikule kuuluvast omakapitalist.

Konsolideeritud finantsaruannete lisades avalikustatavad emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Emaettevõtte finantsaruanded lisas 22 koostatakse sama-de arvestuspõhimõtete alusel, mida on kasutatud konsolideeritud finantsaruannete koostamisel, välja arvatud tütarettevõttesse tehtud investeering, mida kajastatakse

konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses ja mida kontrollitakse väärtuse languse suhtes, kui selliseid indikatsioone peaks esinema.

Intressitulu ja -kulude kajastamine

IFRS 9 kohaselt rakendab Grupp intressitulu arvutamisel finantsvarade (v.a varad, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud, ning finantsvarad, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud) bilansilisele koguväärtusele sisemist intressimäära. Finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud ning mis kuuluvad seega kolmandasse krediidiriski rühma (nn viivislaenu), arvestab Grupp intressitulu, rakendades sisemist intressimäära finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse netosummale.

Kui selline finantsvara peaks taastuma nii, et tema väärtus pole enam krediidiriski tõttu langenud, hakkab ka Grupp intressitulu jälle tavapärasel viisil arvestama. Finantsvarade puhul, mis on krediidiriski tõttu langenud väärtusega

ostetud või tekkinud, arvestab Grupp intressitulu, rakendades finantsvara korrigeeritud soetusmaksumusele krediidiriskiga korrigeeritud sisemist intressimäära.

Krediidiriskiga korrigeeritud sisemine intressimäär on intressimäär, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood (sh krediidikahju) esmasel kajastamisel täpselt krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvara amortiseeritud soetusmaksumusse. Seega arvestatakse erinevates etappides võetavate potentsiaalselt erinevate intressimäärade ja toote elutsükli muid omadusi.

Rahavoogude hindamisel lähtutakse eeldusest, et klient tasub makseid vastavalt kokkulepitud tingimustele.

Teenustasude kajastamine

Kui Grupp osutab oma klientidele teenust, esitatakse tasu arve eest, mis makstakse üldjuhul kohe pärast teenuse osutamist. Kulud, mis on otseselt seotud teenustasutuluga, kajastatakse teenustasude mahaarvamisenä.

IFRS 15 keskne põhimõte seisneb selles, et majandusüksus kajastab klientidele lubatud kaupade või teenuste võõrandamisel müügitulu summas, mis vastab tasule, mida majandusüksusel on tema hinnangul õigus vastavate kaupade ja teenuste eest saada. Selle keskse põhimõtte rakendamiseks on paigas 5-astmeline mudel:

1. Kliendiga sõlmitud lepingu(te) tuvastamine
2. Teostamiskohustuse tuvastamine lepingus

3. Tehinguhinna kindlaks määramine

4. Tehinguhinna jaotamine lepingus sätestatud teostamiskohustustele

5. Tulu kajastamine vastava teostamiskohustuse täitmisel.

Laenulepingu tingimustega pannakse paika mõlema osapoolle õigused ja kohustused laenusuhtes ning mõlemad osapooled peavad need kinnitama (ka müügijärgsete teenuste puhul, mida kontsern oma klientidele pakub).

Grupp ei ole tuvastanud kliendilepingutest tulenevaid tingimusi ega kohustusi, millele IFRS 15 rakenduks.

Välisvaluutatehingud, varad ja kohustised

Grupi arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Iga kontserni kuuluva äriüksuse puhul määratleb Grupp arvestusvaluuta ja iga äriüksuse finantsaruannetes sisalduvaid kirjeid esitatakse selle arvestusvaluuta alusel. Grupp kasutab otsest konsolideerimismeetodit.

Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused hinnatakse ümber eurodesse aruandekuupäeval kehtivate Euroopa Keskpanga vahetuskursside alusel.

Välisvaluutas toimunud tehingud hinnatakse ümber tehingu päeval kehtivate Euroopa Keskpanga vahetuskursside alusel. Ümberhindamisel kursivahedest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes perioodi finantstulude ja -kuludena. Mittemonetaarsed kirjed, mida mõõdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, arvestatakse ümber vahetuskursside alusel kajastamise kuupäeva seisuga.

Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara ja arveldada kohustisi teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Aktiivsetel turgudel põhineb finantsvarade ja -kohustiste, sh tuletisinstrumentide õiglase väärtus nende noteeritud turuhinnal.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on liigitatud vastavalt alltoodud väärtuste hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

Raha ja rahalähendid

Raha ja rahalähenditena kajastatakse finantsseisundi aruandes ning rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ning keskpangas ja teistes pankades hoitavaid hoiuseid, mille lunastamise tähtaeg ei ületa 3 kuud ning mida saab kohe ja piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutusest tulenev risk on madal.

Finantsinstrumentide arvestuspõhimõtted

Esmase arvele võtmine

Finantsvarad ja -kohustised (v.a klientidele antud laenu ja ettemaksed ning nende võlgnetavad summad) võetakse arvele tehingupäeval ehk päeval, mil Grupist saab instrumendi lepinguline osapool. Klientidele antud laenu ja ettemaksed kajastatakse raha ülekandmisel nende pangarvetele. Investoritele võlgnetavad summad kajastab Grupp raha laekumisel kontserni pangarvetele.

Finantsinstrumentide liigitamine nende esmasel kajastamisel sõltub nende lepingulistest tingimustest ning nende juhtimiseks rakendatavast ärimudelist. Nagu kirjeldatud lisas 3.20, mõõdetakse finantsinstrumente algselt nende õiglases väärtuses (v.a õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustised), millele lisatakse või millest lahutatakse tehingukulutused.

Grupp kajastab oma finantsvarasid vastavalt vara soetamisega seotud lepingu tingimustele, kontserni valitud

Finantsvarad – liigitamine ja edasine kajastamine

Võlainstrumentid

Võlainstrument on instrument, mis on finantskohustis instrumendi väljastaja seisukohast. Võlainstrumentide liigitamine ja hilisem mõõtmine sõltub:

- Grupi ärimudelist finantsvara juhtimisel ja
- finantsvarast tulenevatest lepingulistest rahavoogudest.

• **Tase 1** — noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele;

• **Tase 2** — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;

• **Tase 3** — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse hierarhia on toodud lisas 3.20.

Grupp kajastab nii konsolideeritud kui konsolideerimata rahavoogude aruannetes äritegevuse rahavoogude kirjeldamisel otsest meetodit.

ärimudelile ja rahavoogudele (sõltuvalt sellest, kas varaga seotud rahavood puudutavad ainult põhiosa ning intressi makseid), kas:

- korrigeeritud soetusmaksumuses,
- õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI) või
- õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVPL).

Finantskohustisi (v.a laenukohustised ja finantstagatislepingud) kajastatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, kui tegemist on kas kauplemissuhtega hoitavate tuletisinstrumentidega või on kohustis määratletud õiglases väärtuses kajastatavaks.

Käesolevas aruandes ei ole kajastatud kauplemis- ja tuletisinstrumente.

Ärimudel peegeldab seda, kuidas Grupp haldab finantsvarasid rahavoogude tekitamise seisukohast – kas eesmärk on koguda üksnes lepingulisi rahavooge või koguda rahavooge nii lepingulistest maksetest kui ka vara müügist. Kui kumbki ärimudel ei ole asjakohane (näiteks kui finantsvarasid hoitakse kauplemise eesmärgil), liigita-

takse finantsvarad muu ärimudeli alla ning kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Varade haldamise ärimudeli kindlaksmääramisel võtab kontsern arvesse seda, mis eesmärgil antud varade rahavooge on varem kogutud, kuidas hinnatakse varade tulemuslikkust ja antakse sellest aru juhtkonna võtmeisikutele, kuidas hinnatakse ning juhitakse riske ning kuidas toimub kontserni juhtkonna tasustamine.

Tagatiseta tarbimislaenude puhul on Grupi ärimudeliks koguda lepingulisi rahavooge. Sellele vaatamata on Grupp pärast krediidiriski olulise suurenemise tuvastamist astunud samme ja müünud võlainstrumente Lätis.

Vara rahavood: Kui ärimudeliks on varade hoidmine, et koguda neilt lepingulisi rahavooge, või nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müümine, siis hindab kontsern, kas finantsinstrumendi lepingulised rahavood koosnevad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetest. Hinnangu andmiseks analüüsib kontsern, kas lepingulised rahavood on kooskõlas tavalise laenulepinguga (st intress sisaldab vaid tasu raha ajaväärtuse, krediidiriski ning muude tavapärase laenuandmisega seotud riskide eest ning kasumimarginaali, mis on kooskõlas tavalise laenulepinguga).

Kui lepingutingimustest tulenevalt on finantsvara avatud täiendavatele riskidele või volatiilsusele, mis ei sisaldu

Omakapitaliinstrumendid

Omakapitaliinstrument on instrument, mis instrumendi väljastaja seisukohast vastab omakapitaliinstrumendi mõistele: instrument ei sisalda lepingulist kohustust teha

Laenutingimuste muutmine

Kliendi soovil võib Grupp lepingutingimused uuesti läbi rääkida. Grupp jälgib regulaarselt finantsvarade krediidikahju allahindluse piisavust seoses eluea jooksul oodata-va krediidikahjuga ning võtab antud asjaolusid arvesse ka lepingutingimuste muutmisel, klassifitseerides vajadusel laenu makseraskustes olevaks. Täpsemalt on sellise klassifikatsiooni aluseid kirjeldatud edaspidi lõigus Makseviivituse definitsioon.

Üldjuhul ei ole muudetud lepingutingimused esialgselt lepingust oluliselt erinevad ning seetõttu tingimuste läbivaatamise ja muutmise tõttu lepingu kajastamist ei lõpetata.

Grupp arvutab ümber finantsvara bruto raamatupidamisliku väärtuse, lähtudes algse sisemise intressimääraga diskonteeritud korrigeeritud rahavoogudest, ning kajastab muudatusest tingitud kasumi või kahjumi koondkasumiaruandes. Sõltuvalt muudetud lepingu tingimustest kaalub Grupp ka potentsiaalset negatiivset mõju krediidiriskile.

tavalises laenulepingus, siis neid varasid liigitatakse ja mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi.

Võttes aluseks nimetatud tunnused, liigitab kontsern võlainstrumentid järgmisse kolme kategooriasse:

- Varasid, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ja mille rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksed ning mida ei ole liigitatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavaks, mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses.
- Finantsvarasid, mida hoitakse nii lepinguliste rahavoogude kogumiseks kui ka müügiks ning mille rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksed ning mida ei ole liigitatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavaks, mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi.
- Varasid, mis ei vasta korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi mõõtmise tingimustele, mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Aruandeperioodil mõõtis kontsern kõiki võlainstrumente korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustiste liigitamises ja mõõtmises muutusi ei toimunud.

makseid ning tõendab osalust väljastaja netovaras ehk varades pärast kõikide kohustiste mahaarvamist.

Grupp lõpetab finantsvara kajastamise olukorras, kui laenu muudetud tingimused on muutunud sellisel määral, et sellest saab sisuliselt uus laen.

Erinevust kahe laenu versiooni vahel kajastatakse kasumi või kahjumina kasumiaruandes.

Uus laen liigitatakse krediidikvaliteedi poolest esimesse riskiklassi, välja arvatud juhul, kui uut laenu käsitatakse POCI-i laenuna.

Hinnates muu hulgas seda, kas laenu kajastamine lõpetada või mitte, võtab Grupp arvesse järgmisi tegureid:

- Laenu valuuta muutus
- Lepingu tähtaja muutus
- Lepingu intressimäära muutus
- Lepingust tulenevate rahavoogude muutus
- Lepingutingimuste sidumine kliendi omakapitaliga

- Lepingu osapoolle muutus
- Kui muudatus on selline, et instrument ei vasta enam SPPI kriteeriumile.

Kui muudatuse tulemuseks ei ole varasemast oluliselt erinevad rahavood, ei too muudatus kaasa kajastamise lõpetamist. Rahavoogude erinevuse, mida on diskonteeritud esialgse sisemise intressimääraga, kajastab Grupp

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarad kantakse finantsseisundi aruandest välja, kui lepingutingimuste muudatus toob kaasa olulise muutuse lepingulistest rahavoogudes, nii nagu kirjeldatud eeltoodu lõigus. Finantsvarad kantakse kas osaliselt või täielikult finantsseisundi aruandest maha ka juhul, kui Grupp on võtnud kasutusele kõik abinõud laenu sissenõudmiseks ning jõudnud järeldusele, et nõude laekumise ootus ei ole põhjendatud. Tuginedes Grupi varasemale praktikale nõuete laekumise tõenäosuse languse osas, on süsteemselt juurutatud automaatsed

Finantskohustised

Finantskohustised kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses. Pärast esialgset mõõtmist hinnatakse emiteeritud võlg ja muud laenatud vahendid korrigeeritud soetusmaksumuses. Amortiseeritud maksumuse arvutamisel võetakse arvesse mistahes allahindlust või preemiat emissioonis ning kulusid, mis on sisemise intressimäära lahutamatu osa.

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse, kui kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud. Kui olemasolev

Finantsvarade väärtuse langus

Grupi laenude allahindluste mudel põhineb oodatava krediitkahju kontseptsioonil, mis tähendab, et kahjujuhtum ei pruugi toimuda enne krediitkahju kajastamist. Seetõttu kannavad Grupi kõik finantsvarad üldjuhul krediitkahjusid.

Allahindluse suuruse määramisel tuginetakse vara eluea jooksul tekkida võivatele krediitkahjudele (eluea jooksul eeldatav krediitkahju ehk LTECL), välja arvatud juhul, kui pärast esmast kajastamist pole krediidirisk oluliselt suurenenud, mille puhul võetakse allahindluse suuruse määramisel aluseks lähema 12 kuu jooksul eeldatav krediitkahju (12mECL). Krediitkahjud kajastatakse tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses. Hindamine põhineb mõistlikul ja toetataval teabel, st teabel, mis on aruandekuupäeval mõistlikult kättesaadav ilma põhjendamatu kulude või pingutusteta.

Kui finantsinstrumentidega seotud krediidirisk, mille puhul on kajastatud eluea jooksul eeldatav krediitkahju,

kasumiaruandes, va ulatuses mille osas on krediitkahjumid juba eelnevalt kajastatud (vt lisa 5).

Finantskohustiste puhul peab Grupp muudatust kvalitatiivselt oluliseks, kui selle tulemuseks on uue ja algse finantskohustise nüüdisväärtuste vaheline erinevus rohkem kui 10%. Finantsvarade puhul põhineb see hinnang kvalitatiivsetel teguritel.

mahakandmised üle 365 päeva võlas olevatele nõuetele. Mahakandmisega sissenõudmine ei piirdu ja seda jätkatakse ka bilansiväliselt.

Kui bilansist väljakantav summa on suurem kui seni kajastatud krediitkahju, kajastatakse kõigepealt krediitkahjud kuni nõude brutoväärtuseni ja seejärel kantakse nõue finantsseisundi aruandest välja. Kõik edasised bilansivälise nõuete laekumised krediteeritakse muu tegevustuluna.

finantskohustis asendatakse teise sama laenuandja kohustisega oluliselt erinevatel tingimustel või kui olemasoleva kohustise tingimusi oluliselt muudetakse, käsitletakse sellist vahetust või muutmist kui algse kohustise kajastamise lõpetamist ja uue kohustise kajastamist.

Algse finantskohustise bilansilise väärtuse ja makstud tasu vahe kajastatakse kasumis või kahjumis.

paraneb selliselt, et sellised tingimused ei ole enam täidetud, liigub nõue tagasi klassi, mille puhul krediitkahjusid mõõdetakse lähema 12 kuu jooksul eeldatavate krediitkahjudega. Eeldatava krediitkahjumi hindamisel võetakse arvesse:

- erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat;
- raha ajaväärtust;
- ilma liigse kulu või pingutuseta kättesaadavat põhjendatud ja tõendatavat informatsiooni.

Meetodid, mida Grupp kasutab eeldatavate krediitkahjumite mõõtmiseks, võivad erineda sõltuvalt finantsinstrumenti liigist ja teadaolevast informatsioonist.

Krediitkahjud (ja nende tühistamised), mille ulatuses tuleb moodustatud allahindlust aruandekuupäeva seisuga korrigeerida, kajastatakse koondkasumis või -kahjumis.

Rahavoo puudujääk

Rahavoo puudujääk on erinevus rahavoogudes, mida Grupil on lepingu järgi õigus saada või rahavoogudes, mille laekumist Grupp eeldab.

Rahavoo puudujääke tuvastatakse järgmiselt:

- 12 kuu eeldatavate krediidikahjumite puhul tuleneb ra-

Võlgade sissenõudmise kulud

Võla sissenõudmine põhjustab Grupi jaoks kulusid, mis võivad hõlmata järgmist:

- Sissenõudmisega seotud tööjõu-, side-, posti-, õigus- ja kohtukulud. Üldjuhul kajastatakse neid tegevuskulude koosseisus, kui need vastavad IFRSi nõuetele selliste kulude kohta.
- Võlainstrumenti lepinguliste tingimustega määratud tagatise omandamis- ja müümiskulud, mida võetakse arvesse tagatud finantsvara eeldatava rahavoogude puudujäägi hinnangus.

Krediidikahjusid võib mõõta individuaalselt või kollektiivselt. Individuaalselt suure riskiga lepingute puhul mõõdetakse krediidikahjusid individuaalselt, kui Grupil on mõistlik ja asjakohane teave, mis on kättesaadav ilma põhjendamatute kulude või pingutusteta selle mõõtmiseks.

Vastasel juhul kasutatakse kollektiivset hindamist. Selleks rühmitatakse finantsinstrumentid jagatud krediidiriski alusel instrumentide liikide ja krediidireitingute alusel gruppidesse. Liigitamine ühiste tunnuste alusel on toimunud järgmiste finantsinstrumentide puhul:

- järelmaksud;
- väikelaenud;
- liisingud
- krediitkaardid;
- äri-laenud.

Vajadusel võib finantsinstrumente allahindluste moodustamiseks ka üksikasjalikumalt liigitada.

Grupp kajastab eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse kõikide laenude ja muude võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (käesolevas peatükis: finantsinstrumentid).

Allahindluse suuruse määramisel tuginetakse vara eluea jooksul tekkida võivatele krediidikahjudele (eluea jooksul eeldatav krediidikahju ehk LTECL), välja arvatud juhul, kui pärast esmast kajastamist pole krediidirisk oluliselt suurenenud, mille puhul võetakse allahindluse suuruse määramisel aluseks lähema 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju (12mECL). Põhimõtteid, mida kontsern krediidiriski

hadoo puudujääk võimalikest makseviivitustest järgmise 12 kuu jooksul (või lühema aja jooksul, kui eeldatav lepinguperiood on alla 12 kuu);

- lepinguperioodi eeldatavate krediidikahjumite puhul tuleneb rahavoo puudujääk võimalikest makseviivitustest finantsinstrumendi lepinguperioodi jooksul.

suurenemise hindamisel rakendab, on tutvustatud täpsemalt lisades 3.4-3.14.

12 kuu eeldatav krediidikahju kajastab seda osa finantsinstrumendi eluea jooksul eeldatavast krediidikahjust, mis on tingitud aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul ilmnenud võivatest kahjumit põhjustavatest sündmustest. Nii eluea kui ka 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju leitakse kollektiivselt.

Grupp on kehtestanud põhimõtted, mille alusel hinnatakse iga aruandeperioodi lõpus, kas finantsinstrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud või mitte, võttes arvesse makseviivituse tõenäosuse muutumist finantsinstrumendi järelejäänud kehtivusaaja jooksul.

Eespool kirjeldatud protsessi põhjal rühmitab Grupp oma laenud:

1. riskiklass — laenude esmasel arvele võtmisel kajastab Grupp allahindluse 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediidiriskiga laenud, mis on 2. riskiklassist ümber liigitatud. Eeldatavaid 12-kuulisi krediidikahjusid rakendatakse prognoositud EAD baasil ja korrutatakse eeldatava LGD-ga ning diskonteeritakse seejärel sisemise intressimääraga.

2. riskiklass — laenude puhul, mille krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastab Grupp allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediidiriskiga laenud, mis on 3. riskiklassist ümber liigitatud

3. riskiklass — laenud, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud. Grupp kajastab allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Meetod on sarnane 2. riskiklassi varade meetodile, mille makseviivituse tõenäosus on 100%. Nende klientide sisemine krediidireiting on must.

Grupil ei olnud seisuga 31.12.2021 ega 31.12.2020 krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvarasid.

Finantsvarade, mille puhul ei ole kontsernil mõistlikku ootust, et nende maksumus saaks kas täielikult või osa-

liselt kaetud, vähendatakse vastavalt bilansilist väärtust. Seda loetakse finantsvara kajastamise (osaliseks) lõpetamiseks.

Kahjumid finantsvara väärtuse langusest ja väärtuse languse tühistamised kajastatakse vara bilansilise väärtuse korrigeerimisena.

Makseviivituse definitsioon

Grupi hinnangul on finantsinstrument makseviivituses, kui laenuvõtja lepingujärgsete maksete tasumisest on möödas rohkem kui 90 päeva ning võlg ületab absoluutset ja suhtelist olulisuse piirmäära (eraklientide puhul on suhteline piir 1% ja absoluutne 100 eurot ning äriklientide puhul vastavalt 1% ning 500 eurot) või kui subjektiivsel hinnangul on leping loetud makseviivituses olevaks. Grupp on viinud IFRS 9 langenud väärtusega varade määratluse kooskõlla Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) viivisnõuetele kohaldatavate suunistega.

Osana kvalitatiivsest hinnangust kliendi krediidiivõime osas annab Grupp ka subjektiivseid hinnanguid, mis võivad viidata makseviivitusele. Selliste kaalutluste tulemusena selgub, kas lepingut tuleks käsitleda makseviivituses olevana ja seega 3.riskiklassi lepinguna või mitte.

Sündmused, mis võivad viidata suuremale makseviivituse riskile:

- leping on laenuvõtja rahaliste raskuste tõttu liigitatud makseraskustes olevaks;
- laenuvõtja üldine reiting viitab tõenäolisele makseviivitusele;
- laenuvõtja erakorralise finantseerimise soov;
- laenuvõtja, kellel on olnud tähtjaks tasumata kohustusi avalik-õiguslike võlausaldajate ees;
- tagatise aluseks oleva väärtuse oluline vähenemine, kui tagatise realiseerimine peaks katma olulise osa laenuvõlast;

Makseviivituses olev riskipositsioon (EAD)

Makseviivituses olev riskipositsioon (ing k. *exposure at default*, EAD) kujutab endast väärtuse languse arvutamisel finantsinstrumentide bilansilist brutosummat, mis võtab arvesse nii kliendi võimet suurendada oma riskipositsiooni, lähenedes samal ajal makseviivitusele, kui ka võimalikke ennetähtaegseid tagasimakseid. Tegemist on hinnangulise riskipositsiooni väljundiga tulevase makseviivituse seisuga, mille leidmisel on võetud arvesse pärast aruandekuupäeva riskipositsioonis tõenäoliselt toimuvaid muudatusi, sh põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi makseid (nii lepingujärgseid kui muid makseid), eeldatavaid väljamakseid siduvate laenuandmise kohustiste pealt ning tähtja ületanud maksete pealt kogunenud intressi.

Krediidiriski hindamisel kasutab Grupp järgmiseid põhiparameetreid: makseviivituse tõenäosus (PD), makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD) ja makseviivituses olev riskipositsioon (EAD).

- laenuvõtja käibe oluline vähenemine või oluliste klientide kaotus;
- lepingu eritingimuste rikkumine;
- võlgnik (või võlgniku kontserni kuuluv juriidiline isik), kes esitab pankrotiavalduse;
- võlgniku suhtes teadaolev informatsioon (kuulujutud) finantsraskuste kohta.

Grupi loeb finantsinstrumenti paranenuks ja liigitab selle 3. riskiklassist 2.-e, kui ükski makseviivituse kriteerium ei ole olnud täidetud viimase 12 järjestikuse kuu jooksul.

Otsus, kas liigitada vara 2. või 1. riskiklassi pärast paranemist, sõltub ajakohasest krediidi tasemest paranemise ajal ning sellest, kas see näitab krediidiriski märkimisväärtet suurenemist võrreldes esmase kajastamisega.

Grupi krediidiriski osakond kasutab oma sisemisi reitingumudeleid, mille kohaselt hinnatakse kliente reitingutasemetega järgi valgest mustani. Mudelid sisaldavad nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset teavet ning kasutavad lisaks laenuvõtjale omasele teabele täiendavat välist informatsiooni, mis võiks mõjutada laenuvõtja käitumist. Makseviivituse tõenäosust kohandatakse seejärel IFRS 9 krediidikahjude arvutuste jaoks, et need sisaldaksid tulevikku suunatud teavet ja IFRS 9 riskiklasside vahelist liigitamist. Seda teostatakse iga majandusstsenaariumi puhul kui see on asjakohane.

EAD arvutamiseks esimese riskiklassi laenu puhul hindab Grupp võimalike makseviivituste asjaolusid 12 kuu jooksul. Kui aga 1. etapi laen, mille puhul eeldatavasti ei täideta oma kohustusi aruandekuupäevast 12 kuu jooksul ning paraneb, kuid seejärel langeb eeldatavasti uuesti makseviivituse, võetakse arvesse kõiki seotud makseviivituste asjaolusid. Riskiklass 2 ja riskiklass 3 ning POCI finantsvarade puhul arvestatakse makseviivituse riski eluea kriteeriumi järgi.

Grupp määrab EAD-d, modelleerides võimalike summade vahemikku erinevatel ajahetkedel, mis vastab mitmele stsenaariumile. Seejärel määratakse IFRS9 alusel makseviivituse tõenäosused igale Grupi mudeli majandusstsenaariumile.

Makseviivituse kahjumäär (LGD)

Makseviivitusest tingitud kahjumäär näitab majandusliku kahju, mis võib tekkida, kui laenuklient ei suuda rohkem kui 90 päeva üle tähtaja olevaid lepingulisi kohustusi täita, ning see leitakse riigipõhiste kahjumäärade alusel, mis põhinevad varasemal kahjustatistikal. 2021.aasta lõpuks oli Grupp saanud Läti tütarettevõtte portfelli käitumise kohta piisavalt sisendit, mis võimaldas mudelis rakendada kohalikku statistikat, erinevalt 2020.aastast, mil liiga lühikese tegevusajaloo tõttu rakendati veel Eesti statistikat. Selle leidmise aluseks on vahe lepingu alusel ettevõttele tasumisele kuuluvate rahavoogude ja laenuandja poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude (sh tagatise realiseerimisest või krediitkvaliteeti parandavatest kokkulepetest, mida loetakse laenu lahutamatuks osaks ning mis ei kuulu seega eraldi kajastamisele) vahel. Tavaliselt näidatakse seda protsendina makseviivituses olevast riskipositsioonist.

IFRS 9 kohaselt on LGD määrad leitud iga riskiklassi jaoks eraldi. LGD määrade sisendid on hinnangulised ja võimaluse korral kalibreeritud testimiste alusel. Neid korratakse vajaduse korral iga majandusstsenaariumi puhul.

Makseviivituse tõenäosus (PD)

Makseviivituse määratlus vastab kontsernisiseses riskijuhtimises kasutatavale määratlusele. See on hinnang maksejõuetuse tõenäosuse kohta antud ajahorisondil. Makseviitus võib esineda teatud ajavahemikul juhul, kui laenu ei

Tulevikku vaatav informatsioon

Oma eeldatava krediitkahju hindamise mudelites toetub kontsern järgmisele tulevikku vaatavale informatsioonile (märkus 3.10–3.11):

- Töötuse määr
- Tööjõu tootlikkus ja tööjõu ühikukulu
- Keskmine brutopalga kasv

Vaatlusperiood

Üldjuhul võetakse ajalooliste andmete analüüsimisel vaatlusaluseks perioodiks vähemalt 12 kuu pikkune ajavahemik.

Krediidiriski märkimisväärse suurenemise hindamine

Igal aruandekuupäeval hinnatakse finants-instrumendi-ga seotud krediidiriski, et teha kindaks, kas see on pärast arvele võtmist oluliselt suurenenud. Krediidiriski suurenemist loetakse oluliseks, kui on täidetud üks järgmistest kriteeriumitest:

Krediidiriski hindamine põhineb standardsel LGD hindamisraamistikul, mille tulemuseks on teatav LGD määr.

Nende määrade puhul võetakse arvesse eeldatavat EAD-d võrreldes summaga, mis eeldatavasti tagasi laekub või mis saadakse tagatise realiseerimisel.

Grupp segmenteerib oma era- ja äri-laenu tooted väiksematesse homogeensetesse portfellidesse, lähtudes tulevaste rahavoogude hindamisel nende olulistest põhiomadustest. Kohaldatavad andmed põhinevad ajalooliselt kogutud krediitkahjudel ja hõlmavad laiemat tunnuste kogumit (nt tooteliik, tagatise liik jne) ning laenuvõtja omadusi.

Edasi leitakse iga finantsinstrumentide grupi jaoks IFRS 9-kohased LGD määrad, milleks kasutatakse täiendavaid ajakohaseid andmeid ja tuleviku majandusstsenaariume. Tulevikku suunatud teabe hindamisel põhineb ootus mitmel stsenaariumil. Peamised sisendid hõlmavad näiteks muutusi tagatisväärtustes, sealhulgas hüpoteeklaenude kinnisvarahindades, toormehindades, maksestaatuses või muudes tegurites, mis võivad põhjustada Grupile kahjumit.

ole eelnevalt bilansiväliseks kantud ning see on endiselt portfellis. Makseviivituse tõenäosus peegeldab seda, kui tõenäoliselt võib kliendil tekkida hinnangu andmise järgse 12 kuu jooksul pikem kui 90-päevane makseviitus.

Eeldatava krediitkahju hindamise mudelid ja nende sisendid ei pruugi alati peegeldada turutingimusi raamatupidamise aastaaruande esitamise kuupäeva seisuga. Selle vea parandamiseks tehakse aeg-ajalt erinevuste korrigeerimiseks ajutisi parandusi, kuid seda vaid juhul, kui erinevuste mõju oleks märkimisväärne.

Sama 12-kuulist perioodi rakendatakse ka tulevikku vaatavate hinnangute andmisel.

- laenulepingujärgsete maksetega on hilinenud üle 30 päeva;

- kontsernisisesel krediitdireitingute süsteemi järgi on laenu-saaja krediidirisk oluliselt suurenenud;

- muud Grupi poolt teostatud kvalitatiivsed hinnangud, mis viitavad suurenenud krediidiriskile seoses ebatõenäoliste laekumistega.

Krediidiriski olulist suurenemist hinnatakse kogumipõhiselt, v.a juhul, kui finantsinstrumentide eeldatavat krediidikahjumit hinnatakse eraldi. Selleks, et hinnata krediidiriski olulist suurenemist kogumipõhiselt, rühmitatakse finantsinstrumentid sarnaste krediidiriski tunnuste põhjal gruppidesse. Grupeerimisel lähtutakse finantsinstrumenti liigist ja krediidiriski reitingust.

Sisereitingute süsteem

Krediidiriski olulist suurenemist hinnatakse laenuvõtjale pärast instrumenti arvele võtmist antud krediidi reitingu alusel. Kontserni sisereitingute süsteemi kasutatakse täiendava alusena krediidiriski olulise suurenemise kindlakstegemiseks.

Reitingusüsteem võimaldab kajastada ka laenuvõtjate maksekäitumise paranemist. Paranemine saab aga toimuda üksnes samm-sammult (nt must reiting saab muutuda üksnes punaseks).

Kontsernisiseses sisereitingute süsteemi tasemed on järgmised:

- **Valge** – uue lepinguga klient, kelle kohta varasemaid andmeid ei ole. Siia kvalifitseeruvad lepingud, mille puhul klient on veel suhteliselt tundmatu ning tema maksekäitumise ajalugu ebapiisav, et ajakohasemaid krediidiotsuseid teha.
- **Roheline** – lepingujärgsed maksed on tehtud õigel ajal või kõige rohkem 7päevase hilinemisega.
- **Kollane** – lepingujärgsed maksed on hilinenud 8–30 päeva. Paranemine saab toimuda ainult ühe taseme võrra kogu lepingu perioodi jooksul tingimusel, et kliendi maksekäitumine on viimase 3 kuu jooksul olnud laitmatu, so saab paraneda rohelisteks.

Uue informatsiooni teatavaks saades võidakse finantsinstrumente ümber grupeerida. Eeldust, et finantsinstrumenti krediidirisk on oluliselt suurenenud juhul, kui maksed on hilinenud üle 30 päeva, saab vaidlustada üksnes juhul, kui Grupil on põhjendatud ja tõendatavat informatsiooni, mis näitab, et isegi kui lepingujärgsete maksetega on hilinetud üle 30 päeva, ei tähenda see krediidiriski olulist suurenemist. Näiteks võib see nii olla juhul, kui makse on jäänud tegemata administratiivse eksituse, mitte laenusaaaja rahaliste raskuste tõttu.

- **Punane** – lepingujärgsed maksed on hilinenud 31–90 päeva. Paranemine saab kogu lepinguperioodi jooksul toimuda ainult ühe taseme võrra, tingimusel et kliendi maksekäitumine on viimase 3 kuu jooksul olnud laitmatu, st see ei saa olla parem kui kollane. Siia reitinguklassi liigitatakse viivitamatult tulevalt majandussektorist kõrgema riskiga lepingud. Aruandeperioodil osutusid kõrgemat riski kandvateks sektoriteks toitlustus, majutus ja turism.

- **Must** – lepingujärgsed maksed on hilinenud üle 90 päeva. Paranemine saab toimuda ainult tingimusel, et kliendi maksekäitumine on viimase 3 kuu jooksul olnud laitmatu ning see võib minna ainult ühe taseme võrra paremaks, so mustast reitingust punaseks. Makseraskuste tõttu restruktureeritud lepingute puhul saab paranemine toimuda ainult juhul, kui maksekäitumine on viimase 12 kuu jooksul olnud laitmatu.

Järgmine tabel annab ülevaate krediidiriski olulise suurenemise hindamisest, kui võtta aluseks võimalike põhine klassifikatsioon, kuid selline määratlus ei ole ammendav ning lõplik klassifikatsioon kujuneb muude eespool kirjeldatud kriteeriumite koostmõjul:

Krediiditase	Valge	Roheline	Kollane	Punane	Must
Makseviivituse päevade arv	0 päeva	0-7 päeva	8-30 päeva	31-90 päeva	Üle 90 päeva
Krediidiriski märkimisväärne suurenemine	Krediidirisk ei ole märkimisväärselt suurenenud			Krediidirisk on suurenenud	Viivituses

Makromajanduslike stsenaariumide väljatöötamine

Grupp koostab ise makromajanduslikke stsenaariume, tuginedes vajadusel välistele prognoosidele.

Allikadena võidakse muuhulgas kasutada Eesti Panga, Läti Panga ja kohalike rahandusministeeriumite prognoose.

Eeldatavate krediidikahjumite mudeli makromajandusnäitajate valikul on lähtutud makromajandusnäitajate ja makseviivituse määra jälgitavate väliste lähendite statistilisest korrelatsioonianalüüsist.

Statistiliseks analüüsiks kasutati makseviivituse määra lähendina Eesti Panga andmeid maksetähtaja ületanud laenude kohta.

Statistiliseks analüüsiks kasutati järgmisi makronäitajaid:

- Töötuse määr
- Keskmise brutopalgas kasv
- Sisemajanduse kogutoodangu muutus
- Tarbijahinnaindeksi kasv

Makromajanduslike stsenaariumite jaoks on valitud ainult sellised muutujad, mille puhul ilmneb vähemalt mõõdukas või kõrgem korrelatsioon. Valitud makromajandusnäitajad on järgmised:

Tagatiste hindamine

Finantsvaradega seotud krediidiriskide maandamiseks kasutab Grupp võimaluse korral tagatise väärtust. Tagatisena kasutatakse näiteks kinnisvara, aga ka muid liising-varasid. Tagatisvarasid, välja arvatud juhul, kui need üle võetakse, Grupi finantsseisundi aruandes ei kajastata.

Tagatisvaradega seotud eeldatavad rahavood, mida ei pea IFRS-i standardite kohaselt eraldi kajastama ja loetakse võlainstrumendi lepingutingimuste lahutamatuks osaks, osalevad kõnealuse lepingu krediidikahju mõõtmisel.

Selle kohaselt mõjutab tagatise õiglane väärtus krediidikahju arvutamist.

Makseraskustes ja restruktureeritud laenud

Grupp ei ole ühinenud riikliku makse-moratoriumiga. Mõnikord teeb Grupp laenu esialgsetes tingimustes järeleandmisi või muudatusi, et operatiivselt reageerida laenuvõtja rahaliste raskustele, selle asemel et võtta oma valdusse või muul viisil realiseerida tagatist.

Grupp hindab laenu makseraskustes olevaks, kui esinevad kontsessioonid või muutused laenuvõtja tänases maksekäitumises või eeldatavates tuleviku rahavoogudes, ning kontsern ei oleks krediidiandmisega nõustunud,

• Töötuse määra puhul saab täheldada tugevat ja statistiliselt olulist korrelatsiooni makseviivituse määra lähendiga. Madalam töötuse määr tähendab, et laenuvõtjad suudavad laene tagasi maksta. Kõrgem töötuse määr vähendab laenuvõtjate laenude tagasimaksmise võimet.

• Keskmise brutopalgas kasv on tugevas korrelatsioonis makseviivituse määraga. Suurem sissetulek suurendab laenuvõtjate võimet laene tagasi maksta, väiksem sissetulek aga kahandab seda.

• Sisemajanduse kogutoodang on näitaja, mis arvutatakse reaalse sisemajanduse kogutoodangu suhtena konkreetse aasta keskmisesse rahvaarvu. See on piiratud mõõdik (hõlmamata nt tasustamata majapidamistööd või majanduskeskkonna halvenemist), kuid annab sisendit üldise majandusliku heaolu ning riigi elatustaseme arengu kohta.

• Tarbijahinnaindeks on mõõdik, mis uurib tarbekaupade ja teenuste ostukorvi (nt transport, toit ja arstiabi) kaalutud keskmisi hindu. Selle arvutamiseks jälgitakse etteantud kaubakorvi iga kauba hinnamuutust. Tarbijahinnaindeksi muutusi kasutatakse elukallidusega seotud hinnamuutuste hindamiseks ning see on üks kõige sagedamini kasutatavaid statistilisi näitajaid inflatsiooni- või deflatsiooni perioodide tuvastamiseks.

Tagatist hinnatakse üldjuhul vähemalt lepingu alguses ning seejärel hinnatakse uuesti iga aruandekuupäeva lähedal. Grupi erinevate krediitikvaliteedi parandamise meetmete mõju üksikasjad on esitatud märkuses 3.14.

Grupp kasutab nii palju kui võimalik aktiivseid turuandmeid tagatiseks hoitavate finantsvarade hindamiseks.

Muid finantsvarasid, millel ei ole kergesti määratavat turuväärtust, hinnatakse mudelite abil.

Mittefinantstagatist, näiteks kinnisvara, hinnatakse kutsetiste hindajate esitatud andmete või eluasemehinna indeksite alusel.

kui laenuvõtjal oleks selliseid eeldusi enne esialgse otsuse tegemist esinenud. Makseraskused hõlmavad olulisi riskiosakonna poolseid hinnanguid.

Makseraskustes lepingute modifikatsioonid võivad hõlmata makseperioodi pikendamist, intressimäärade alan-damist ja uute laenuitingimuste sõlmimist.

Grupi poliitika on järjepidavalt jälgida viivituses laene, mis aitab tagada selliste laenude tagasimaksete toimumist.

Kui muudatused on olulised, lõpetatakse senistel tingimustel laenu kajastamine bilansis. Laen kajastatakse bilansis edaspidi uute tingimuste kohaselt. Samuti hindab kontsern uuesti, kas krediidirisk on märkimisväärselt suurenenud ja kas varad tuleks liigitada mittetöötavasse portfelli.

Kajastamise lõpetamine ja liigitamine kas riskiklassi 2 või 3 on juhtumipõhine. Kui riskihindamise käigus tuvastatakse laenuga seotud krediidikahju, avalikustatakse see ja käsitletakse edaspidi kui langenud väärtusega mittetöötavat laenu kuni selle täieliku laekumiseni või mahakandmiseni.

Materiaalne põhivara ja immateriaalne vara

Kinnisvara, seadmed, autod ja immateriaalne vara kajastatakse esialgu soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja ostuga otseselt seotud kuludest.

Seejärel kajastatakse varad soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenev kulu. Lineaarset meetodit rakendatakse eeldusega, et vara lõppväärtus on null.

Materiaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad on materiaalsed objektid, mille kasulik eluiga on pikem kui üks aasta. Lühema kasuliku elueaga varad kantakse soetamisel kuludesse. Piiramatult kasuliku elueaga varasid (maad, kunstiteoseid, muuseumi-eksponaatide ja raamatuid) ei amortiseerita. Varadele määratavad hinnangulised kasulikud eluead on järgmised:

• Hooned	30 aastat
• Arvutitarkvara	10 aastat
• Masinad ja seadmed	5 aastat
• IT-seadmed ja mööbel	5 aastat
• Maa ja kunstiteosed	ei amortiseerita

Immateriaalne põhivara

Immateriaalseid põhivarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult siis, kui järgmised tingimused on täidetud:

- Grupp omab vara üle kontrolli;
- on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varast majanduslikku kasu;
- vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Immateriaalseid varasid (välja arvatud firmaväärtus)

Arvutitarkvara

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulutusi kajastatakse kuluna perioodil, mil need tekivad. Soetatud arvutitarkvara, mis ei ole sellega seotud riistvara lahutamatu osa, kajastatakse immateriaalse põhivarana. Arendustegevuse kulutusi, mis on otseselt seotud selliste eristatavate tarkvaratoodete projekteerimise ja testimisega, mille üle Grupp omab kontrolli, kajastatakse immateriaalse põhivarana, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

Kui vara on liigitatud eelnimetatud klassi, jääb ta sinna vähemalt 24-kuuliseks katseajaks. Selleks, et laenu saaks käsitleda paranenuks ja see saaks liikuda riskiklassi 2, peab klient vastama kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- leping toimib kokkulepitud tingimuste kohaselt;
- vähemalt 12 kuu pikkune katseaeg on möödas kuupäevast, mil leping loeti töötavaks;
- vähemalt poole katseaja jooksul on tehtud olulises summas regulaarseid põhiosa ja intressimakseid;
- ükski näitaja ei viita lepingu makseviivitusele.

Materiaalse ja immateriaalse vara väärtuse langust kontrollitakse, kui esinevad indikatsioonid väärtuse languse suhtes (ei kehti firmaväärtuse puhul).

Määramata kasuliku elueaga immateriaalset vara ja immateriaalset vara, mis ei ole veel kasutuses, kontrollitakse väärtuse languse suhtes igal aastal, võrreldes nende bilansilist maksumust nende kaetava väärtusega.

amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul lineaarsel meetodil. Grupp teeb materiaalsele ja immateriaalsele põhivarale (välja arvatud firmaväärtus) väärtuse languse testi, kui esineb nende võimalikule väärtuse langusele viitavaid asjaolusid. Piiramatult kasutuseaga immateriaalsele varale ja sellistele immateriaalsete varadele, mis pole veel kasutusvalmis, tehakse väärtuse languse test kord aastas. Selleks võrreldakse nende raamatupidamislikku väärtust nende kaetava väärtusega.

- tarkvaratoote kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- Grupp kavatses tarkvaratoote valmis saada ja seda kasutada;
- Grupil on võimalik tarkvaratoodet kasutada;
- Grupp suudab tõestada, kuidas tarkvaratoode loob tulevikus tõenäolist majanduslikku kasu;

- tarkvaratoote arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;
- tarkvaratoote arendustegevusega seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Kapitaliseeritavad tarkvara arenduskulutused hõlmavad arendustegevusega otseselt seotud tööjõu- ja muid kulu-

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvara (maa või ehitise või mõlemad), mida hoitakse eelkõige renditulu teenimise, kinnisvara väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks kontserni enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteeringuid mõõdetakse esmasel kajastamisel soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja omandamisega otseselt seotud kulutustest. Esmase kajastamise järgselt hinnatakse kinnisvarainvesteeringut soetus-maksumuses, millest on maha arvatud amortisatsioon ja allahindlused, kui neid on.

Kinnisvarainvesteeringuid amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Igale kinnisvarainvesteeringule määratakse tema kasulikule elueale vastav amortisatsioonimäär.

Rendiarvestus

IFRS 16: Liisingud

IFRS 16-s on sätestatud rendilepingute kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlema-

Grupp rentnikuna

IFRS 16 kohaselt kajastab rentnik kõigi enam kui 12-kuulise rendiperioodiga rendilepingute puhul kasutusõiguse esemeks oleva vara (vara kasutusõiguse) ja rendikohustise, välja arvatud juhul, kui alusvara väärtus on väike. Lisaks kajastab rentnik eraldi rendile võetud varade amortisatsioonikulu ja rendikohustistelt arvestatud intressikulu.

Rendileping kajastatakse vara kasutusõigusena ja rendikohustisena kuupäeval, mil rendileandja annab alusvara üle Grupile kasutamiseks. Kõik rendimaksud jaotatakse rendikohustise vähendamiseks ja finantskuluks. Finantskulu kajastatakse rendiperioodi vältel nii, et kogu rendiperioodi vältel oleks intressimäär igal osaperioodil kohustuse lõppväärtuse suhtes sama. Vara kasutusõigus amortiseeritakse lineaarsel meetodil kas vara kasuliku eluea jooksul

Grupp rendileandjana

Grupp sõlmib äriklientidega rendilepinguid koostöös Nord Varaliisinguga. Grupp pakub Nord Varaliisingu poolt leitud äriklientidele finantseeringut ja soetab rendilepingu alusel renditava vara. Nord Varaliisingule maks-

sid. Arenduskulutusi, mis eespool märgitud kriteeriumitele ei vasta, kajastatakse tekkepõhiselt kuluna.

Arenduskulutusi, mida on varasematel perioodidel kuluna kajastatud, ei kajastata hilisematel perioodidel varana. Kapitaliseeritud arvutitarkvara

arenduskulutusi amortiseeritakse nende kasuliku eluea (kuni 10 aastat) jooksul lineaarsel meetodil.

Kinnisvarainvesteeringuteks liigitatud hoonete kasulik eluiga on 30 aastat. Maad ei amortiseerita.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine lõpetatakse, kui see võõrandatakse või kui see püsivalt kasutusest eemaldatakse ja selle võõrandamisest ei eeldata tulevast majanduslikku kasu.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tulevad kasumid ja kahjumid kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis.

le lepingupoolele, st kliendile ("rentnikule") ja tarnijale ("rendileandjale").

või rendiperioodi jooksul, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Grupp on otsustanud mitte kajastada vara kasutusõiguseid ja rendikohustisi rendilepingute puhul, mille rendiperiood kestab kuni 12 kuud või mille alusvara väärtus on väike. Selliste rendilepingutega seotud rendimakseid kajastab Grupp rendiperioodi vältel lineaarsel meetodil kuluna.

Grupp on otsustanud mitte kajastada vara kasutusõiguseid ja rendikohustisi lühiajaliste liisingute puhul, mille renditähhtaeg on kuni 12 kuud, ja väheväärtuslike varade liisinguid. Grupp kajastab nende liisingutega seotud liisingumakseid rendiperioodi jooksul lineaarse kuluna.

Vt Lisa 15.

takse vara soetamise hetkel vahendustasu.

Kapitalirendilepingutest tekkivaid nõudeid kajastatakse rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, mil-

lest on maha arvatud laekunud põhiosamaksed. Finants-
tulu kajastatakse nii, et rendileandja netoinvesteeringu
rentaablus oleks rendiperioodi jooksul pidevalt sama.

Esmast teenustasu, mis laekub rendilepingu sõlmimisel,
võetakse arvesse sisemise intressimäära ja rendileandja
netoinvesteeringu arvutamisel. Rendileandja lepinguga
seotud otsekulud moodustavad sisemise intressimäära

Alternatiivse laenuintressi määramine

Rendilepingutega seotud intressimäärade tuvastamine
on raskendatud, mistõttu kasutab Grupp rendikohustiste
mõõtmiseks alternatiivset laenuintressi määra (IBR). IBR
on intressimäär, mis rakendub laenudele, mis võimalda-
vad Grupil sarnase tähtajaga, sarnaste tagatistega ja sar-
nases majanduskeskkonnas varasid omandada. Seetõt-
tu kajastab IBR seda, mida Grupp "peaks maksma", kui

Maksud

Tulumaks

Jooksva ja eelnevate aastate maksuvara ja -kohustisi mõõ-
detakse summas, mis eeldatavasti nõutakse maksuhaldu-
rilt tagasi või makstakse maksuhaldurile. Maksumäärad ja
maksuseadused, mida kasutatakse summa arvutamiseks,
on kas täielikult jõustatud või sisuliselt jõustatud aruande-

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaks esitatakse varade ja kohustiste
maksustamisbaasi ja nende bilansilise maksumuse vahe-
liste ajutiste erinevuste kohta aruandekuupäeva seisuga.

Edasilükkunud tulumaksu kohustisi kajastatakse kõigi
maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud:

- Kui edasilükkunud tulumaksu kohustis tuleneb firma-
väärtuse, vara või kohustise esmasest kajastamisest teh-
ingus, mis ei ole äriühendus ja mis tehingu ajal ei mõ-
juta raamatupidamislikku kasumit ega maksustatavat
kasumit või kahjumit.
- Seoses maksustatavate ajutiste erinevustega, mis on
seotud investeeringutega tütarettevõttesse, kus on või-
malik kontrollida ajutiste erinevuste ajastust ja on tõe-
näoline, et ajutised erinevused lähitulevikus ei muutu.

Ettevõtte tulumaks Eestis

Tulumaksuga maksustatakse erisoodustused, kingitu-
sed, annetused, külalistega võõrustamisega seotud ku-
lud, dividendid ja ettevõtlusega mitteseotud kulud. Eestis
ei ole erinevusi edasilükkunud tulumaksuga kaasnevate
varade maksustamisbaaside ja bilansilise jääkväärtuse
vahel, välja arvatud ajutised erinevused teatavatest in-

osa ja neid kajastatakse rendiperioodi jooksul renditulu
vähendusena.

Rendinõuete jaoks moodustatud allahindlusi kajasta-
takse finantsseisundi aruande vastaval real negatiivses
väärtuses. Rendinõue kajastatakse finantsseisundi aru-
andes siis, kui rendilepingu alusel renditav vara on klien-
dile kasutamiseks üle antud.

määrad ei ole kättesaadavad või kui neid tuleb kohanda-
da, et kajastada kõnesolevaid renditingimusi.

Grupp hindab IBR-i kättesaadavate sisendite (nt turuint-
ressimäärade) abil ning teeb vajadusel teatavaid üksuse-
põhiseid kohandusi.

kuupäevaks riikides, kus Grupp tegutseb ja teenib mak-
sustatavat tulu. Tulumaks, mis on seotud otseselt oma-
kapitalis kajastatud kirjetega või muu koondkasumiga,
kajastatakse vastavalt omakapitalis või muus koondka-
sumis, mitte kasumiaruandes.

Edasilükkunud tulumaksu varade bilansiline väärtus
vaadatakse igal aruandekuupäeval läbi ja seda vähenda-
takse vastavalt tasemele, mis on eelmainitud erinevuste
katmiseks piisav.

Kajastamata edasilükkunud tulumaksu varasid hinna-
takse igal aruandekuupäeval uuesti ja kajastatakse sel
määral, mil on tõenäoline, et tulevane maksustatav ka-
sum võimaldab edasilükkunud tulumaksu vara tagasi
saada.

Edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustisi mõõdetakse
maksumäärade alusel, mida eeldatavasti kohaldatakse
aastal, mil vara realiseeritakse või kohustis arveldatakse,
võttes aluseks maksumäärad (ja maksuseadused), mis
on kehtestatud või sisuliselt jõustatud.

vesteeringutest sidus- ja tütarettevõtetesse ning ühiset-
tevõtetesse. Kuna emaettevõtte kontrollib tütarettevõtte
dividendipoliitikat, saab ta kontrollida ka selle investee-
ringuga seotud ajutiste erinevuste ajastust. Seega, kui
emaettevõtte on otsustanud sellist kasumit lähitulevikus
mitte jaotada, ei kajasta emaettevõtte edasilükkunud

tulumaksu kohustist. Kui emaeettevõtte on otsustanud dividendide väljamaksmise, kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustist nende väljamaksete ulatuses.

Dividend on väljamakse, mis tehakse Grupi aktsionäride vastava otsuse alusel aruandeperioodi puhaskasumist või jaotamata kasumist vastavalt dividendi saaja osalusele Grupis. Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse dividendidena jaotatud kasumit netodividendidena väljamakstud summalt määraga 20/80. Dividendide maksimisest tulenev ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide deklareerimise perioodi kasumiaruandes, sõltumata tegelikust väljamakse päevast. Tasumisele kuuluva tulumaksu maksimumsumma, mis tuleneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisest, on avaldatud finantsaruannete lisas 19.

Ettevõtte tulumaks Lätis

Juriidilistelt isikutelt ei ole alates 1. jaanuarist 2018 nõutud tulumaksu tasumist jaotamata kasumilt vastavalt Läti Vabariigi tulumaksu seaduses kehtestatud muudatustele. Ettevõtte tulumaksu makstakse jaotatud kasumilt ja muudelt kasumieraldistelt.

Sellest tulenevalt mõõdetakse jooksva ja edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustisi jaotamata kasumi suhtes

Eraldised ja muud tingimuslikud kohustised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui Grupil on varasemate sündmuste tõttu tekkinud (juriidiline või faktiline) kohustis ja on tõenäoline, et kohustise täitmine toob endaga kaasa ressurside väljavoolu ning kohustise suurust saab usaldusväärselt hinnata.

Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, diskonteerib Grupp eraldisega seotud eeldatavad maksueelsed rahavood väljamaksete nüüdisväärtuse summast, kasutades diskontomäärana sarnaste kohustiste turuintressimäära. Mistahes eraldistega seotud kulud esitatakse kasumiaruandes muudes tegevuskuludes netoväärtuses.

Grupp tegutseb regulatiivses ja õiguslikus keskkonnas, mille tegevusele on omane kõrgem kohtuvaidluste risk. Selle tulemusena on Grupp seotud erinevate kohtu-, vahekohtu- ja regulatiivsete uurimiste ning menetlustega nii Eestis kui ka teistes jurisdiktsioonides, mis tekivad Grupi tavapärase äritegevuse käigus.

Reservid

Kohustuslik reserv

Eesti äriseadustiku § 336 (3) kohaselt tuleb igal majandusaastal reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist (§ 336 (2)).

Alates 1. jaanuarist 2018 peavad Eesti krediitdiasutused maksma ettevõtte tulumaksu eelmises kvartalis teenitud kasumilt. Muudatus on kehtinud alates 1. jaanuarist 2018, kuid esimene makse arvutati ja deklareeriti 2018. aasta teises kvartalis teenitud kasumilt. Vastav tulumaksuäär on 14%. Kasumi jaotamisel ja sellega seotud tulumaksukohustise arvutamisel võib krediitdiasutus arvesse võtta juba tehtud väljamakset. Maksustatakse ainult kasumiga ettevõtteid.

Alates 2019. aastast saab dividendimaksetele kohaldada ka maksumäära 14/86. Soodusmäära võib rakendada dividendimaksetele summast, mis ei ületa kolme eelneva majandusaasta keskmist dividendide väljamakset, mida maksustati maksumääraga 20/80. Kolme eelneva aasta keskmise dividendi väljamakse arvutamisel oli 2018. aasta esimene aasta, mida tuleb arvesse võtta.

kohaldatava maksumäära alusel. Alates 1. jaanuarist 2018 on kasumieraldiste suhtes kohaldatud maksumäära 20 protsenti nende brutosummast ehk 20/80 netokulust.

Dividendidelt arvestatud tulumaksu kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruandes kuluna vastavate dividendide deklareerimisel, muude kajastatud aruandeperioodi kirjade puhul kulude tekkimise ajal.

Kui Grupp saab usaldusväärselt mõõta majandusliku kasu väljavoolu konkreetse juhtumi puhul ja peab sellist väljavoolu tõenäoliseks, kajastab Grupp juhtumi suhtes eraldise. Kui väljavool on tõenäoline, kuid selle suuruse kohta ei ole võimalik usaldusväärset hinnangut anda, avalikustatakse tingimuslik kohustus.

Kui Grupp on siiski arvamisel, et nende hinnangute avalikustamine iga üksiku juhtumi puhul eraldi kahjustaks nende tulemusi, ei avalikusta Grupp oma finantsaruannetes üksikasjalikke juhtumipõhiseid näitajaid.

Võttes arvesse subjektiivsust ja ebakindlust kahju tõenäosuse ja suuruse kindlaksmääramisel, võtab Grupp arvesse mitmeid tegureid, sealhulgas õigusnõustamise sisu, kaasuse staatust ning sarnaste juhtumite ajaloolisi tõendusmaterjale.

Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks (§ 337 (1)) või aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid (§ 337 (2)).

Dividendid lihtaktsiatelt

Lihtaktsiatelt saadud dividende kajastatakse kohustisena ja arvatakse omakapitalist maha, kui Grupi aktsionärid on nende jaotamise heaks kiitnud. Aruandeperioodi jooksul otsuseväliselt välja makstud dividendid arvatakse

omakapitalist maha ja deklareeritakse kohe peale väljamakset. Aruandekuupäeva järgselt kinnitatud aruandeperioodi dividendid avalikustatakse aruandekuupäevajärgse sündmusena.

Seotud osapooled

Grupi raamatupidamise aruandes loetakse grupiga seotud osapoolteks isikuid, keda on loetletud krediitiasutuste seaduse § 84 lõigetes (1)–(3).

Sellest tulenevalt loetakse seotud osapoolteks krediitiasutuse juhte, grupi ainuaktsionäri või nendega samaväärset huvi omavaid isikuid (elukaaslased, lapsed ja vanemad).

Varade ja kohustiste tasaarvestamine

Finantsvarasid ja -kohustisi ei saldeerita omavahel bilansis, v.a juhul kui Grupil on juriidiline õigus varade ja kohustiste tasaarveldamiseks ning on tõenäoline, et ta seda õigust kasutab. Finantsvarad ja finantskohustised esitatakse kon-

solideeritud finantsseisundi aruandes üldjuhul brutosummana, välja arvatud juhul, kui IFRS tasaarvelduskriteeriumid on täidetud. Jooksva aruandeperioodil ei teinud Grupp finantsvarade ja -kohustiste tasaarvestust.

Lisa 1

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad

uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2021:

Viitintressimäärade (IBOR) reformi teine etapp – IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 muudatused

2020. aasta augustis võttis IASB vastu IBOR-reformist tulenevad muudatused standardites IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16, viies lõpule oma IBOR-reformi mõjude adresseerimisele suunatud tegevused. Muudatustega nähakse ette ajutised vabastused selleks, et tulla toime mõjuga finantsaruandlusele, mis tekib IBOR-i asendamisest alternatiivse, peaaegu riskivaba intressimääraga (RFR).

Täpsemalt lubatakse kasutada finantsvarade- ja kohustistega seotud lepingupõhiste rahavoogude arvutamise aluse muutumise kajastamisel lihtustust, mille kohaselt võib korrigeerida sisemist intressimäära intressi turumäära muutumisega samas ulatuses. Samuti lubatakse muu-

datustega lihtsustusi riskimaandamissuhete lõpetamise kajastamisel, sh ei pea RFR-instrumendi riskikomponendi maandamise instrumendina määratlemisel ajutiselt täitma selgelt eristatavuse nõuet.

Muudetud on ka IFRS 7-t, et aidata finantsaruannete kasutajatel mõista viitintressimäärade reformi mõju ettevõtete finantsinstrumentidele ja riskijuhtimisstrateegiale. Rakendamine toimub küll tagasiulatuvalt, kuid varasemaid perioode korrigeerima ei pea.

Kõnealused muudatused Grupi raamatupidamise aastaaruandele mõju ei avaldanud.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatus: COVID-19-st tingitud rendisoodustused

Muudatust kohaldatakse tagasiulatuvalt kõigile 1. juunil 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine, sh finantsaruannete puhul, mis polnud 2020. aasta 28. mai seisuga veel kinnitatud. IASB muutis standardit, et võimaldada rentnikel loobuda IFRS 16 nõuete rakendamisest rendilepingute muutmise kajastamisel seoses otseselt COVID-19 pandeemiast tingitud rendisoodustustega.

Muudatusega lubatakse rentnikel kajastada COVID-19 pandeemiast tingitud rendisoodustustest tulenevat rendimaksete muutust nii, nagu nad teeks seda IFRS 16

kohaselt siis, kui tegemist ei oleks rendilepingu muudatusega, kuid seda vaid juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- Rendimaksete muutuse tulemusel on renditasu sisuliselt sama või väiksem kui vahetult enne muutust.
- Rendimaksete vähendamine mõjutab ainult makseid, mis kuulusid algselt tasumisele hiljemalt 30. juunil 2021.
- Rendilepingu muudes tingimustes olulisi muudatusi ei tehta.

Kõnealused muudatused Grupi raamatupidamise aastaaruandele mõju ei avaldanud.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestuspõhimõtete avalikustamine)

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted.

himõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'arvestushinnang' definitsioon)

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esi-

neb hinnangu ebakindlus. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Muudatuses käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mittekvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osaliselt ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015.

aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitalisaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused.

EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi käesolevatele finantsaruannetele ega ka tulevastele aruannetele peale jõustumist.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks)

Muudatusi oleks tulnud hakata algselt kohaldama 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti oli lubatud ennetähtaegne rakendamine. COVID-19 pandeemia tõttu lükkas IASB standardi jõustumise kuupäeva aasta võrra edasi 1. jaanuarile 2023, et anda ettevõtetele rohkem aega sellega kohustiste liigitamisel kaasnevate muudatuste rakendamiseks. Muudatuste eesmärk on tagada finantsaruannete parem võrreldavus, aidates ettevõtetel määrata, kas võlad ja muud kohustised, mille maksetähtpäev ei ole kindel, tuleb liigitada finantsseisundi aruandes lühi- või pikaajalisteks. Muudatused mõjutavad kohustiste esitusviisi finantsseisundi aruandes ega muuda eksisteerivaid nõudeid, mis puudutavad vara, kohustise, tulu või kulu mõõtmist, kajastamise aega või avalikustatavat infot. Muudatustega selgitatakse ka, kuidas liigitada võlainstrumente, mida ettevõtte võib arveldada emiteerides omakapitaliinstrumente.

2021. aasta novembris avaldas IASB standardi muutmise projekti, kus selgitatakse, kuidas kajastada kohustisi, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega pärast aruandeperioodi lõppu. Täpsemalt tegi IASB ettepaneku teha standardis IAS 1 väikesemahulised muudatused, millega sisuliselt tühistatakse 2020. aastal kõnealuses standardis jõustunud muudatused, millega kohustati ettevõtteid liigitama lühiajaliseks need kohustised, mis olid seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, kui neid lepingutingimusi polnud aruandeperioodi lõpu seisuga täidetud. Uute muudatuste kohaselt tuleks ettevõtetel kajastada eraldi kõik pikaajalised kohustised, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui ettevõtte kõnealuseid lepingutingimusi aruandeperioodi lõpu seisuga ei täida, on vaja avalikustada täiendavat informatsiooni. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024

või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Samuti on IASB teinud ettepaneku lükata 2020. aasta muudatuste jõustumise kuupäev edasi, nii et ettevõtetelt ei nõutaks praeguse praktika muutmist enne kavandatud muudatuste jõustumist.

EL ei ole kõnealuseid muudatusi (sh standardi muutmise projekti) veel heaks kiitnud.

IFRS 3 „Äriühendused“, IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ ja IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused ning iga-aastased parandused ajavahemikuks 2018–2020)

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. IASB on andnud välja IFRS-ide väikesemahulised muudatused:

- IFRS 3 „Äriühendused“ muudatustega uuendatakse standardis olevat viidet finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule ilma, et muudetaks äriühenduste kajastamise nõudeid.
- IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatustega keelatakse ettevõtte sellise müügitulu mahaarvamine materiaalse põhivara soetusmaksumusest, mis saadakse toodetud toodete müümisest perioodil, kui ettevõtte tegeleb veel vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimisega. Sellise müügitulu ja seotud kulud peab ettevõtte kajastama kasumiaruandes.

Juhatuse hinnangul ei loeta muudatusi oluliseks, kuna Grupp esitab finantsseisundi aruandes varasid ja kohustisi likviidsuse järjekorras (va need lisad, milles on varad ja kohustised nende tähtaegade järgi klassifitseeritud lühivõi pikaajalisteks).

- IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatustega täpsustatakse, milliseid lepingu täitmisega seotud kulusid peab ettevõtte lepingu kahjulikkuse hindamisel arvesse võtma.

- Iga-aastaste parandustega ajavahemikuks 2018–2020 tehakse väiksemaid muudatusi standardites IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“, IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja IAS 41 „Põllumajandus“ ning IFRS 16 „Rendiarvestus“ näidetes.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatus: COVID-19-st tingitud rendisoodustused pärast 30. juunit 2021

Muudatus kohaldatakse 1. aprillil 2021 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine, sh finantsaruannete puhul, mis polnud muudatuse kuupäeva seisuga veel kinnitatud. 2021. aasta märtsis muutis IASB IFRS 16 kohaselt lubatud lihtsustuse tingimusi, millega võimaldati rentnikel loobuda IFRS 16 nõuete rakendamisest rendilepingute muutmise kajastamisel otseselt COVID-19 pandeemiast tingitud rendisoodustuste puhul. Muudatuse tulemusena on

nüüd võimalik kõnealust lihtsustust kasutada vaid juhul, kui rendimaksete vähendamine mõjutab ainult makseid, mis kuulusid algselt tasumisele hiljemalt 30. juunil 2022, ning kõik muud lihtsustuse kasutamise tingimused on täidetud.

Juhatuse hinnangul ei avalda nimetatud muudatused olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. 2021. aasta mais andis IASB välja IAS 12 muudatused, millega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu selliste tehingute puhul nagu rendilepingud ja taastamise kohustised. Muudatuste kohaselt ei saa rakendada esmase kajastamise erandit tehingutele, mille esmasel kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus on

võrdsed. Seda saab kasutada vaid juhul, kui renditava vara ja rendikohustise (või taastekohustise ja eemaldatava vara) kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus ei ole võrdsed.

EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatuse mõju tänastele aruannetele puuduks, mõju tuleviku aruannetele hinnatakse jooksvalt, kui selliseid olukordi tulevikus tekib.

Lisa 2

Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnalt eelduste, hinnangute ja otsuste tegemist, mis mõjutavad kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustiste mahtu ning kaasnevat avalikustamist, samuti tingimuslike kohustiste avalikustamist. Nende eelduste ja hinnangute ebakindlus võib põhjustada tulemusi, mis nõuavad olulist korrigeerimist varade või kohustiste bilansilises maksumuses tulevastel perioodidel.

Juhtkonnapoolsed hinnangud toetuvad mineviku kogemustele ning nende parimatele teadmistele, mida loetakse antud olukorras mõistlikuks. Tulevikku vaatavad hinnangud saavad baseeruda teadaolevatele ja asetleid-

nud sündmustele ning nende tagajärgedele. Juhtkond vaatab selliseid otsuseid järjepidevalt üle ja uuendab, kui esineb indikatsioone hinnangute muutmiseks.

Hinnangud puudutavad sealhulgas finants-instrumentide õiglast väärtust, langenud väärtusega laenude allahindlusi, materiaalsete ja immateriaalsete varade väärtuse langust, eraldisi ning tingimuslike varade ja kohustiste kajastamist. Olemasolevad asjaolud ja eeldused tulevaste arengute kohta võivad muutuda Grupist sõltumatute asjaolude tõttu ning kajastuvad vastavates eeldustes, kui need ilmnevad. Allpool on koondatud kirjed, millel on kõige olulisem mõju juhtkonnapoolsetele hinnangutele käesolevas aruandes.

Finantsvarade krediidikahjud

Eeldatav krediidikahju mudel lähtub “kolmeastmelisest” klassifikatsioonist, mis põhineb finantsinstrumentide krediidikvaliteedi muutustel alates nende esmasest kajastamisest. Grupp jälgib pidevalt kõiki varasid, mille suhtes kehtib eeldatava krediidikahju mudel. Selleks, et teha kindlaks, kas instrumendi või instrumentide suhtes kohaldatakse 12-kuulise oodatava krediidikahju või kogu eluea krediidikahju mudelit, hindab Grupp, kas krediidirisk on pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Grupp rakendab vara krediidiriski olulise kasvu tuvastamisel ka sekundaarset kvalitatiivset meetodit, näiteks restruktureerides lepingu. Teatud juhtudel võib Grupp hinnata krediidiriski märkimisväärselt suurenenuks, kui see on vastab maksejõuetuse kontseptsioonile. Kui lepin-

guliste maksete tähtaeg ületab 30 päeva, siis sõltumata krediidikvaliteedi muutusest, loetakse krediidirisk pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenuks.

Sarnaste varade kollektiivsel krediidikahjude hindamisel rakendab Grupp samu põhimõtteid, et hinnata, kas krediidirisk on esmasest kajastamisest alates märkimisväärselt suurenenud.

Krediidikahju mudelites tugineb Grupp majandusliku sisendina laiaulatuslikule tulevikku suunatud teabele, nagu töötus, tööjõu tootlikkus ja ühikukulu ning palgakasv.

Krediidikahjude arvutamiseks kasutatud sisendid ja mudelid ei pruugi alati kajastada kõiki turunäitajaid finantsaruannete koostamise kuupäeva seisuga. Selle kajas-

tamiseks tehakse aeg-ajalt kvalitatiivseid kohandusi või eraldisi ajutiste kohandustena, kui erinevused on märkimisväärselt olulised.

Tulevikku suunatud korrigeerimine viiakse läbi, võrreldes prognoositavaid majandussisendite muutusi ühe aasta jooksul alates aruandekuupäevast, viimaste võimalike

kasvu ja määrade muutustega. Kontsern vaatab regulaarselt krediitkahju mudeleid üle ning kohendab vajadusel.

Grupi poliitika on olnud oma mudelite korrapärane läbivaatamine tegeliku kahjumi kogemuse kontekstis ja vajaduse korral kohandamine. Vt lisasid 3.11, 3.12 ja 12.

Tegevuse jätkuvus

Grupi juhtkond on andnud hinnangu Grupi tegevuse jätkuvusele ning on seisukohal, et äritegevuse jätkamiseks lähema 12 kuu jooksul on ressursid piisavad. Lisaks ei ole juhtkond teadlik olulistest ebakindlustest, mis võiksid tekitada kahtlusi Grupi suutlikkuses tegevust jätkata. See-

tõttu koostatakse finantsaruanded tegevuse jätkuvusest lähtudes.

Koroonapandeemiaga kaasnevaid asjaolusid on selgitatud käesoleva aruande lisas 23.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Grupp tegutseb regulatiivses ja õiguslikus keskkonnas, millele on omane kõrge kohtuvaidluste risk. Selle tulemusena on Grupp seotud erinevate kohtuvaidluste, vahekohtute ja regulatiivsete uurimiste ning menetlustega nii Eestis kui ka teistes jurisdiktsioonides, mis tekivad Grupi tavapärase äritegevuse käigus. Kui Grupp saab konkreetse juhtumi korral usaldusväärselt mõõta majandusliku kahju suurust ja peab sellise kahju tekkimist tõenäoliseks, kajastab Grupp eraldise sellise juhtumi suhtes. Kui kahju tõenäosust peetakse pigem tõenäoliseks, kuid ei suuda seda usaldusväärselt mõõta, avalikus-tatakse tingimuslik kohustis nimetatud sündmuse suhtes.

Kui Grupp on seisukohal, et nende hinnangute avalikustamine üksikjuhtumite kaupa kahjustaks äritegevust, ei

avalikusta Grupp oma finantsaruannetes üksikasjalikku, juhtumipõhist informatsiooni. Arvestades kahjude tõenäosuse ja suuruse määramise subjektiivsust ja ebakindlust, võtab Grupp arvesse mitmeid tegureid, sealhulgas õigusnõustamist, staatust ning sarnaste juhtumite ajaloolisi tõendusmaterjale. Nende hinnangute kohta järelduste tegemiseks on vaja olulist otsustust.

Olulisi kohtuvaidlusi, millega võiks tõenäoliselt kaasneda märkimisväärne ja mõõdetav majanduslik kahju aruandekuupäeva seisuga ei tuvastatud. Aruandekuupäeva seisuga on Grupp tuvastanud klientide kasutamata liimitidest tulenevaid võimalikke kohustisi, mille realiseerumine on tõenäoline, kuid mille suurust ei ole võimalik täpselt mõõta. Vt lisasid 3.14 ja 20.

Immateriaalse vara kapitaliseerimine

Kulude kapitaliseerimiseks Grupi uue tuumsüsteemi ning muude IT-süsteemide väljatöötamise protsessis kasutatakse teatud eeldusi. IT-töötajate palgakulude kapitaliseerimine põhineb töötajate töögraafikutel ja arendusega seotud töötajad pühendavad kuni 100% oma ajast uue funktsionaalsuse väljatöötamisele. See-tõttu kapitaliseeritakse immateriaalse varana kuni 100%

kõnesolevate arendajate töötasudest. Kui vara on kasutusvalmis, määratakse sellele kasulik eluiga ja hinnatakse, kas vara väärtus on koheselt langenud (juhul, kui vara kasutus lõpeb peagi). Viimasel juhul vähendatakse vara väärtust vastavalt vara tegelikule kasutusele ning allahindlus kajastatakse koondkasumiaruandes kuluna. Vt lisa 16.

Rendilepingute tingimuste määratlemine ja lõpetamise tingimused (grupp kui rendilevõtja)

Grupp määrab rendiperioodiks rendilepingu katkestamatu tähtaja koos kõigi perioodidega, mis on hõlmatud rendilepingu pikendamise optsiooniga, kui selle teostamine on mõistlikult kindel, või perioodidega, mida hõlmab rendilepingu lõpetamise võimalus, kui on üsna kindel, et seda ei kasutata. Grupil on mitu rendilepingut, mis sisaldavad pikendamise ja lõpetamise võimalusi. Grupp hindab, kas on mõistlikult kindel rendi pikendamise või lõpetamise võimaluse kasutamine.

See tähendab, et võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, mis loovad majandusliku stiimuli selle pikendamiseks või lõpetamiseks. Peale rendiperioodi alguskuupäeva hindab Grupp uuesti, kui leiab aset oluline sündmus või muutuvad asjaolud, mis võivad mõjutada tema võimet lepingut pikendada või lõpetada, nt rendilepingu oluliste parendustega seotud muudatused või renditud varaga seotud muud kohandamised. Vt lisa 15.

Lisa 3

Riskijuhtimine

Lisa 3.1 Üldine informatsioon

Riskijuhtimine seisneb protsessides, mida rakendatakse selleks, et tagada, et kõik olulised riskid ja nendega seotud riskikontsentratsioonid tuvastatakse ning et neid mõõdetakse, piiratakse, kontrollitakse, maandatakse ja neist antakse aru õigeaegselt ja igakülgset.

Riskijuhtimise raamistiku eesmärk on tagada, et alati, kui Grupp võtab mõistliku tulu teenimiseks mõistlikke riske või alati, kui riskitakse kapitaliga, tehakse seda objektiivsel, dokumentidega tõendatud ja läbipaistval viisil, millest kõik töötajad kõigis tegevustes aru saavad ja lähtuvad. Kõiki olulise riski liike juhitakse Grupis kehtestatud riskijuhtimis- ja kommunikatsiooniprotsesside kaudu, kus vastutus on selgelt määratletud.

Peamised riskikategooriad, mille Grupp on oma tegevuses tuvastanud, on krediidirisk, tururisk, likviidsusrisk, operatsioonirisk, äririskid ja kapitaliga seotud riskid. Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ingl *internal capital adequacy assessment process*, ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ingl *internal liquidity adequacy assessment process*, ILAAP) osana hindab Grupp riske pidevalt ümber ning ajakohastab vastavalt peamiste riskikategooriate loendit.

Riskide juhtimisel on Grupi peamiseks põhimõtteks finantstugevuse, piisava kapitaliseerituse ja tugeva likviidsuspositsiooni säilitamine. Grupi riskipositsioon on hästi hajutatud ja tasakaalustatud, liigset riskivõtmist ja -kontsentratsiooni välditakse.

Grupp hoiab alati tugevat ja üsna konservatiivset kapitaliseerituse ja kapitali adekvaatsuse taset, säilitab kapitali taseme, millest piisab riskide katmiseks, ning tagab ICAAPi ja järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessiga (ingl *supervisory review and evaluation process*, SREP) ette nähtud kapitalinõuete ja sise-eeskirjadega määratud kapitali sihttaseme nõuete täitmise.

Tugev riskikultuur on Grupi üks peamisi prioriteete. Riskikultuur hõlmab organisatsiooni ühiseid vaateid, väärtusi ja veendumusi ning samuti iga töötaja individuaalset suhtumist riski, riskialaseid teadmisi ja arusaamu ning riskikultuuri mõtestamist. Riskikultuur kätkeb käitumist riskide võtmisel (nt konservatiivne, ratsionaalne, agressiivne), eeskirjadest kinnipidamist ja kontsernisisesest käitumismalle negatiivsete tagajärgede korral (õppimise vs süüdistamise kultuur). Riskikultuur on ühiste väärtuste ning riski- ja tulujuhtimise põhimõtete kogum.

Grupi riskijuhtimine lähtub Grupi määratletud riskivalmidusest. Grupp võtab ainult selliseid riske, mis ei ületa tema riskivõimet, ning tagab, et riskide võtmist eeldavad tegevused jäävad alati riskivõime piiresse. Kapitalist peab alati piisama kõikide riskide katmiseks ning see peab ületama koguriskipositsiooni. Grupp ei tohi riski võtta, kui tema kapitalist ei piisa selle riski realiseerumisest tõusvate tulevaste kahjude katmiseks või kui risk võib kahjustada konservatiivset likviidsuspositsiooni.

Maksimaalne risk ja riski liigid, mida Grupp on valmis oma riskivõime piires võtma oma strateegiliste eesmärkide saavutamiseks, on kindlaks määratud nõukogu poolt heaks kiidetud riskivalmiduse dokumendis. See dokument on Grupi riskijuhtimise aluseks, millest peavad lähtuma kõik tegevused ja äriotsused. Grupp võtab riske ainult oma riskivõime ja kindlaks määratud riskivalmiduse näitajate piires.

Grupi põhitegevus on tarbijate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete finantseerimine. Ülekaalukalt suurim risk Grupi riskiprofilis on laenuportfelli krediidirisk, mille puhul aktsepteeritakse keskmisest kõrgemat riskitaset.

Siiski hoidub Grupp põhjendamatult suure krediidiriski võtmisest, maandades ülemäärast riski hajutatud laenuportfelli, väikese keskmise laenusumma, keskmisest kõrgema intressimäära ning laenuportfelli kvaliteedi pideva jälgimise abil.

Kõigis muudes riskikategooriates on Grupi riskivalmidus üsna konservatiivne, jäädes alla keskmise, ning riske võib võtta üksnes põhitegevuste toetuseks. Avatust muudele riskidele sellisel määral, et mis tahes üksiku riskipositsiooni kõikumine võiks tõsiselt kahjustada Grupi üldist riskipositsiooni, välditakse, maandatakse või kontrollitakse nõuetekohaselt.

Riskide juhtimise eest vastutavate üksuste kindlaksmääramiseks kasutab Grupp nn kolme kaitseliini mudelit. Esimese kaitseliini moodustavad äriüksused, kes võtavad riske ning vastutavad otseselt ja pidevalt nende igapäevase juhtimise eest. Sel eesmärgil peavad äriüksustel olema kehtestatud vajalikud protsessid ja kontrollimeetmed, mis aitavad tagada, et riskid tuvastatakse, et neid analüüsitakse, mõõdetakse, jälgitakse ja juhitakse, neist antakse aru ja need ei ületa riskivalmidust, ning et äritegevus on kooskõlas regulatiivsete nõuete ja sise-eeskirjadega.

Teise kaitseliini moodustavad sõltumatu riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioone täitvad üksused. Riskijuhtimise üksus toetab tugeva riskijuhtimise raamistiku rakendamist kogu Grupis ning vastutab riskide täiendava tuvastamise, jälgimise, analüüsimise, mõõtmise, juhtimise ja aruandluse eest ning kujundab tervikliku lähenemise kõigile riskidele nii majandusüksuste kui ka konsolideeritud tasandil.

Vastavuskontrolli üksus teeb järelevalvet õigus- ja regulatiivsete nõuete ning sise-eeskirjade täitmise üle, nõustab

Lisa 3.2 Omavahendid

Tütarettevõtte Holm Bank AS raporteerib kapitalinõuete täitmist ainult konsolideerimata tasemel. Konsolideeritud aruandlus toimub emaettevõtte, OÜ Koduliising, tasemel.

Lisa 3.3 Kapitali juhtimine

ICAAPi kapitalinõude hindamiseks võrdleb Grupp agregeeritud riske omavahenditega, et hinnata kapitali adekvaatsust.

Grupi kapitalijuhtimise põhielemendid on:

- kapitalinõuete regulaarne ja järjepidev hindamine;
- võimalike tulevaste kapitalinõuete pidev hindamine ("kapitali planeerimine");
- kapitali planeerimine ja jaotamine;
- SREPi kapitalinõuete pidev järelevalve;
- sisemise kapitalipuhvri järjepidev monitoorimine.

Kui sisemise kapitali adekvaatsus agregeeritud riskide puhul on suurem kui regulatiivne kapital, hoiab Grupp kapitali vähemalt sisemise kapitali- adekvaatsuse tasemel.

Lisa 3.4 Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei suuda või ei soovi täita oma lepingulisi kohustisi. Krediidiriski alaliikidena on Grupp tuvastanud maariski, välisvaluutas laenu andmise riski ja kontsentratsiooniriski. Krediidirisk tuleneb Grupi otsesest laenugevusest ning makseteenustest, likviidsuse juhtimisest ja investeerimistegevusest, kus vastaspooltel on Grupi vastu tagasimakse- või muid kohustisi.

Laenuportfelli krediidirisk on Grupi riskiprofilis kõige suurem risk ning mõjutab koguriskipositsiooni kõige enam. Grupp aktsepteerib teadlikult laenuportfellis mõõdukast, keskmisest kõrgemat krediidiriski.

Laenupoliitikast tulenevalt on Grupi kliendibaas kõrgema krediidiriski tasemega, mistõttu on ka makseviivuse määr kõrgem. Suuremat riski tasakaalustatakse kõrgemate intressimääradega. Siiski püüab Grupp vältida laenuportfellis

juhatust ja vajadusel töötajaid vastavuskontrolli küsimustes ning kehtestab eeskirjad ja protsessid vastavusriskide juhtimiseks ja nõuetele vastavuse tagamiseks. Kolmas kaitseliin – sõltumatu siseauditi üksus – teeb riskipõhiseid ja üldauditeid ning vaatab läbi Grupi juhtimise korraldust ning kontsernisisesid protsesse ja mehhanisme, et tagada nende usaldusväärsus, tõhusus ja järjekindel rakendamine.

Nii Holm Bank AS kui ka tema konsolideeritud andmed emaettevõtte tasandil on kogu perioodi jooksul olnud kooskõlas kehtestatud kapitali-nõuetega.

Kui ICAAPi/ILAAPi kapitali adekvaatsus agregeeritud riskide puhul on madalam kui regulatiivsed kapitalinõuded, hoiab Grupp kapitali vähemalt regulatiivsete kapitalinõuete tasemel.

ICAAP/ILAAPi osana analüüsib Grupp iga olulise riski ulatust, mida on võimalik kapitali abil maandada, ning muid meetmeid, mida tuleks riskijuhtimise osana rakendada.

Grupp on vastavuses Eesti krediidiasutuste seaduse § 35 lõikega 2 ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 artiklis 26 lõikes 1 punktides a – e viidatud algkapitali nõudega.

Grupp deklareerib vastavust kõigi regulatiivsete nõuetega.

põhjendamatult suuri riske. Grupi riskivalmidus lähtub krediidiriski kategoorias eesmärgist vältida liigset riskitaset ning maandada riske järgmiste meetmetega:

- riski ja tulu optimaalne tasakaal;
- keskmisest kõrgemad intressimäärad;
- keskmisest lühemad lepinguperioodid;
- keskmisest märkimisväärselt väiksemad lepingusummad;
- hästi hajutatud laenuportfell, hoidumine riski kontsentratsioonist;
- keskmisest suurem viivislaenude ja laenukahjumite osakaal, mida võetakse piisavalt arvesse toodete hinnastamisel;
- piisavad ja konservatiivsed allahindlused;

- pidev kontroll finantsseisundi aruande väliste varade üle;
- kontrollitud krediidiriski võtmine ja riskiprofiil;
- laenuportfelli range piiramine ja pidev järelevalve selle kvaliteedi üle.

Laenuportfelli riskivalmiduse määratlemisel on keske tähtsusega vastutustundlik laenuandmine.

Muudest finantsseisundi aruandes kajastatud ja kajastamata varadest (nt investeringud, põhivarad) tulenev krediidirisk: Grupi eesmärk on hoida muudest varadest tuleneva krediidiriski osakaal minimaalne ning riskivalmidus on määratletud üsna konservatiivselt.

Vastaspoole krediidirisk, mis tuleneb Grupi põhitegevuste toetamiseks vajalikest makse-teenustest ning likviidsete varade omamise ja juhtimisega seotud rahaturutehingutest (peamiselt riskipositsioonid krediidiasutuste suhtes): makseteenuseid ei käsitata Grupi põhitegevusena (v.a Grupi põhitegevusi toetavad teenused).

Riigirisk on riski erivorm, mida Grupp ei saa otseselt mõjutada, kuid mis võib krediidikvaliteeti tõsiselt kahjustada.

Riigiriski maandamiseks jälgib ja hindab Grupp pidevalt majanduslikke, sotsiaalseid ja poliitilisi arenguid ning üldist makromajanduslikku olukorda ja muudatusi regulatiivses keskkonnas. Aruandekuupäeva seisuga on Grupi sihtturud Eesti, Läti ja Rootsi.

Välisvaluutas laenu andmise risk tuleneb laenude väljastamisest, mille puhul baasvaluuta ei ole euro. Üldreeglinas väljastatakse kõik laenud eurodes. Aruandekuupäeva seisuga on kõik Eestis ja Lätis väljastatud laenud eurodes, Rootsis SEK-des.

Grupi kontsentratsiooniriski strateegia näeb ette vältida märkimisväärset mõju ühe vastaspoole makseviivitusest hästi hajutatud laenuportfelli abil, kus enamik ühe kliendi või omavahel seotud klientide kontsentratsioonidest ei ületa laenuportfelli 0,1%. Suuri ühe vastaspoolega seotud riskipositsioone tuleb laenuportfellis vältida või nõuetekohaselt maandada.

Lisa 3.5 Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon tuhandetes eurodes

	Lisad	31.12.2021	31.12.2020
Raha ja rahalähendid	10	17 028	13 151
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	61 954	57 233
Krediitkaartide garantiideposiidid	12	647	666
Finantsvarad kokku		79 629	71 050
Bilansiväliste kirjetega seotud krediidiriski positsioonid	20	8 922	15 120
Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon kokku		88 551	86 170

Lisa 3.6 Krediidiriski mõõtmine

Järelmaksud

Grupp pakub järelmaksutooteid koostöö-partnerite kaudu nii kauplustes kui ka e-poodides. Järelmaks võimaldab tasuta ostetud kaupade ja teenuste eest vastavalt kokkulepitud maksegraafikule. Grupi ja kliendi vahelises lepingus on fikseeritud laenusumma, mille Grupp tasub

kaupmehele kliendi poolt valitud kaupade/teenuste eest. Klient tasub lepingu alusel kaupade/teenuste maksumuse Grupile. Maksimaalne laenusumma on 10 tuhat eurot ja lepinguperiood 60 kuud.

Krediitkaardid

Järelmaksukaardi puhul saab klient personaalse järelmaksu limiidi, mille ulatuses saab ta kaardiga tasuta kõigis kaardimaksevõimalusega tava- ja e-poodides üle maailma. Maksevahendiks on kliendile väljastatud füüsiline krediitkaart, mis on registreeritud VISA kaubamärgi all. Nii Rootsis kui Eestis pakutakse virtuaalse krediitkaardi teenust.

Järelmaksukaart võimaldab tasuta ostetud kaupade ja teenuste eest kokkulepitud maksegraafiku alusel.

Grupp pakub Eestis ja Lätis 15-päevast intressivaba perioodi. Kaardil ei ole kuutasu. Maksimaalne krediitlimiit on 5 000 eurot ja maksimaalne järelmaksu periood on Eestis tähtajatu, Lätis 60 kuud ja Rootsis 36 kuud.

Väikelaenud

Väikelaenu puhul ei seata piiranguid konkreetsele ostule, ostukohale ega laenu sihtotstarbele. Laenusumma kantakse pärast laenulepingu jõustumist kliendi arvel-

duskontole. Laenulimiit on kuni 25 tuhat eurot ja maksimaalne tagasimakseperiood 96 kuud.

Liisingud

Liising võimaldab ostetud kauba või vara eest tasuda kokkulepitud maksegraafiku alusel. Grupp pakub liisingut ainult meie äriklientidele. Grupp omandab müüjalt kliendi poolt välja valitud vara ja rendib selle kliendile kokkulepitud perioodi jooksul. Maksimaalne rendisum-

ma on 250 tuhat eurot ja maksimaalne rendiperiood kuni 60 kuud.

Rendiperioodi lõppedes on müüjal kohustus vara tagasi osta või kliendil võimalus vara välja osta.

Ärilaenud

Ärilaenude osas pakutakse paindlikku ja personaalset finantseerimisvõimalust meie väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Ärilaenu saab kasutada kas vajalike varude täiendamiseks, erinevateks investeeringuteks või muuks äritegevuse arendamiseks. Tagatistena

aktsepteerib Grupp eraisikute käendusi ja hüpoteeke. Pakutavate laenude maksimum summa tuleneb krediitootluse eesmärgist, taotleja krediitvõimelisusest ning muudest võimalikest laenuotlust mõjutatavatest asjaoludest, perioodiga kuni 60 kuud.

Lisa 3.7 Reitingud tuhandetes eurodes

	Lisa	Reitinguagentuur	Krediidiasutus	Kokku 31.12.2021
Keskpank (Eesti Pank)		N/A	3 048	3 048
A- to A+		Standard & Poor's	6 588	6 588
Baa1		Moody's	7 391	7 391
Kokku	10		17 028	17 028

tuhandetes eurodes

	Lisa	Reitinguagentuur	Krediidiasutus	Kokku 31.12.2020
Keskpank (Eesti Pank)		N/A	3 048	3 048
A- to A+		Standard & Poor's	2 513	2 513
Baa1		Moody's	7 590	7 590
Kokku	10		13 151	13 151

Tabelis on näidatud Grupi vahendid reitinguagentuuride Standard & Poor's ja Moody's antud reitingute järgi, seejuures on keskpank reitinguta.

Lisa 3.8 Varade ja kohustiste jaotus geograafilise piirkonna järgi

31.12.2021

tuhandetes eurodes

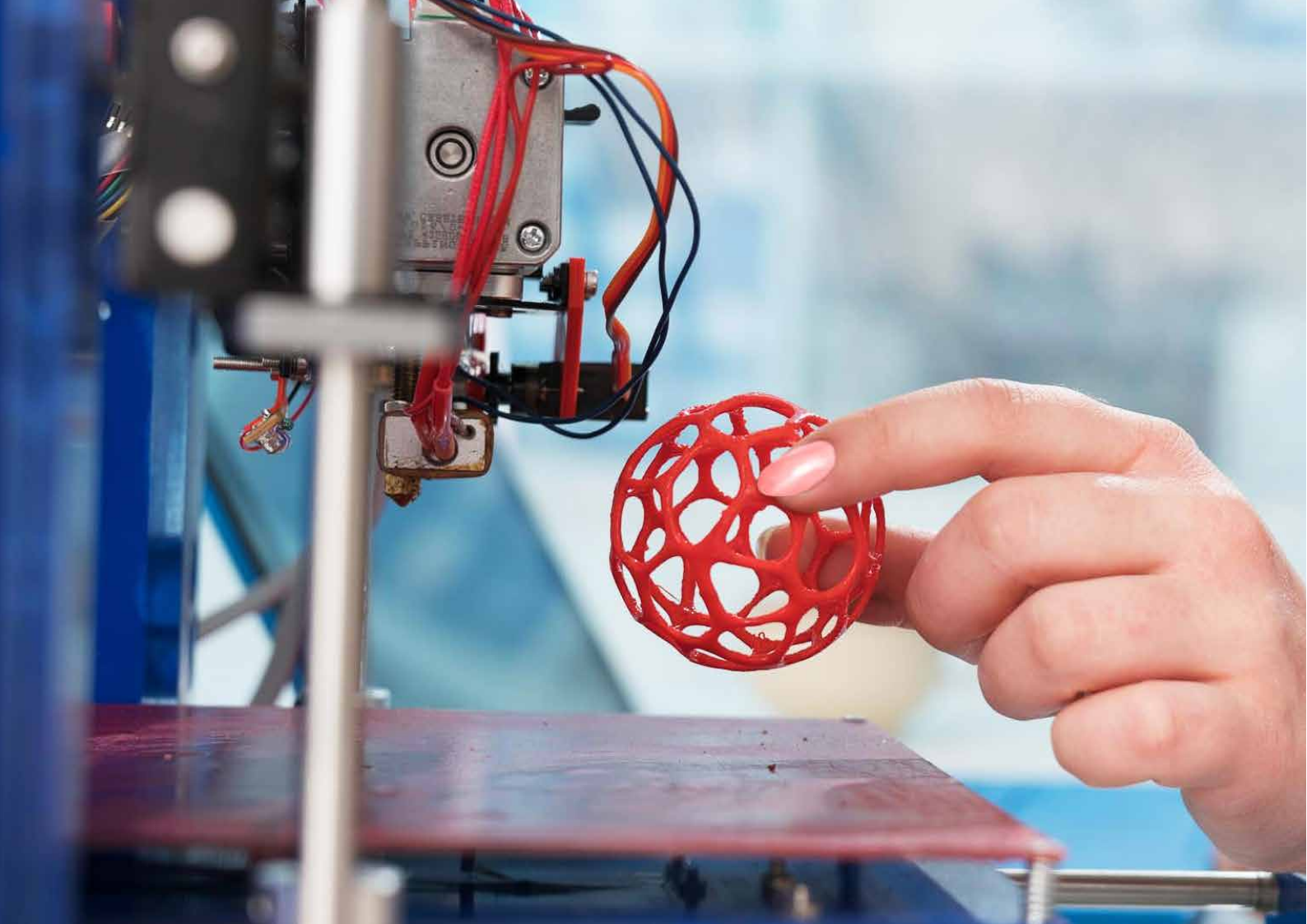
	Lisad	Eesti	Läti	Rootsi	Saksamaa	Austria	Kokku
Raha ja rahalähendid	10	15 863	1 165	0	0	0	17 028
Krediitkaartide garantiideposiidid	12	601	46	0	0	0	647
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	45 276	14 569	2 109	0	0	61 954
Finantsvarad kokku		61 740	15 780	2 109	0	0	79 629
Klientide hoiused	17	25 056	0	0	35 761	3 494	64 311
Võlakirjad	17	3 523	0	0	0	0	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	174	0	0	0	0	174
Muud finantskohustised	18	912	54	1	0	0	967
Finantskohustised kokku		29 664	54	1	35 761	3 494	68 974

31.12.2020

tuhandetes eurodes

	Lisad	Eesti	Läti	Rootsi	Saksamaa	Austria	Kokku
Raha ja rahalähendid	10	11 817	1 334	0	0	0	13 151
Krediitkaartide garantiideposiidid	12	594	72	0	0	0	666
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	47 910	7 914	1 409	0	0	57 233
Finantsvarad kokku		60 394	9 248	1 409	0	0	71 050
Klientide hoiused	17	20 157	0	0	31 916	3 731	55 804
Laenud seotud osapooltelt	17	50	0	0	0	0	50
Muud finantskohustised	18	403	120	0	0	0	523
Finantskohustised kokku		20 609	120	0	31 916	3 731	56 377

Lisa 3.9 Brutolaenuude jaotus tegevusala järgi
tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2021	%	31.12.2020	%
Eraisikud		55 805	88,03%	54 085	90,98%
Hulgi- ja jaekaubandus		985	1,55%	1 316	2,21%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus		414	0,65%	501	0,84%
Töötlev tööstus		965	1,52%	457	0,77%
Veondus ja laondus		434	0,68%	609	1,02%
Haldustegevused		607	0,96%	409	0,69%
Majutus ja toitlustus		334	0,53%	262	0,44%
Ehitus		527	0,83%	567	0,95%
Põllumajandus		410	0,65%	501	0,84%
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne		148	0,23%	203	0,34%
Muud teenindavad tegevused		2 142	3,38%	139	0,23%
Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus		20	0,03%	44	0,07%
Kunst ja meelelahutus		108	0,17%	55	0,09%
Info ja side		136	0,21%	172	0,29%
Kinnisvaraalne tegevus		315	0,50%	74	0,12%
Muud tegevusalad		39	0,06%	52	0,09%
Kokku	11	63 390	100%	59 446	100%

Lisa 3.10 Makromajanduslikud eeldused

Eeldatavate krediitkahjude arvutusteks seisuga 31. detsember 2021 on kasutatud kõige olulisemaid eeldusi aruandeperioodi lõpus (vt tabelid allpool). Kõigi portfelide suhtes on rakendatud nii baasstsenaariumi kui ka

positiivset ja negatiivset stsenaariumi. Grupp kasutab nii eraisikute kui ka ettevõtete puhul sarnaseid makromajanduslikke eeldusi.

Üldised makromajanduslikud näitajad	Baasstsenaarium 2022E	Negatiivne stsenaarium 2022E	Positiivne stsenaarium 2022E
Jaekliendid Eestis ja Rootsis			
Palga kasv/kahanemine, %	-0,45%	-1,99%	0,04%
Töötuse määr (muutus), %	-0,31%	4,69%	-1,25%
SKP muutus, %	1,02%	1,33%	0,96%
Äriklendid Eestis			
THI muutus, %	-0,11%	-0,58%	0,19%
Töötuse määr (muutus), %	-0,21%	3,11%	-0,83%
SKP muutus, %	0,82%	1,07%	0,77%
Jaekliendid Lätis			
Töötuse määr (muutus), %	0,26%	2,60%	-0,13%
THI muutus, %	-0,52%	0,13%	-0,67%
SKP muutus, %	0,08%	-0,73%	0,48%

Üldised makromajanduslikud näitajad	Baasstsenaarium 2022E	Negatiivne stsenaarium 2022E	Positiivne stsenaarium 2022E
Palga kasv, %	2,10%	1,50%	3,50%
Töötuse määr (muutus), %	8,50%	11,90%	7,80%
Tööjõu tootlikkus ja ühiku kulu (muutus), %	-1,60%	-1,70%	1,50%

31.12.2021	Baasstsenaarium	Negatiivne stsenaarium	Positiivne stsenaarium
Majandusstsenaariumidele määratud kaalud Eestis ja Rootsis	75,00%	20,00%	5,00%
Majandusstsenaariumidele määratud kaalud Lätis	65,00%	30,00%	5,00%

31.12.2022	Baasstsenaarium	Negatiivne stsenaarium	Positiivne stsenaarium
Majandusstsenaariumidele määratud kaalud Grupis	55,00%	40,00%	5,00%

Lisa 3.11 Sensitiivsusanalüüs

Allpool on näidatud mõju krediitkahjudele seisuga 31. detsember 2021, mis kaasneks juhul, kui vaadeldavad sisendid muutuksid vastaval määral võrreldes Grupi tegelikult kasutatud makromajanduslike eeldustega (nt

prognoositud töötuse määra suurenemise mõju eeldatavatele krediitkahjudele baas-, positiivse ja negatiivse stsenaariumi korral):

31.12.2021

tuhandetes eurodes

Suurenemise mõju**Vähennemise mõju**

Töötuse määr (muutus) +1%/-1%

8

-1

THI muutus, +1%/-1%

3

-3

Palgakasv/kahanemine +5%/- 5%

-9

2

SKP muutus +1%/-1%

-3

3

31.12.2020

tuhandetes eurodes

Suurenemise mõju**Vähennemise mõju**

Töötuse määr (muutus) +1%/-1%

5

-1

Tööjõu ühikukulu (muutus) +1%/-1%

-1

4

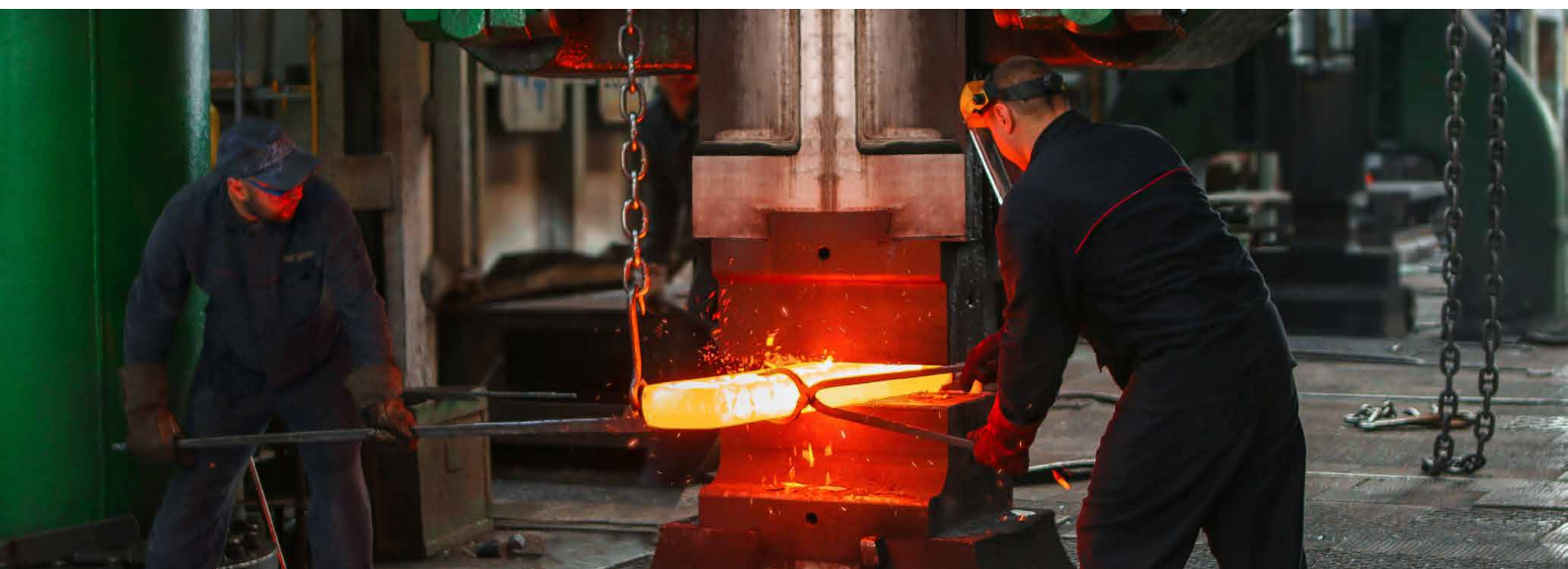
Palga kasv/kahanemine +5%/- 5%

-6

9

Grupp on läbi viinud stressitestid stsenaariumite korral, mis põhinevad eeldusel, et makseviivituse tõenäosus (ingl *probability of default*, PD) ja makseviivitusest tingitud kahjum (ingl *loss given default*, LGD) suurenevad mõlemad 1%.

Stressitesti mõju proviseeritud krediidi-kahjudele on esitatud järgmises tabelis. Tabel sisaldab ka kogumipõhise allahindlusega hõlmatud laene, mille laenujääk on oluline ja millel on potentsiaalne mõju.

2021

tuhandetes eurodes

Mõju proviseeritud krediidikahjudele

LGD 1% kasv

49

LGD 1% langus

-48

PD 1% kasv

95

PD 1% langus

-93

2020

tuhandetes eurodes

Mõju proviseeritud krediidikahjudele

LGD 1% kasv

10

LGD 1% langus

-8

PD 1% kasv

17

PD 1% langus

-16

Lisa 3.12 Laenude kvaliteet toodete ja riskiklasside lõikes

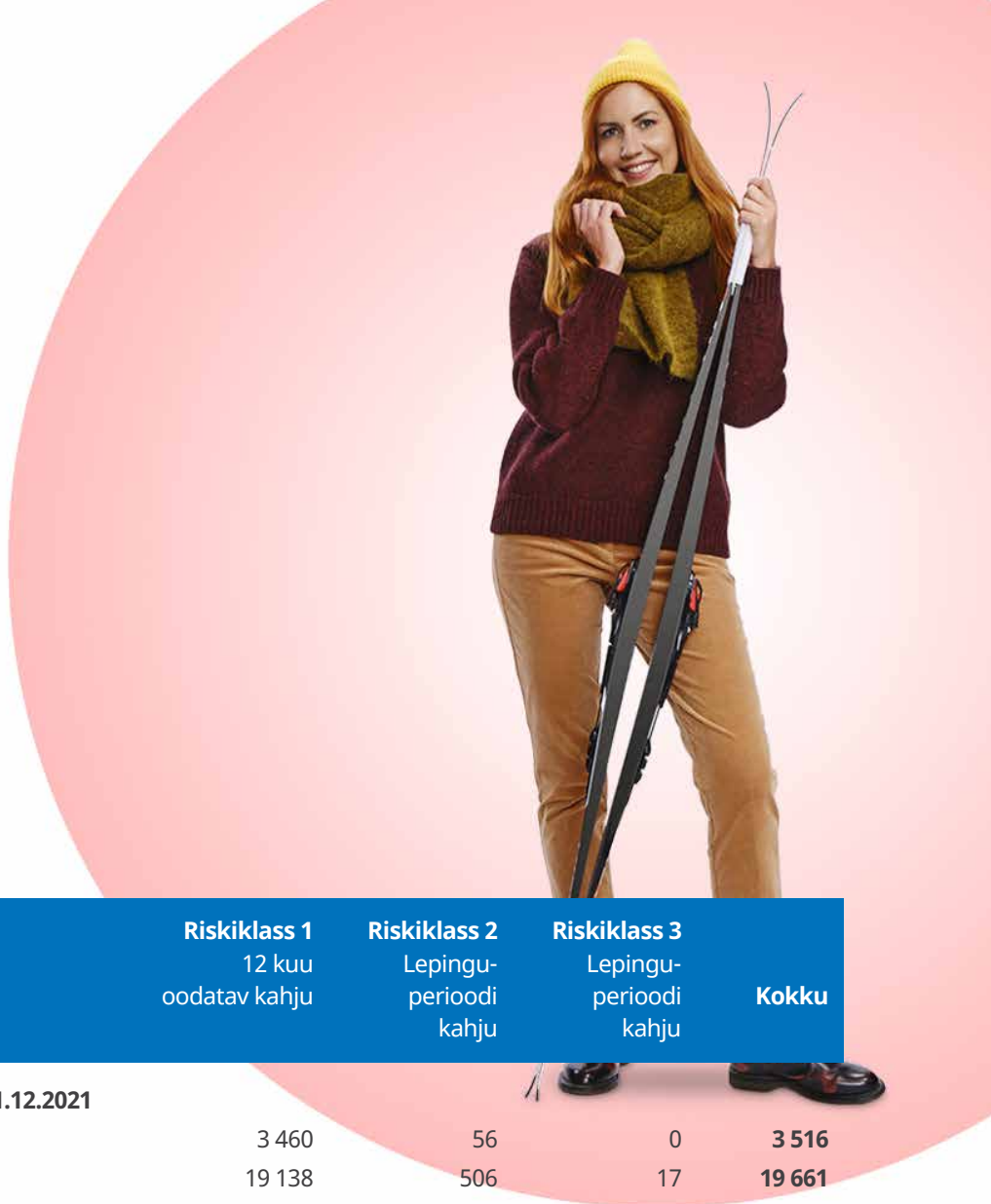
Järelmaksud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	2 708	105	3	2 816
Roheline	5 974	136	7	6 118
Kollane	652	361	4	1 017
Punane	0	407	35	442
Must	0	2	429	431
Bruto raamatupidamislik väärtus	9 334	1 011	479	10 824
Provisjoneeritud krediidikahjud	-11	-24	-149	-183
Neto raamatupidamislik väärtus	9 323	988	330	10 641

Järelmaksud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2020				
Valge	4 470	219	13	4 701
Roheline	7 901	245	29	8 174
Kollane	871	542	25	1 438
Punane	0	616	107	723
Must	0	28	921	948
Bruto raamatupidamislik väärtus	13 241	1 650	1 095	15 986
Provisjoneeritud krediidikahjud	-31	-66	-383	-481
Neto raamatupidamislik väärtus	13 210	1 584	712	15 505

Krediitkaardid tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	128	0	0	128
Roheline	11 602	88	2	11 693
Kollane	1 692	567	2	2 261
Punane	0	713	16	730
Must	0	20	1 005	1 025
Bruto raamatupidamislik väärtus	13 422	1 388	1 026	15 836
Provisjoneeritud krediidikahjud	-1	-2	-276	-278
Neto raamatupidamislik väärtus	13 421	1 387	750	15 558

Krediitkaardid tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2020				
Valge	1 122	2	0	1 124
Roheline	13 006	590	18	13 615
Kollane	1 862	231	11	2 104
Punane	0	859	65	924
Must	0	8	677	685
Bruto raamatupidamislik väärtus	15 991	1 690	772	18 452
Provisjoneeritud krediidikahjud	-185	-198	-338	-721
Neto raamatupidamislik väärtus	15 806	1 491	434	17 731

Väikelaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	3 460	56	0	3 516
Roheline	19 138	506	17	19 661
Kollane	2 066	1 164	25	3 254
Punane	0	1 407	322	1 729
Must	0	4	1 070	1 075
Bruto raamatupidamislik väärtus	24 664	3 137	1 434	29 235
Provisjoneeritud krediidikahjud	-106	-263	-484	-853
Neto raamatupidamislik väärtus	24 558	2 874	950	28 382

Väikelaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2020				
Valge	1 703	142	4	1 849
Roheline	11 541	561	24	12 127
Kollane	1 637	1 132	53	2 822
Punane	0	1 199	116	1 316
Must	0	67	1 601	1 668
Bruto raamatupidamislik väärtus	14 882	3 102	1 798	19 781
Provisjoneeritud krediidikahjud	-70	-176	-623	-869
Neto raamatupidamislik väärtus	14 812	2 926	1 174	18 912

Ärilaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	160	0	0	160
Roheline	3 952	246	0	4 199
Kollane	95	259	0	354
Punane	0	103	0	103
Must	0	0	228	228
Bruto raamatupidamislik väärtus	4 208	609	228	5 045
Provisjoneeritud krediidikahjud	-4	-19	-94	-117
Neto raamatupidamislik väärtus	4 204	589	134	4 927

Ärilaenud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2020				
Valge	75	10	0	85
Roheline	1 886	165	0	2 051
Kollane	95	150	0	245
Punane	0	170	7	178
Must	0	0	140	140
Bruto raamatupidamislik väärtus	2 056	496	147	2 700
Provisjoneeritud krediidikahjud	-11	-48	-70	-129
Neto raamatupidamislik väärtus	2 045	448	77	2 571

Liisingud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2021				
Valge	145	5	0	149
Roheline	910	29	0	939
Kollane	949	29	0	978
Punane	0	326	0	326
Must	0	0	58	58
Bruto raamatupidamislik väärtus	2 004	389	58	2 451
Provisjoneeritud krediidikahjud	0	0	-5	-5
Neto raamatupidamislik väärtus	2 004	389	54	2 446

Liisingud tuhandetes eurodes	Riskiklass 1 12 kuu oodatav kahju	Riskiklass 2 Lepingu- perioodi kahju	Riskiklass 3 Lepingu- perioodi kahju	Kokku
31.12.2020				
Valge	512	40	0	552
Roheline	883	127	0	1 010
Kollane	168	214	9	390
Punane	0	432	10	441
Must	0	0	133	133
Bruto raamatupidamislik väärtus	1 563	813	151	2 527
Provisjoneeritud krediidikahjud	-1	-3	-8	-13
Neto raamatupidamislik väärtus	1 562	809	143	2 514

Lisa 3.13 Tagatiste kvaliteet ja väärtus

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisa	Bruto raamatu- pidamislik väärtus	Krediidi- kahjud	Neto raamatu- pidamislik väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad					
Äri-laenu		286	-99	187	50
sh liising		58	-5	54	50
sh äri-laenu		228	-94	134	0
Eri-laenu		2 938	-908	2 030	0
sh järelmaksud		479	-149	330	0
sh krediitkaardid		1 026	-276	750	0
sh väikelaenu		1 434	-484	950	0
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad kokku	11	3 225	-1 007	2 217	50

31.12.2020

tuhandetes eurodes

	Lisa	Bruto raamatu- pidamislik väärtus	Krediidi- kahjud	Neto raamatu- pidamislik väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad					
Äri-laenu		303	-80	223	142
sh liising		153	-9	144	142
sh äri-laenu		147	-70	77	0
sh järelmaksud		3	-1	2	0
Eri-laenu		3 661	-1 343	2 318	0
sh järelmaksud		1 092	-383	709	0
sh krediitkaardid		772	-338	434	0
sh väikelaenu		1 798	-623	1 175	0
Nõrgenenud krediitkvaliteediga varad kokku	11	3 965	-1 423	2 541	142

Ülaltoodud tabelis on näidatud nõrgenenud krediitkvaliteediga varad ning nendega seotud tagatised võimalike kahjumite vähendamiseks.

Laenutoodete puhul, nagu järelmaks, krediitkaart, väikelaenu ja äri-laenu, või ka kliendi krediitkvaliteetide suurendamiseks küsib Grupp klientidelt lisagarantiisid.

Tagatise õiglane väärtus on arvesse võetud krediitkahjusid vähendava tegurina.

Laenude jagunemine tagatise lõikes 31.12.2021

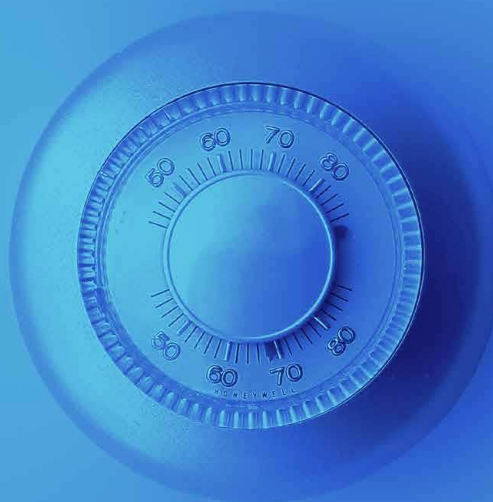
tuhandetes eurodes	Järelmaksud	Krediitkaardid	Väikelaenud	Liisingud	Ärilaenud	Kokku
Muud	0	0	0	2 451	0	2 451
Kinnisvaraga tagatud laenud	0	0	0	0	2 796	2 796
Tagamata laenud	10 825	15 836	29 234	0	2 248	58 143
Kokku	10 825	15 836	29 234	2 451	5 045	63 390

Laenude jagunemine tagatise lõikes 31.12.2020

tuhandetes eurodes	Järelmaksud	Krediitkaardid	Väikelaenud	Liisingud	Ärilaenud	Kokku
Muud	0	0	0	2 527	0	2 527
Kinnisvaraga tagatud laenud	0	0	0	0	362	362
Tagamata laenud	15 986	18 452	19 781	0	2 338	56 557
Kokku	15 986	18 452	19 781	2 527	2 700	59 446

Ülaltoodud tabelis on esitatud informatsioon laenude ja ettemaksete tagatiste kohta tagatise liigi ning raamatupidamisliku väärtuse või õiglase väärtuse alusel, olenevalt sellest, kumb on madalam.

Grupp ei käsitä klientidelt nõutud lisagarantiid tagatise-na, vaid likviidsuse suurendamisena. Sellised laenud on näidatud eespool olevas tabelis tagatiseta laenudena ning seetõttu neid ümber ei hinnata.

Lisa 3.14 Kasutamata limiitide krediitkahjud

Grupp moodustab krediitkahjude eraldisi kasutamata krediitkaartide limiitide tarbeks koos laenuportfelli krediitkahjudega. Eeldatakse, et 30 päeva jooksul võib kasutusele võtta ligikaudu 20% (31.12.2020: 20%) kasutamata krediitkaardi limiidist. Eraldise arvutamiseks kasutatud bilansiväline riskipositsioon oli 1 784 tuhat eurot (31.12.2020: 3 024 tuhat

eurot) ja eraldise summa 15 tuhat eurot krediitkahjude kogusummast (31.12.2020: 38 tuhat eurot).

Grupp on liigitanud kõik bilansivälised kohustised 1. riskiklassi, kuna kõik kliendid, kellel on võlg üle 3 päeva, suletakse automaatselt ja kasutamata limiit ei ole enam kättesaadav. Vt ka lisa 20.

Lisa 3.15 Tururisk

Tururisk tuleneb turuhindade ja -kursside (sh intressimäärad, krediidimarginaalid, aktsiahinnad, valuutakurssid ja kaubahinnad) ebasoodsatest muutustest, nende korrelatsioonist ja volatiilsusest. Tururiski alaliikidena on Grupp tuvastanud valuutariski, kauplemisportfelli riski (positsiooni-risk), aktsiariski ja kauplemisportfelli välise intressiriski (ingl *interest rate risk in banking book*, IRRBB). Grupp ei võta kaubariski.

Tururisk võib tuleneda Grupi tegevusest finantsturgudel (kui Grupp seal tegutseb) ning enamikust Grupi toodetest: laenud, hoiused, kauplemisportfell jne. Valdavalt tuleneb tururisk Grupi põhitegevusaladest, tururiski võtmine ei ole Grupi põhitegevus.

Lisa 3.16 Valuutarisk

Valuutarisk on risk, kus hetke- või forward-hindade muutus ja valuutakursside volatiilsus võib põhjustada kahju. Grupi strateegia on konservatiivne. Valuutariski juhtimise eesmärk on minimeerida valuutade avatud netopositsioone, et Grupp ei oleks valuutakursi kõikumiste suhtes liiga tundlik ning potentsiaalne risk kasumile oleks minimaalne. Spekulatiivsetest positsioonidest hoidutakse ning avatud positsioonid vajadusel maandatakse. Grupp ei paku klientidele valuutateenuseid ega aksepteerigi ühtki muud valuutaga kauplemise viisi.

Lisa 3.17 Kauplemisportfelli positsioonirisk

Kauplemisportfelli positsioonirisk on risk, et tulevased ebasoodsad intressimäärad võivad portfelli turuväärtust või tulusust mõjutada. Kauplemisportfelli positsiooniriskid jagunevad üld- ja spetsiifilisteks riskideks. Üldrisk viitab võimalikule kahjule, mida põhjustavad üldised turukõikumised, spetsiifiline risk tuleneb vara emitendiga seotud teguritest. Kauplemisportfelli positsioonide võtmine ei ole Grupi põhitegevus. Grupi riskivalmidus rahavoogude juh-

Lisa 3.18 Intressirisk

Kauplemisportfelli väline intressirisk (IRRBB) on praegune või tulevane risk, et kauplemisportfelli väliste varade ja kohustiste intressimäärade ebasoodne muutus võib avaldada negatiivset mõju Grupi kasumile ja omavahenditele. See on Grupi jaoks oluline risk. Struktuurse intressiriski peamiseks allikateks on ebasoodsad muutused laenude ja/või hoiuste intressimäärades. Intressiriski juhtimine on tihedalt seotud krediidi- ja likviidsusriski juhtimisega ning seda vaadeldakse ka laenuportfelli krediidiriski ja rahastamisriski juhtimise osana. Grupi IRRBB strateegia eesmärk on hoida lühiajalises perspektiivis (järgmised 12–24 kuud) tasakaalustatud positsiooni ja pikemas perspektiivis kontrollitud avatud positsiooni, mida tehakse intressitundlike varade ja kohustiste struktuuri ja tähtaegade aktiivse juhtimise abil.

Üldisest strateegiast lähtuvalt on tururiski strateegia konservatiivne. Eelistatakse tegevusi, mis on Grupi põhitegevuste toetamiseks vajalikud. Spekulatiivsetest tururiski positsioonidest hoidutakse. Grupil ei ole kauplemisportfelli riski. Kauplemisportfelli väline intressirisk tekib loomuliku äritegevuse käigus (peamiselt klientide laenude ja hoiuste tähtaegade erinevuse tõttu).

Kauplemisportfelli positsioonide võtmine ei ole Grupi põhitegevus. Grupi riskivalmidus rahavoo-gude juhtimisel lähtub eesmärgist säilitada laenutegevust toetav tugev likviidsus- ja rahastuspositsioon ning see määratakse kindlaks riskivalmiduse dokumendis.

Aruandekuupäeva seisuga on enamik Grupi varadest ja kohustistest nomineeritud eurodes. Rootsi laenuportfell on nomineeritud Rootsi kroonides (SEK), kuid esitatud eurodes, ümardades väärtused lähima tuhande euroni.

Kvantitatiivselt ei kandnud Rootsi portfelli aruandekuupäeva seisuga märkimisväärset riski.

timisel lähtub eesmärgist säilitada laenutegevust toetav tugev likviidsus- ja rahastuspositsioon ning see määratakse kindlaks riskivalmiduse dokumendis.

Grupi riskivalmidus on alla keskmise. Grupp ei võta spekulatiivseid kauplemispositsioone ega paku klientidele kauplemisteenuseid. Aruandekuupäeva seisuga ei olnud Grupil olulisi kauplemisportfelli positsiooniriske.

Avatud pikaajaline IRRBB risk omakapitali majandusliku väärtuse suhtes jääb alla 5% omavahenditest. Grupi riskivalmidus IRRBB riski suhtes on tihedalt seotud krediidiriski ja likviidsusriski valmidusega ja lähtub nendest.

31. detsember 2021 on Grupi IRRBB risk madal ning intressimäära suhtes tundlikud varad ja kohustised on kumulatiivselt hästi tasakaalustatud nii omakapitali majandusliku väärtuse potentsiaalse muutuse kui ka eeldatava netointressitulu seisukohast.

Järgmises tabelis on näidatud intressikandvate varade ja kohustuste struktuur nõuete ja kohustuste põhisummade intressimäärade ümberhindamise tähtaja järgi:

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisa	Kuni	3-12	1-5	üle 5	Vahe-	Intressi-	Provisjo-	Kokku
		3 kuud	kuud	aastat	aasta	summa	nõuded	neeritud krediidi kahjud	
Finantsvarad									
Nõuded pankadele	10	17 028	0	0	0	17 028	0	0	17 028
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	9 640	22 730	27 006	2 093	61 469	1 921	-1 436	61 954
Kokku		26 668	22 730	27 006	2 093	78 497	1 921	-1 436	78 982

Finantskohustised

Klientide hoiused	17	11 085	25 971	26 351	0	63 406	905	0	64 311
Võlakirjad	17	0	0	0	3 500	3 500	23	0	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	3	34	136	0	174	0	0	174
Rendikohustised	15	34	104	659	179	976	0	0	976
Kokku		11 122	26 109	27 146	3 679	68 056	928	0	68 984

Intressitundlike varade

ja kohustiste vahe **15 546** **-3 379** **-140** **-1 586** **10 441**

Kumulatiivne intressitundlike

varade ja kohustiste vahe **15 546** **12 167** **12 027** **10 441**

31.12.2020

tuhandetes eurodes

	Lisa	Kuni	3-12	1-5	üle 5	Vahe-	Intressi-	Provisjo-	Kokku
		3 kuud	kuud	aastat	aasta	summa	nõuded	neeritud krediidi kahjud	
Finantsvarad									
Nõuded pankadele	10	13 151	0	0	0	13 151	0	0	13 151
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	6 492	11 162	39 688	614	57 956	1 490	-2 213	57 233
Kokku		19 644	11 162	39 688	614	71 107	1 490	-2 213	70 384

Finantskohustised

Klientide hoiused	17	6 577	14 803	33 924	0	55 304	500	0	55 805
Laenud seotud osapooltelt	17	50	0	0	0	50	0	0	50
Rendikohustised	15	37	112	745	330	1 224	0	0	1 224
Kokku		6 664	14 915	34 669	330	56 578	500	0	57 079

Intressitundlike varade

ja kohustiste vahe **12 980** **-3 753** **5 019** **284** **14 529**

Kumulatiivne intressitundlike

varade ja kohustiste vahe **12 980** **9 227** **14 246** **14 529**

Lisa 3.19 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, kus Grupp ei suuda märkimisväärsed kulusid kandmata oma kohustusi õigeaegselt ja täielikult täita.

Rahastamisrisk on risk, kus Grupp ei suuda igapäevast äritegevust või finantsseisundit negatiivselt mõjutamata hankida vajalikke ressursse.

Likviidsusrisi juhtimise eesmärk on tagada, et Grupp suudaks õigeaegselt ja täielikult täita oma kohustusi ning likviidsuskriisi korral võimalikult kaua vastu pidada. Grupi eesmärk on hoida piisavat likviidsust, mis võimaldaks tal mis tahes ajal oma kohustusi täita. Likviidsuse juhtimise peamine eesmärk on maksimeerida väärtust aktsionäridele ning toetada Grupi põhitegevust ettevaatava ja hästi toimiva varade ja kohustuste juhtimise teel ning minimeerides likviidsus- ja rahastamisriske konservatiivse likviidsusjuhtimise abil. Kasumiootused ei tohi viia likviidsusnõuete eiramiseni. Likviidsuse juhtimine aitab suurendada Grupi kasumlikkust, kuid tuleb teha selgelt vahet likviidsusvajaduste ja kasumieesmärkide vahel. Grupp ei käsita likviidsusreservi juhtimist kasumikeskusena.

Likviidsusrisk on Grupi riskiprofiilis üks kõige olulisemaid riske. Grupi likviidsusrisi strateegia näeb ette madalat ja konservatiivset likviidsusrisi profiili ja piisava suurusega likviidsusreserve. Grupp hoidub märkimisväärsete likviidsusriskide võtmisest ja hoiab üsna suuri likviidsusreserve. Tugev likviidsus- ja rahastamispositsioon on üks Grupi peamisi eesmärke.

Grupi likviidsusrisi valmiduse olulised tegurid on:

- konservatiivsed ja väga likviidsed likviidsusreservid;
- optimaalne likviidsusreservide struktuur finantsseisundi aruandes, mis tagab, et vähem likviidsed varad on tasakaalus stabiilse rahastamisega;
- vajaliku toimetulekuperioodi hoidmine, mis tagab, et Grupil on piisavalt likviidsust ka tõsisel stressiolukorras;
- kriisiolukorra planeerimine, mille käigus määratakse tegevused ja abinõud juhuks, kui Grupil tekib stressiolukorras likviidsuse puudujääk;
- regulaarsed stressitestid, mis aitavad tagada likviidsusreservide piisavuse.

Mis tahes muu riski puhul tuleb vältida riskivalmiduse sellist sihttasest, mis võib tõsiselt kahjustada Grupi likviidsuspositsiooni. Grupi likviidsusrisi valmidus põhineb ettevaatusel – eelistatakse turvalisi lahendusi ja hoitakse pigem suuremaid likviidsusreserve.

Grupi rahastamisrisi valmidus lähtub peamiselt eesmärgist tagada laenuvõime piisav ja stabiilne rahastamine. Vähemolulisem eesmärk on optimeerida kaasatud võõrkapitali kulusid, suurust ja koosseisu, ent kulusäästu ja kulukonkurentsivõime suurendamisel ei tohi kunagi eirata stabiilse ja konservatiivse rahastamise nõudeid. Grupi rahastamisrisi valmiduse olulised tegurid:

- peamiseks rahastamisallikaks jaehoiused;
- rahastamise tasakaalustatud tähtaja-struktuur;
- väga hästi hajutatud rahastamisportfell;
- hoidumine kontsentratsioonist klientide, tähtaegade jne lõikes;
- rahastamisallikate hajutamine riikide ja kanalite lõikes;
- paindlik ja atraktiivne rahastamis-strateegia, hinnastamine turu keskmisest kõrgemal tasemel;
- rahastamis- ja laenuportfellide tasakaalustatud kasv.

Likviidsusrisi juhtimise põhimõtted, raamistik ja vastutus peavad tagama piisava võimekuse likviidsus- ja rahastamisrisi hindamiseks ja juhtimiseks kooskõlas Grupi ja konsolideeritud ettevõtete üldise riskijuhtimise raamistikuga, mis on kindlaks määratud nõukogu kehtestatud likviidsusrisi poliitikaga.

Järgmistes tabelites on näidatud finantsvarade ja -kohustiste (v.a tuletisinstrumendid) jaotus tähtaegade ja tulevaste lepinguliste diskonteerimata rahavoogude lõikes ning eraldi veerus on esitatud varade ja kohustiste raamatupidamislik väärtus.

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisa	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Raamatu- pidamislik väärtus
--	------	------------	----------------	--------------	---------------	----------------	-------	-----------------------------------

Likviidsusriski juhtimiseks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele	10	17 028	0	0	0	0	17 028	13 151
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	12 351	27 575	35 267	2 417	77 609	61 954
Muud finantsvarad	12	0	647	0	0	0	647	647
Likviidsusriski juhtimiseks hoitavad varad kokku		17 028	12 998	27 575	35 267	2 417	95 284	75 752

Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi

Klientide hoiused	17	1 251	9 950	26 605	27 836	0	65 641	64 311
Võlakirjad	17	0	61	182	975	4 536	5 755	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	17	0	3	35	138	0	176	174
Rendikohustised	15	0	37	112	686	181	1 015	976
Muud finantskohustised	18	0	967	0	0	0	967	967
Tingimuslikud kohustised	20	1 784	0	0	0	7 138	8 922	0
Kohustised kokku		3 036	11 018	26 934	29 634	11 855	82 477	69 951

Varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi

		13 992	1 980	641	5 632	-9 439	12 807	5 802
--	--	---------------	--------------	------------	--------------	---------------	---------------	--------------

Kumulatiivne varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi

		13 992	15 972	16 613	22 246	12 807		
--	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--	--

31.12.2020

tuhandetes eurodes

	Lisa	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Raamatu- pidamislik väärtus
--	------	------------	----------------	--------------	---------------	----------------	-------	-----------------------------------

Likviidsusriski juhtimiseks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele	10	13 151	0	0	0	0	13 151	13 151
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	9 297	15 772	30 214	17 429	72 712	57 233
Muud finantsvarad	12	0	666	0	0	0	666	666
Likviidsusriski juhtimiseks hoitavad varad kokku		13 151	9 963	15 772	30 214	17 429	86 530	71 050

Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi

Klientide hoiused	17	808	7 633	13 520	35 179	0	57 141	55 805
Laenud seotud osapooltelt	17	50	0	0	0	0	50	50
Rendikohustised	15	0	37	112	745	351	1 245	1224
Muud finantskohustised	18	0	523	0	0	0	523	523
Tingimuslikud kohustised	20	3 024	0	0	0	12 096	15 120	0
Kohustised kokku		3 882	8 193	13 632	35 924	12 447	74 078	57 602

Varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi

		9 270	1 770	2 140	-5 710	4 982	12 451	13 449
--	--	--------------	--------------	--------------	---------------	--------------	---------------	---------------

Kumulatiivne varade ja kohustuste vahe tähtaegade järgi

		9 270	11 040	13 180	7 470	12 452		
--	--	--------------	---------------	---------------	--------------	---------------	--	--

Kooskõlas õigusaktide, riskivalmiduse dokumendi ja likviidsusriski poliitikaga säilitab Grupp alati piisaval hulgal likviidsusreserve (likviidsuspuhver) eesmärgiga tagada suutlikkus täita oma kohustusi likviidsuskriisi korral. Likviidsusreservid võimaldavad Grupil jätkata tavapärasest äritegevusest vähemalt toimetulekuperioodil (nii äritegevuse kohandades kui ka kohandamata).

Likviidsuspuhvri suuruse ja koosseisu määramisel võetakse arvesse likviidsusriski stressitestide tulemusi. Üldnõuded likviidsuspuhvri suuruse ja koosseisu kohta on esitatud likviidsusriski poliitikas.

Grupi likviidsuse ja rahastamise juhtimine ja kontroll toimub kolmel tasandil. Esimene tasand (finantsjuht) kannab esmast vastutust likviidsus- ja rahastamisriskide tuvastamise, juhtimise, jälgimise ja riskialase aruandluse eest kogu Grupis. Teine tasand (riskijuhtimise üksus) vastutab riskijuhtimise põhimõtete ja raamistiku rakendamise eest ning tagab sõltumatu järelevalve, aruandluse, hindamise ja kontrolli. Kolmas on siseauditi tasand.

Likviidsus- ja rahastamisriski juhitakse keskselt Grupi tasandil. Järgmises tabelis on esitatud varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks:

tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Käibevarad			
Raha ja nõuded keskpangale	10	3 048	3 048
Nõuded krediitiasutustele	10	13 980	10 103
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	32 855	16 931
Muud varad	12	1 265	2 130
Käibevarad kokku		51 148	32 213
Põhivarad			
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	29 099	40 301
Kinnisvarainvesteeringud	13	963	1 008
Materiaalsed põhivarad	14	644	682
Kasutusõigusega seotud varad	15	932	1 200
Immateriaalsed põhivarad	16	6 143	2 300
Põhivarad kokku		37 782	45 492
Varad kokku		88 930	77 705
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Klientide hoiused	17	37 960	21 804
Laenukohustised	17	38	50
Võlakirjakohustised	17	23	0
Rendikohustised	15	137	149
Muud kohustised	18	1 711	1 147
Lühiajalised kohustised kokku		39 869	23 150
Pikaajalised kohustised			
Klientide hoiused	17	26 351	34 001
Laenukohustised	17	136	0
Võlakirjakohustised	17	3 500	0
Rendikohustised	15	839	1 075
Pikaajalised kohustised kokku		30 826	35 076
Kohustised kokku		70 695	58 227

Lisa 3.20 Finantsvarade ja finantskohustiste õiglane väärtus

Finantsinstrumentide õiglane väärtus on hind, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustisi teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus mõõtmispäeval turutingimustes (st väljumishinnas), sõltumata, kas see hind on otseselt tuvastatav või hinnanguline, kasutades selleks hindamistehnikat.

Allpool on toodud finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramiseks kasutatud meetodikad ja eeldused, mida ei kajastata ja ei mõõdetata õiglases väärtuses Grupi finantsaruannetes.

Need õiglased väärtused on arvutatud ainult avalikustamise eesmärgil. Meetodikad ja eeldused on seotud ainult tabelites olevate instrumentidega ja võivad seetõttu erineda viidatud lisades rakendatud tehnikatest ja eeldustest.

Lühiajaliste tähtaegadega (alla kolme kuu) finantsvarade ja -kohustiste raamatupidamislik väärtus, millest on maha arvatud väärtuse langused, on nende õiglase väärtuse mõistlik ligikaudne peegeldus. Selliste instrumentide hulka kuuluvad: sularaha ja saldod keskpankades, nõuded krediitiasutustele, nõudmiseni hoiused, tähtajalised hoiused. Sellised summad on klassifitseeritud esimese taseme alla, kuna nende finantsseisundi aruande saldosisid ei ole korrigeeritud. Esimese taseme varade ja kohustiste all kajastab Grupp raha ja rahalähendeid.

Teise taseme varasid ja kohustisi Grupil ei ole, kuna seisuga 31.12.2021 ja 31.12.2020 ei olnud Grupil tuletisinstrumente ega aktiivselt kaubeldavat vara. Nende instrumentide õiglasi väärtusi hinnatakse diskonteeritud rahavoogude mudeli põhjal, mis põhineb lepingulistel rahavoogudel, kasutades tegelikke või hinnangulisi tootlusi ja diskonteerides neid tootlustega, mis sisaldavad vastaspoolte krediidiriski.

Kolmanda taseme finantsinstrumendid on vähem likviidsed ning nende õiglase väärtuse hindamiseks vajab Grupp olulisi mittejälgitavaid sisendeid. Nende varade õiglast väärtust ei saa kindlaks määrata lihtsasti jälgitavate sisendite või näitajate, näiteks turuhindade abil. Selle asemel arvutatakse need hinnanguliselt riskiga korrigeeritud väärtuste vahemike, nt matemaatiliste (krediidikahju) mudelite ja subjektiivsete eelduste alusel.

Laenude ja nõuete õiglast väärtust hinnatakse diskonteeritud rahavoogude mudelitega, mis sisaldavad teatud eeldusi krediidiriski, valuutariski, makseviivituse tõenäosuse ja kahjude hinnangute osas. Kui asjakohane, tuletatakse suur- ja väikeettevõtete krediidirisk turul jälgitavate andmete põhjal, milleks on krediidiriski muutused või võrdlustehingud. Kui selline teave pole aga kättesaadav, kasutab Grupp ajaloolist kogemust ning muud teavet, mida kasutatakse kollektiivsete väärtuse languse mudelites. Tarbijalaenude ja hüpoteekportfellide õiglased väärtused arvutatakse portfelli põhise lähenemisviisi abil, rühmitades laenud sarnaste tunnuste alusel võimalikult suures ulatuses homogeensetesse rühmadesse. Seejärel arvutab ja ekstrapoleerib Grupp õiglase väärtuse kogu portfelli, kasutades diskonteeritud rahavoogude mudeleid, mis sisaldavad intressimäära hinnanguid, võttes arvesse laenude kõiki olulisi eeldusi. Krediidiriski korrigeeritakse kollektiivse väärtuse languse mudeli alusel, mis hõlmab maksejõuetuse tõenäosust ja tekkivat krediidikahju.

Bilansiväliste positsioonide hinnanguline õiglane väärtus põhineb sarnaste instrumentide turuhindadel või diskonteeritud rahavoogude mudelitel, nagu eespool selgitatud, mis hõlmavad krediidiriski elementi diskontofaktori kaudu.

31.12.2021

tuhandetes eurodes

	Lisa	Tase1	Tase 2	Tase3	Õiglane väärtus	Raamatu- pidamislik väärtus	Erinevus
--	------	-------	--------	-------	--------------------	-----------------------------------	----------

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses

Raha ja nõuded keskpangale	10	3 048	0	0	3 048	3 048	0
Nõuded krediitiasutustele	10	13 979	0	0	13 979	13 979	0
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	0	61 954	61 954	61 954	0
Muud finantsvarad	12	0	0	647	647	647	0

Finantsvarad korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		17 028	0	62 601	79 629	79 629	0
-------------------------------	--	---------------	----------	---------------	---------------	---------------	----------

Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

Klientide hoiused	17	0	0	64 311	64 311	64 311	0
Laenud seotud osapooltelt	17	0	0	174	174	174	0
Võlakirjakohustused	17	0	0	3 523	3 523	3 523	0
Muud finantskohustused	18	0	0	967	967	967	0

Finantskohustused korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		0	0	68 975	68 975	68 975	0
-------------------------------	--	----------	----------	---------------	---------------	---------------	----------

31.12.2020

tuhandetes eurodes

	Lisa	Tase1	Tase 2	Tase3	Õiglane väärtus	Raamatu- pidamislik väärtus	Erinevus
--	------	-------	--------	-------	--------------------	-----------------------------------	----------

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses

Raha ja nõuded keskpangale	10	3 048	0	0	3 048	3 048	0
Nõuded krediitiasutustele	10	10 103	0	0	10 103	10 103	0
Laenud ja ettemaksed klientidele	11	0	0	57 233	57 233	57 233	0
Muud finantsvarad	12	0	0	666	666	666	0

Finantsvarad korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		13 151	0	57 899	71 050	71 050	0
-------------------------------	--	---------------	----------	---------------	---------------	---------------	----------

Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

Klientide hoiused	17	0	0	55 805	55 805	55 805	0
Laenud seotud osapooltelt	17	0	0	50	50	50	0
Muud finantskohustused	18	0	0	523	523	523	0

Finantskohustused korrigeeritud

soetusmaksumuses kokku		0	0	56 378	56 378	56 378	0
-------------------------------	--	----------	----------	---------------	---------------	---------------	----------

Lisa 3.21 Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebapiisavuse või mittetoimimise või väliste sündmuste tõttu. Operatsioonirisk hõlmab vastavus- ja õigusriski, ent ei hõlma strateegilist ja maineriski.

Õigusrisk on risk, et Grupp ei järgi õigusaktide, lepingute, heade tavade ja eetikanormide nõudeid või tõlgendab neid vääralt. Õigusrisk võib kaasneda kõigi eespool kirjeldatud riskitüüpidega, kuna Grupi vastu võidakse esitada nõue või algatada menetlus lepinguliste või muude õiguslike kohustuste tõttu.

Vastavusrisk on risk, et suutmatuse täielikult täita kohaldatavate seaduste, regulatsioonide ja sise-eeskirjade nõudeid ning klientide, töötajate ja muude osapoolte ees võetud kohustusi võib põhjustada kahju Grupi ärimudelile, mainele ja finantsseisundile.

Operatsioonirisk käib äriaga alati kaasas. Kõiki operatsiooniriske kõrvaldada ei ole võimalik ja see ei tasuks end ära. Seepärast on väiksemad kahjud tegevuse normaalse osa. Grupi operatsiooniriski valmidus on määratletud eesmärgina hoida operatsiooniriski ja potentsiaalset kahju minimaalsel ja mõistlikul tasemel, pidades silmas strateegilisi eesmärgi ja majandusliku tõhususe põhimõtet.

Grupi eesmärk on tagada, et operatsioonirisk oleks kontrolli all ja hästi juhitud.

Pettuste ja kuritegevuse ärahoidmine ja sellekohane järelvalve on Grupi operatsiooniriski valmiduse tähtis osa. Grupp peab suutma kiiresti tuvastada kahjud, mis on põhjustatud organisatsioonisisestest ja -välisest pettusest ja kuritegevusest, sh küberkuritegevusest, ning rakendada vajalikke meetmeid.

Grupi riskivalmiduse lahutamatu osa on lepingupartnerite usaldusväärsus ja kvaliteet, nende korrektsus ülesannete täitmisel ning nende suutlikkus järgida tarbijakrediidilepingute sõlmimisel asjaomaseid õigusnorme ja äristandardeid.

Grupi operatsiooniriski profiili eesmärkide hulgas on väga tähtsal kohal rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine. Grupil peab olema rahapesu tuvastamiseks ja ennetamiseks vajalik võimekus ja selge organisatsioonistruktuur ning piisavalt vahendeid, mis võimaldavad selleks vajalikke meetmeid rakendada.

Talitluspidevuse risk on risk saada kahju tavapärase äritegevuse katkemisest. See hõlmab katkestusi nii Grupi taristus kui ka Grupi ettevõtteid (sh kolmandatest isikutest teenusepakkujaid) ja ühiskonda toetavas taristus (sh avalikus taristus nagu elekter, side jne).

Vastavad üksused kehtestavad talitluspidevuse kavade kõigi tuvastatud kriitiliste protsesside ja neid protsesse toetavate IT-süsteemide jaoks.

Kooskõlas krediitiasutuste finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi raamistikuga

ning finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadusega on kehtestatud Grupi tasandil taastekava, mida on täiendatud suuniste ja tehniliste standarditega. Taastekavas kirjeldatakse

meetmeid, mida Grupp raskustesse sattudes rakendab finantsseisundi taastamiseks ning mis aitavad tagada kriitiliste finantsteenuste jätkuvuse.

Grupi selge eesmärk on hoiduda eelnimetatud riskide võtmisest ning minimeerida nende mis tahes majanduslikku, regulatiivset või mainekahju Grupile. Grupp ei tegele tahtlikult ühegi tegevusega, millega kaasneks õigusaktides või muus regulatsioonis sätestatud nõuete rikkumine.

Grupp on kindlaks määranud operatsiooniriski juhtimise põhimõtted, raamistiku ja vastutuse, et tagada operatsiooniriski piisava hindamise ja juhtimise suutlikkus Holm Bank AS-i kontsernis. Operatsiooniriski juhtimine on Grupi üldjuhtimise ja riskijuhtimise raamistikus tähtsal kohal.

Grupi operatsiooniriski juhtimise üldnõuded on järgmised:

- kõik olulised operatsiooniriski valdkonnad tuleb tuvastada ning neid tuleb hinnata, jälgida ja juhtida tõhusalt ja järjekindlalt;
- tuleb rakendada asjakohaseid ja usaldusväärseid riskijuhtimise meetmeid, mis toetavad operatsiooniriskide analüüsi ja nende kohta otsuste tegemist;
- iga töötaja kannab nii isiklikus kui ka tööalases tegevuses esmast vastutust oma tegevusvaldkonnas esinevate operatsiooniriskide juhtimise ja kontrollimise eest;
- sisekontrollisüsteem peab andma piisava kindluse, et Grupi tegevus on tõhus ja tulemuslik, varad on kaitstud ja aruanded usaldusväärsed.

Operatsiooniriski juhtimise eesmärk on liikuda kaitsemeetmetelt ennetavale riskianalüüsile ning kahju ärahoidmisele.

Vastutus ning riskidest teatamise ja juhtkonna teavitamise nõuded on fikseeritud operatsiooni-riski kateooriate, valdkondade ja tegevuste ning samuti riikide ja kaitseliinide järgi nõukogu poolt kehtestatud operatsiooniriski poliitikas.

Lisa 3.22 Äririskid

Grupisisese määratluse kohaselt hõlmab äririsk maineriski ja strateegilist riski.

Mainerisk on risk, et Grupi maine kahjustumine võib praegu või tulevikus mõjutada Grupi kasumit, omavahendeid või likviidsust.

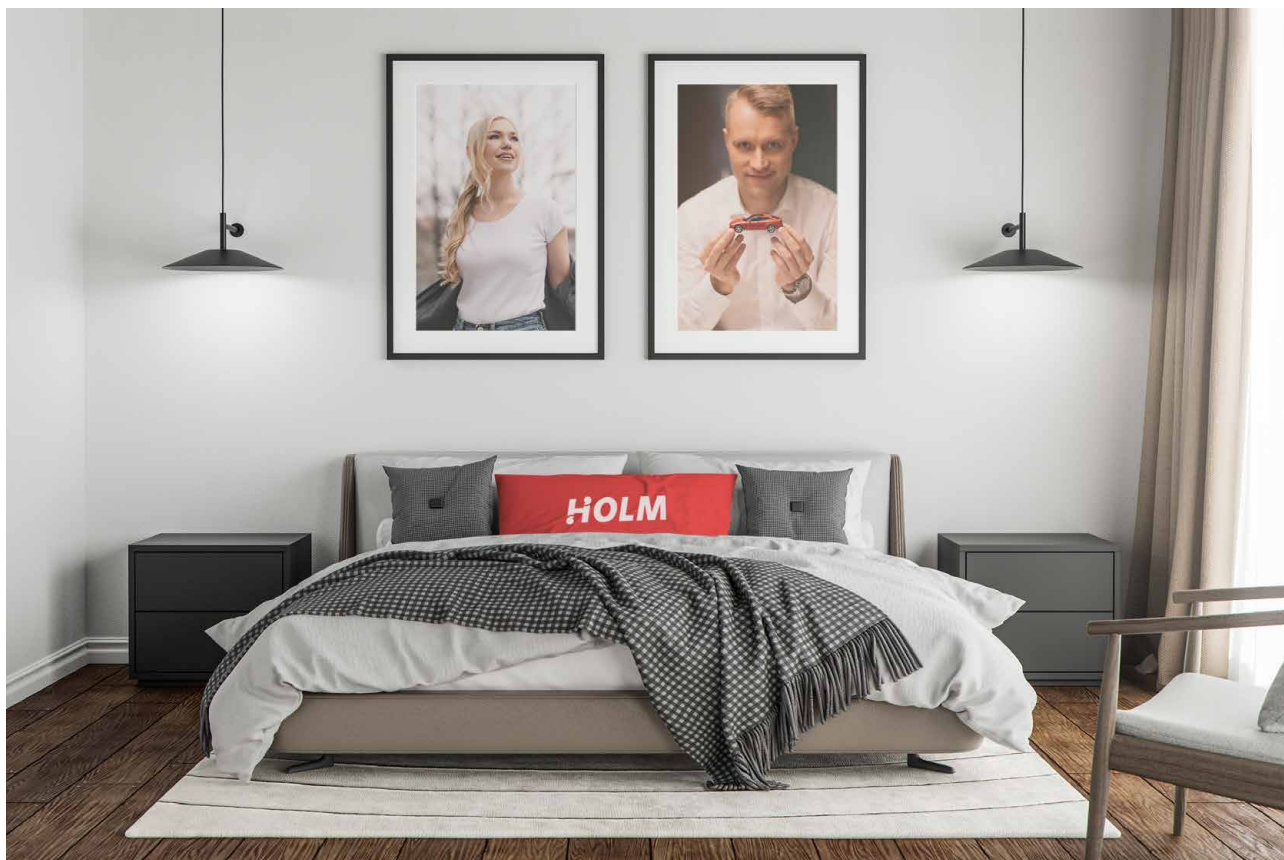
Strateegiline risk on risk, kus äri- ja konkurentsikeskkond, regulatsioonide mõju Grupi tegevustele ja ärieesmärkide saavutamisele, ebapiisav strateegia või strateegia ebapiisav elluviimine, muutused klientide ootustes või uute tehnoloogiate ebapiisav rakendamine võib põhjustada kahjumit või tulusid oluliselt vähendada.

Mainerisk ja strateegiline risk on ärimudeli olulised osad ning neid analüüsitakse osana strateegilisest planeerimisest ja tegevuse kavandamisest. Grupi maineriski juhtimise strateegia eesmärk on vältida maineriske ja olukordi,

mis võivad mainet kahjustada ja sellega tuua kaasa tulude vähenemise või usalduse kaotamise.

Strateegilise riski strateegia on riski kontrollimine ja vähendamine, rakendades piisavat ja majandus-keskkonna hetkeolukorraga sobivat strateegiat, mis tugineb põhjalikule planeerimisprotsessile, ning reageerimine piisavalt ja õigeaegselt muutustele. Grupi strateegilise riski alane eesmärk riskiprofilis on olla avatud ja valmis, kaaludes kõiki võimalusi, tegutsedes ennetavalt ning otsuste tegemisel lähtuda sellest, et risk ja oodatavad tulud oleksid tasakaalus.

Grupi riskivalmiduse dokumendi kohaselt hoidub Grupp maineriskist ning juhendub eesmärgist minimeerida maineriski põhjustatud majanduslikku, regulatiivset või mainekahju. Grupp väldib olukordi, mis võivad põhjustada mainekahju. Strateegilist ja maineriski juhib juhatus, lähtudes nõukogu heaks kiidetud strateegilistest kavadest.

Lisa 4

Investeeringud tütaretevõtetesse

Grupp moodustus emaettevõtte asutamise hetkel 2018. aasta sügisel, mil osakapitali sissemakse teostati mitterahalise sissemakse teel tütaretevõtte Holm Bank AS aktsiatega.

2019. aasta septembri lõpus omandas Holm Bank AS 51,07% osaluse Läti äriüksuses SIA "Best Lizings" soetusmaksumuses 2 898 tuhat eurot. 2021. aasta veebruaris omandas Holm Bank AS kogu allesjäänud mittekont-

rolliva osaluse (48.93%) nüüd juba Holm Bank Latvia SIA nime kandvas tütarettevõttes soetusmaksumuses 2 253 tuhat eurot. Mõlemad soetused toimus ühise kontrolli alla kuuluvate ettevõtete vaheliste tehingutena.

Holm Bank Latvia SIA on Läti turul tegutsev krediidiandja alates 2008. aastast, mis pakub oma koostööpartnerite kaudu krediiti Läti ettevõtetele ja eratarbijatele.

Omandamisel kajastas Holm Bank AS 1 202 tuhande euro suuruse vahe makstud soetusmaksumuse ja omandatud

netovara raamatupidamisliku väärtuse vahel otse oma-kapitalis (konsolideeritud jaotamata kasumis).

Grupi tütarettevõtete Holm Bank AS ja Holm Bank Latvia SIA on käesolevas aruandes konsolideeritud koos ema-ettevõtte näitajatega.

Seisuga 31.12.2021 ja 31.12.2020 ei olnud Grupis sidu-settevõtteid.

Lisa 5

Neto intressitulud

Intressitulud tuhandetes eurodes	2021	2020
Intressitulu sisemise intressimäära meetodil		
Järelmaksud	3 473	5 720
Krediitkaardid	4 514	4 395
Väikelaenud	5 264	2 869
Liisingud	339	328
Äri-laenud	475	356
Nõuded krediidi-asutustele	1	3
Muud laenud	642	494
Kokku	14 707	14 166
Intressikulu sisemise intressimäära meetodil tuhandetes eurodes	2021	2020
Klientide hoiused	-835	-733
Saadud laenud	-432	-210
Intressikulud rendilepingutest	-13	-3
Raha ja nõuded keskpangale	-0	-1
Kokku	-1 280	-947
Neto intressitulud	13 427	13 220
Intressitulud laenudelt kliendi asukoha järgi tuhandetes eurodes	2021	2020
Eesti	11 360	12 165
Rootsi	394	58
Läti	2 953	1 943
Kokku	14 707	14 166

Laenulepingute tingimuste muutmisega kaasnevate oluliste rahavoogude erinevuse kajastab Grupp intressitulu kirjel, kas seda vähendades või suurendades, va ulatuses

mille osas on krediidikahjumid juba eelnevalt kajastatud. Aruandeperioodil kaasnes lepingute muutmisega Grupp tulu 69 tuhat eurot (2020: 0 eurot).

Lisa 6

Neto teenustasud

Teenustasutulud tuhandetes eurodes	2021	2020
Muud teenustasutulud	0	5
Teenustasutulud kokku	0	5

Teenustasukulud tuhandetes eurodes	2021	2020
Finantsvahendusteenused	-1 218	-1 127
Kaartidega seotud kulud	-397	-301
Tehingutasud	-71	-61
Muud teenustasukulud	-67	-71
Teenustasukulud kokku	-1 753	-1 560
Neto teenustasukulud	-1 752	-1 555

Lisa 7

Muud tegevustulud

Muud tegevustulud tuhandetes eurodes	Lisa	2021	2020
Renditulud	13	112	112
Varade müügist saadud kasum	11	239	0
Laekunud bilansivälised nõuded	11	1 333	447
Laekunud lepptrahvid		15	0
Valuutakursi muutustest tingitud netomõjud		-53	2
Muud tegevustulud kokku		1 645	561

Lisa 8

Tegevuskulud

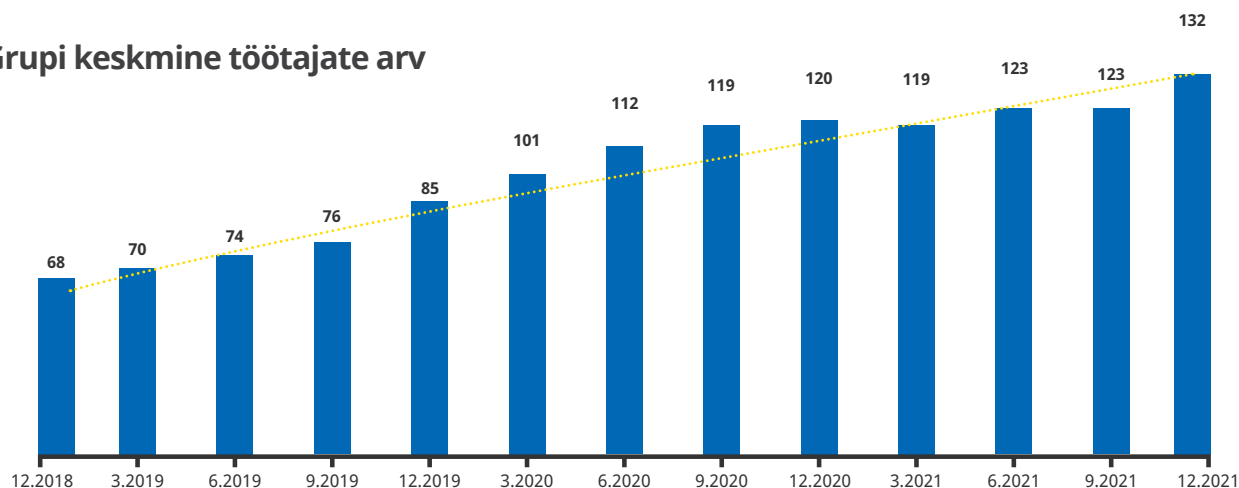
Tegevuskulud tuhandetes eurodes	Lisa	2021	2020
Palgad ja preemiad		-2 652	-2 946
Sotsiaalmaks ja muud maksud		-801	-947
Erisoodustused		-81	-114
Muud personalikulud		-119	-104
Personalikulud		-3 654	-4 112
IT kulud		-538	-1 535
Turunduskulud		-1 178	-1 129
Konsultatsioonikulud		-643	-399
Bürookulud		-156	-57
Väheväärtuslike varade või lühiajaliste rendilepingutega seotud kulud		-72	-80
Transpordi- ja sidekulud		-74	-97
Muud halduskulud		-123	-209
Infopäringud		-340	-168
Muud tegevuskulud		-505	-347
Mitmesugused tegevuskulud		-3 631	-4 020
Muud ärikulud		0	-61
Põhivarade kulum ja väärtuse langus		-481	-383
Muud kulud		-481	-445
Finantsinstrumentide krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus	11	-4 313	-2 366
Tegevuskulud kokku		-12 078	-10 943

Keskmine töötajate arv Grupis oli 2021.aastal 132 (2020: 120).

Personalikuludest on aruandeperioodil kapitaliseeritud 869 tuhat eurot (vt lisa 16), seega kui kapitalisatsioo-

ni mitte arvestada, oleksid 2021.aasta personalikulud kokku olnud 4 523 tuhat eurot (kasv võrreldes eelmise aastaga +10.0%). Üldisest majanduskeskkonnast tingituna oli surve palgaskasvule tuntav.

Grupi keskmine töötajate arv

Lisa 9

Tulumaks

Tulumaks tuhandetes eurodes	2021	2020
Tulumaksukulud		
Ettevõtte tulumaksu avansiline makse (14%)	-191	-189
Ettevõtte tulumaksu avansiline makse (20%)	-42	-27
Dividendidelt makstud tulumaks	0	-3
Tulumaksukulu kokku	-233	-219

Tulumaksuga maksustamine baseerub järgmistel maksumääradel: Eestis rakendatakse 14% ja Lätis 20%. Rootsis ei ole maksukohustust veel tekkinud.

Aruandeperioodil ja sellele eelnenud perioodil ei ole tekkinud ajutisi erinevusi seoses maksu-tagastustega. Edasilükkunud tulumaksukohustusi ei ole samuti tekkinud, kuna tütarettevõtte lõpetas aruandeperioodi kahjumiga ning kasumi jaotust ei ole planeeritud.

Grupp opereerib jurisdiktsioonides, kus Covid-19 pandeemia ajal ei ole võimaldatud tulumaksu-soodustusi ega muid hinnaalandeid.

Maksumääradega vastavusse viimine ei ole avaldanud olulist mõju Grupi finantsnäitajatele.

Lisa 10

Nõuded keskpangale ja krediitiasutustele

Nõuded keskpangale ja krediitiasutustele tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Nõudmiseni ja alla 3kuulise tähtajaga hoiused *	13 980	10 103
Kohustuslik reserv keskpangas	535	438
Nõudmiseni hoius keskpangas	2 513	2 610
Raha ja rahalähendid kokku	17 028	13 151

* raha ja rahalähendid rahavoogude aruandes

Nõudeid keskpangale, mille tähtaeg rohkem kui kolme kuu pärast, ei arvestata rahavoogude aruandes raha ja rahalähendite hulka.

Kohustusliku reservinõue seisuga 31.12.2021 ja 31.12.2020 (Holm Bank AS sai Euroopa Keskpangalt te-

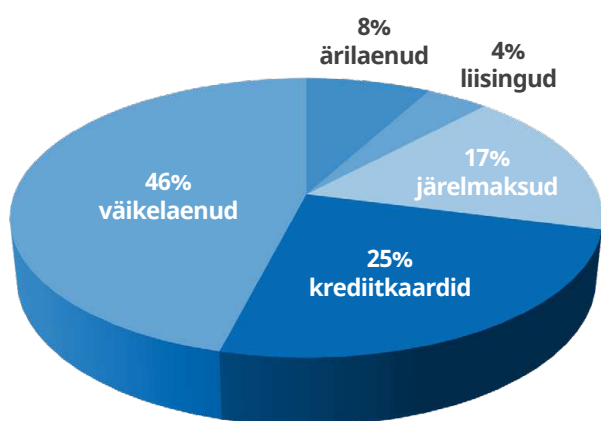
gevusloa 02.04.2019) oli 1% kõigist kaasatud finantsressurssidest (klientide hoiused ja saadud laenud).

Kohustusliku reservi nõuet tuleb täita kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt heaks kiidetud välismaistes väärtpaberites.

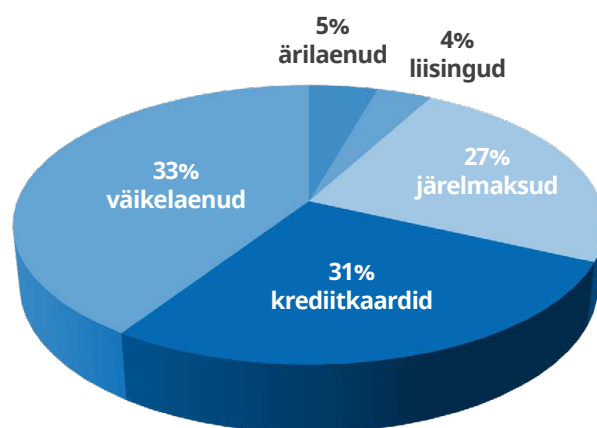
Lisa 11

Laenud ja ettemaksed klientidele

Jaotus kliendi tüübi ja toodete kaupa tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Ärilaenud	7 464	5 178
sh liisingud	2 451	2 527
sh ärilaenud	5 045	2 700
sh järelmaksud	91	132
sh väikelaenud	0	2
provisjoneeritud krediitkahjud	-123	-183
Eralaenud	54 490	52 055
sh järelmaksud	10 733	15 854
sh krediitkaardid	15 836	18 452
sh väikelaenud	29 235	19 779
provisjoneeritud krediitkahjud	-1 314	-2 030
Kogu netolaenuportfell	61 954	57 233

Jaotus toodete lõikes
31.12.2021

Jaotus toodete lõikes
31.12.2020

Jaotus riikide ja komponentide kaupa
tuhandetes eurodes

31.12.2021

31.12.2020

Põhiosa nõuded

61 471

57 956

Eesti	44 936	48 562
Läti	14 329	7 929
Rootsi	2 207	1 464

Provisjoneeritud krediidikahjud
põhiosa nõuetele

-1 429

-2 184

Eesti	-896	-1 858
Läti	-381	-238
Rootsi	-151	-89

Intressinõuded

1 919

1 490

Eesti	1 242	1 228
Läti	622	224
Rootsi	54	37

Provisjoneeritud krediidikahjud
intressinõuetele

-8

-29

Eesti	-7	-22
Läti	-1	-2
Rootsi	0	-4

Brutolaenuportfell kokku

63 390

59 446

Netolaenuportfell kokku

61 954

57 233

Eesti	45 276	47 910
Läti	14 569	7 914
Rootsi	2 109	1 409
sh provisjoneeritud krediidikahjud	-1 436	-2 213

Klientidele antud laenude väärtuse langus
tuhandetes eurodes

Lisa

2021

2020

Aruandeperioodi alguses

-2 213

-1 675

Moodustatud provisjonid	Riskiklass 1	-362	-470
Moodustatud provisjonid	Riskiklass 2	-276	-576
Moodustatud provisjonid	Riskiklass 3	-4 615	-2 816
Bilansist välja kantud	Riskiklass 3	4 973	1 765
Müüdud	Riskiklass 2	0	62
Müüdud	Riskiklass 3	117	1
Portfelli taastumine	Riskiklass 1	480	540
Portfelli taastumine	Riskiklass 2	433	484
Portfelli taastumine	Riskiklass 3	26	472

Aruandeperioodi lõpus

-1 436

-2 213

Provisjoneeritud krediidikahjude netomuutus

-4 313

-2 366

Laekunud bilansivälised nõuded muude tegevustulude koosseisus	7	1 333	447
---	---	-------	-----

Migratsioon riskiklasside vahel
tuhandetes eurodes

2021

	1->2	2->1	2->3	3->2	1->3	3->1
Järelmaksud	1669	933	724	76	71	23
Krediitkaardid	3258	1459	2286	61	38	19
Väikelaenu	4483	2491	1992	238	137	70
Ärialaenu	2550	2321	325	78	0	0
Liisingud	383	330	365	302	0	0

Krediidikvaliteet toodete kaupa
tuhandetes eurodes

31.12.2021

31.12.2020

Järelmaksud		10 641	15 505
	Riskiklass 1	9 323	13 210
	Riskiklass 2	988	1 583
	Riskiklass 3	330	711
Krediitkaardid		15 558	17 731
	Riskiklass 1	13 421	15 806
	Riskiklass 2	1 387	1 491
	Riskiklass 3	750	434
Väikelaenu		28 382	18 912
	Riskiklass 1	24 558	14 811
	Riskiklass 2	2 874	2 926
	Riskiklass 3	950	1 175
Ärialaenu		4 927	2 570
	Riskiklass 1	4 204	2 045
	Riskiklass 2	589	448
	Riskiklass 3	134	77
Liisingud		2 446	2 515
	Riskiklass 1	2 004	1 562
	Riskiklass 2	389	809
	Riskiklass 3	54	144
Kokku		61 954	57 233

Krediidikvaliteet komponentide kaupa
tuhandetes eurodes

31.12.2021

31.12.2020

Põhiosa nõuded		61 471	57 956
	Riskiklass 1	52 206	46 744
	Riskiklass 2	6 240	7 459
	Riskiklass 3	3 024	3 754
Intressinõuded		1 919	1 490
	Riskiklass 1	1 425	1 007
	Riskiklass 2	294	272
	Riskiklass 3	200	211
Provisjoneeritud krediitkahjud		-1 436	-2 213
	Riskiklass 1	-121	-298
	Riskiklass 2	-308	-492
	Riskiklass 3	-1 007	-1 424
Kokku		61 954	57 233

Krediidikvaliteet riskiklasside kaupa
tuhandetes eurodes

	31.12.2021	31.12.2020	▲	%
Netonõuded				
Riskiklass 1	53 510	47 435	6 075	12,8%
Riskiklass 2	6 226	7 257	-1 031	-14,2%
Riskiklass 3	2 217	2 541	-324	-12,7%
Kokku	61 954	57 233	4 721	8,2%
Osakaal				
Riskiklass 1	86,4%	82,9%		3,5%
Riskiklass 2	10,0%	12,7%		-2,6%
Riskiklass 3	3,6%	4,4%		-0,9%
Kokku	100,0%	100,0%		0,0%
Brutonõuded				
Riskiklass 1	53 631	47 750	5 881	12,3%
Riskiklass 2	6 534	7 731	-1 196	-15,5%
Riskiklass 3	3 225	3 965	-740	-18,7%
	63 390	59 446	3 944	6,6%
Provisjoneeritud krediidikahjud				
Riskiklass 1	-121	-298	177	-59,4%
Riskiklass 2	-308	-492	184	-37,3%
Riskiklass 3	-1 007	-1 424	417	-29,3%
	-1 436	-2 213	777	-35,1%
Provisjonidega kaetus				
Riskiklass 1	0,2%	0,6%		-0,4%
Riskiklass 2	4,7%	6,4%		-1,6%
Riskiklass 3	31,2%	35,9%		-4,7%
	2,3%	3,7%		-1,5%
Riskiklass 3 kaetus ilma mahakandmisteta	73,0%	55,7%		17,3%

Krediidikahjumite katteks moodustatud allahindlus
tuhandetes eurodes

	2021	2020
Laenud ja ettemaksed klientidele		
Riskiklass 1	118	-73
Riskiklass 2	157	-87
Riskiklass 3	-4 588	-2 206
Krediidikahjude netomuutus	-4 313	-2 366

Võõrandamistehingud
tuhandetes eurodes

	Lisa	2021	2020
Nõuete brutoväärtus müügihetkel		384	341
Provisjoneeritud krediidikahjud		-117	-63
Nõuete netoväärtus		267	278
Tehingu hind kokku		507	218
Netokasum/-kahjum nõuete võõrandamisest	7	239	-60

Grupp on kandnud üle kõik riskid ja hüved ning ei ole säilitanud seotust ega kontrolli müüdud varade üle.

Lisa 12

Muud varad

tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Finantsvarad		
Krediitkaartide garantiideposiidid	647	666
Finantsvarad kokku	647	666
Mittefinantsvarad		
Tagatisdeposiidid	201	219
Lühiajalised ettemaksed	294	1 002
Muud nõuded	123	244
Mittefinantsvarad kokku	618	1 465
Kokku	1 265	2 131

Lühiajalised ettemaksed hõlmavad ettemakseid kindlustuse, ja ajakirjandusväljaannete eest ning maksevahenduste

teenuse eest. Ettemaksed laekuvad või neid kasutatakse eeldatavasti 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.

Lisa 13

Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	1 177	1 177
Soetused	0	0
Aruandeperioodi lõpus	1 177	1 177
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-169	-125
Amortisatsioonikulu	-45	-45
Aruandeperioodi lõpus	-214	-169
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	1 008	1 053
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	963	1 008

Aruandeperioodi renditulu oli 112 tuhat eurot (2020. aastal: 112 tuhat eurot, vt lisa 7), kinnisvarainvesteeringutega seotud otsekulusid tehti ebaolulises mahu. Investeeringud

gute kaetav väärtus ületab varade raamatupidamislikku jääkväärtust.

Lisa 14

Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Maa ja ehitised		
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	668	668
Soetused	0	0
Aruandeperioodi lõpus	668	668
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-80	-57
Amortisatsioonikulu	-24	-24
Aruandeperioodi lõpus	-104	-80
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	588	612
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	564	588

tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Seadmed ja inventar		
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	42	112
Soetused	0	9
Müügid ja mahakandmised (soetusmaksumuses)	0	-79
Lisandumised äriühenduste kaudu	0	0
Aruandeperioodi lõpus	42	42
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-13	-50
Müügid ja mahakandmised (kulum)	0	79
Amortisatsioonikulu	-6	-42
Aruandeperioodi lõpus	-19	-13
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	29	62
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	23	29

tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Autod		
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	154	0
Soetused	21	4
Müügid ja mahakandmised (soetusmaksumuses)	-7	0
Ümberliigitamised	0	150
Aruandeperioodi lõpus	168	154
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-89	0
Müügid ja mahakandmised (kulum)	4	0
Amortisatsioonikulu	-25	-10
Ümberliigitamised	0	-79
Aruandeperioodi lõpus	-110	-89
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	65	0
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	58	65
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus kokku	644	682

Kinnisvara ja seadmete õiglasel väärtusel võivad erineda nende bilansilisest jääkmaksumusest ebaolulises osas.

Seisuga 31.12.2021 oli täielikult amortiseerunud varasid kasutuses soetusmaksumuses 44 tuhat eurot (31.12.2020: 34 tuhat eurot).

Lisa 15

Vara kasutusõigused ja rendikohustised

tuhandetes eurodes	31.12.2021			31.12.2020		
	büroo- pinnad	autod	Kokku	büroo- pinnad	autod	Kokku
Rendile võetud varad						
Soetusmaksumuses						
Aruandeperioodi alguses	1 281	127	1 408	204	92	296
Soetused	0	0	0	1 077	35	1 112
Muud muutused	-51	-3	-54	0	0	0
Aruandeperioodi lõpus	1 230	124	1 354	1 281	127	1 408
	0					
Kulum ja väärtuse langus						
Aruandeperioodi alguses	-153	-56	-209	-40	-19	-59
Amortisatsioonikulu	-126	-27	-153	-113	-37	-150
Muud muutused	-60	0	-60	0	0	0
Aruandeperioodi lõpus	-339	-83	-422	-153	-56	-209
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	1 128	72	1 200	164	73	237
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	891	41	932	1 128	72	1 200

tuhandetes eurodes	31.12.2021			31.12.2020		
	büroo- pinnad	autod	Kokku	büroo- pinnad	autod	Kokku
Rendikohustused						
Lühiajalised						
Aruandeperioodi alguses	126	19	145	92	25	117
Soetused	0	0	0	1 077	19	1 096
Arvestatud intressid	11	2	13	3	0	3
Tagasimaksed	-118	-17	-135	-111	-19	-130
Ümberliigitamine ja periodiseerimine	221	19	240	-935	-6	-941
Muud muutused	-120	-6	-126	0	0	0
Aruandeperioodi lõpus	120	17	137	126	19	145
Pikaajalised						
Aruandeperioodi alguses	1 007	72	1 079	72	66	138
Ümberliigitamine ja periodiseerimine	-221	-19	-240	935	6	941
Aruandeperioodi lõpus	786	53	839	1 007	72	1 079
Rendikohustised aruandeperioodi alguses	1 133	91	1 224	164	91	255
Rendikohustised aruandeperioodi lõpus	906	70	976	1 133	91	1 224

Lisa 16

Immateriaalne põhivara

tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	2 595	1 038
Soetused	4 070	1 557
Aruandeperioodi lõpus	6 665	2 595
Kulum ja väärtuse langus		
Aruandeperioodi alguses	-294	-182
Amortisatsioonikulu	-227	-113
Aruandeperioodi lõpus	-522	-294
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi alguses	2 300	857
Bilansiline jääkmaksumus aruandeperioodi lõpus	6 143	2 300

Grupp kapitaliseeris 2021.aasta jooksul immateriaalse põhivarana uude tuumsüsteemi 3 173 tuhat eurot (2020: 981 tuhat eurot), sh tööjõukulusid 869 tuhat eurot (2020: 0 eurot, vt ka lisa 8), Läti tütarettevõtte tuuma 434 tuhat eurot (2020: 0 eurot), andmeaita 229 tuhat eurot (2020: 394 eurot) ning uude skooringumudelisse 234 tuhat eurot (2020: 0 eurot). Virtuaalkaardi platvormi investeringuid ei tehtud (2020: 182 tuhat eurot), Platvorm on jätkuvalt kasutuses, kuna kõiki

Rootsi portfelli nõudeid ei ole aruande koostamise hetkeks veel realiseeritud. Uue tuuma arendused ei ole lõpetatud.

Varade amortisatsiooni alustatakse momendist, mil arendatava toote elukaar on süsteemis täielikult kaetud ja vara lõplikult kasutusvalmis. Üldjuhul jäävad varade kasulikud eluead vahemikku 5-10 aastat. Täielikult amortiseerunud immateriaalseid varasid kasutuses ei ole.

Lisa 17

Klientidelt saadud laenud ja hoiused

Jaotus kliendi tüübi lõikes tuhandetes eurodes	Eraisikud	Juruudilised isikud	Kokku
31.12.2021			
Nõudmiseni hoiused	1 251	0	1 251
Tähtajalised hoiused	59 853	2 302	62 155
Võlakirjad	0	3 500	3 500
Laenud muudelt institutsioonidelt	0	174	174
Intressikohustis	883	45	928
Kokku	61 987	6 021	68 008
31.12.2020			
Nõudmiseni hoiused	808	0	808
Tähtajalised hoiused	52 894	1 602	54 496
Laenud seotud osapooltelt	0	50	50
Intressikohustis	481	19	500
Kokku	54 183	1 671	55 854

2021.aastal laekus võlakirja emissioonist 3 500 tuhat eurot. Kõik võlakirjad väljastati ühele investorile.

Laenud muudelt institutsioonidelt all kajastatakse Maaelu Edendamise Sihtasutusel (MES) kliendi laenu tagatiseks saadud sihtotstarbelist laenu.

Jaotus riikide lõikes tuhandetes eurodes	Eesti	Saksamaa	Austria	Kokku
31.12.2021				
Nõudmiseni hoiused	1 251	0	0	1 251
Tähtajalised hoiused*	23 805	35 761	3 494	63 060
Võlakirjad	3 523	0	0	3 523
Laenud muudelt institutsioonidelt	174	0	0	174
Kokku	28 753	35 761	3 494	68 008

tuhandetes eurodes	Eesti	Saksamaa	Austria	Kokku
31.12.2020				
Nõudmiseni hoiused	808	0	0	808
Tähtajalised hoiused*	19 349	31 916	3 731	54 996
Laenud seotud osapooltelt	50	0	0	50
Kokku	20 207	31 916	3 731	55 854

*Ülaltoodud tähtajaliste hoiuste summas sisalduvad nii põhiosa kui intressikohustised

Lisa 18

Muud kohustised

tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Finantskohustised		
Võlad partnerite ees	574	451
Muud lühiajalised finantskohustised	393	72
Finantskohustised kokku	967	523
Mittefinantskohustised		
Maksukohustised	231	242
Võlad töötajatele	368	267
Muud lühiajalised kohustised	145	116
Mittefinantskohustised kokku	744	625
Kokku	1 711	1 147

Võlad töötajatele sisaldavad ka aruandeperiood puhkusekohustist. Võla suurenemise põhjuseks on töötajate arvu kasv viimase aasta jooksul.

Kõik kohustised kuuluvad tasumisele 12 kuu jooksul ning on seetõttu kajastatud lühiajaliste kohustistena.

Lisa 19

Omakapital

tuhandetes eurodes	Osade arv, tk	Osakapital	Ülekurss
Osakapital 31.12.2021	1	5	20 995
Osakapital 31.12.2020	1	5	20 995

Osa eest on täielikult makstud. Tasumine toimus mitterahalise sissemakse teel 100% aktsionärile kuulunud Holm Bank AS aktsiatega. Asutamise momendist moodustus konsolideerimisgrupp.

Aruandeperioodil ja sellele eelneval perioodil kasumieraldi ei tehtud. Grupp aruandeperioodil dividende ei maksnud, eelmisel perioodil maksti varasemalt väljakuu-

lutatud dividende summas 345 tuhat eurot. Kõik väljamaksed toimusid ainuosanikule.

Seisuga 31.12.2021 oli Grupi jaotamata kahjum – 2 765 tuhat eurot (31.12.2020: -2 556 tuhat eurot). Kasumieraldi teha ei saa, kuna Grupi jaotamata finantstulemus on endiselt negatiivne. Grupp plaanib kahjumi katta tulevaste perioodide tulude arvelt.

Lisa 20

Tingimuslikud varad ja kohustised

Kasutamata limiidid katkestamatutest lepingutest tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Lepingutest tulenev tingimuslik kohustis	8 922	15 120

Limiiditoodete kasutusse võtmata osa kajastatakse bilansi-välise kohustisena. Vt ka lisa 3.14.

Maksuhalduril on õigus kontrollida Grupi maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise täht-

ajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksumus, intressid ja trahv.

Maksuhaldur ei ole aastatel 2020–2021 Grupis maksuau-ditit läbi viinud.

Lisa 21

Tehingud ja saldod seotud osapooltega

Seotud osapoolte hulka loetakse emaettevõtte ainuaktsionäri (tegelikku kasusaajat), Grupi tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning nende lähikondseid. Samuti äriühinguid, mis on tegeliku kasusaaja kontrolli all või mille üle ta

omab olulist mõju. 2021. aastal maksti Grupi tegev- ja kõrgemale juhtkonnale tasusid kokku 564 tuhande euro eest (2020: 467 tuhat eurot). Summa sisaldab kõiki kaasnevaid makse.

Tehingud tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Intressitulud antud laenudelt	99	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	99	0
Intressikulud saadud laenudelt	2	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	2	0
Müügid	23	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	23	0
Ostud	199	270
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	187	246
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	12
Antud laenud	1 999	3
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	1 999	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	3
Antud laenude tagasimaksed, sh intresside maksed	94	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	94	0
Saadud laenude tagasimaksed, sh intresside maksed	52	260
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	52	0
Mittekontrolliv osalus	0	260

Tehingud tuhandetes eurodes	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded	2 006	2
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	2 006	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	2
Laenukohustised	0	50
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	0	50
Muud kohustised	6	6
Tegev- ja kõrgem juhtkond (sealhulgas lõplik kontrolliv osapool)	6	5
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	1

Lisa 22

Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse kohaselt avalikustatakse konsolideerimisgrupi emaettevõtte raamatupidamise põhjaruanded konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades. Grupi emaettevõtte raamatupidamise põhjaruanded ei moodusta standardis IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ määratletud konsolideerimata raamatupidamise aruannet.

Emaettevõtte konsolideerimata raamatupidamise põhjaruannete koostamisel on kasutatud samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutati konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeering tütarettevõttesse, mida kajastatakse emaettevõtte raamatupidamise põhjaruannetes soetusmaksumuses.

Koondkasumi aruanne tuhandetes eurodes	2021	2020
Muud tegevustulud	12	12
Neto tegevustulud	12	12
Muud tegevuskulud	-12	-12
Tegevuskulud kokku	-12	-12
Kasum/kahjum enne tulumaksu	0	0
Aruandeperioodi kasum/kahjum	0	0
Muu koondkasum/-kahjum	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/kahjum	0	0
Emaettevõtte omaniku osa	0	0

Finantsseisundi aruanne tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Varad			
Investeeringud tütarettevõtetesse	4	21 000	21 000
Varad kokku		21 000	21 000
Omakapital			
Aksiakapital	19	5	5
Ülekurss	19	20 995	20 995
Jaotamata kasum		0	0
Omakapital kokku		21 000	21 000
Kohustised ja omakapital kokku		21 000	21 000

Rahavoogude aruanne tuhandetes eurodes	Lisa	2021	2020
Tasutud tarnijatele		-12	-12
Laekunud müügi- ja muud nõuded		12	12
Tasutud maksud, va ettevõtte tulumaks		0	-11
Kokku rahavood äritegevusest		0	-11
Laekunud dividendid		0	300
Kokku rahavood investeerimistegevusest		0	300
Tasutud dividendid		0	-289
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		0	-289
Rahavood kokku		0	0
Raha ja rahalähendid perioodi alguses		0	0
Raha ja selle lähendite muutus		0	0
Raha ja rahalähendid perioodi lõpus		0	0

Raha ja rahalähendid:	2021	2020
Sularaha	0	0
Piiranguteta arvelduskontod	0	0

Omakapitali muutuste aruanne tuhandetes eurodes	Aktiivkapital	Ülekurss	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Saldo seisuga 01.01.2020	5	20 995	300	21 300
Aruandeperioodi kasum/kahjum	0	0	0	0
Muud koondkasum/-kahjum	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum	0	0	0	0
Dividendide väljakuulutamise	0	0	-300	-300
Saldo seisuga 31.12.2020	5	20 995	0	21 000
Saldo seisuga 01.01.2021	5	20 995	0	21 000
Aruandeperioodi kasum/kahjum	0	0	0	0
Muud koondkasum/-kahjum	0	0	0	0
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2021	5	20 995	0	21 000

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Investeeringud tütarettevõtetesse	4	-21 000	-21 000
Investeeringute bilansiline väärtus kapitaliosaluse meetodil		2 765	2 556
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital perioodi lõpus		18 235	18 444

Aruandekuupäeva järgsed sündmused

24. veebruaril 2022 šokeeris kogu maailma Venemaa sisestung Ukrainasse. Kuigi eeltegevuste põhjal võis agressiooni ette ennustada, tundus selline käitumine 21. sajandil siiski ebareaalne. Toimunu kinnitas reegliti, et kõigeks tuleb valmis olla ja ühtegi stsenaariumit ei tohi välistada. Ilmselgelt mõjutavad lääneriikide poolt Venemaale rakendatud sanktsioonid ning uus külm sõda kogu maailma pangandust ja majandust tervikuna. Holm Bank AS kliendid on siiski valdavalt Eesti, Rootsi, Soome, Saksa ja Austria residendid. Pikemas perspektiivis võib suurenenud ebakindlus mõjutada Grupi laenuportfelli kasvu ning raha kaasamise võimalusi. Senikaua, kui sõda ei ole võtnud maailmasõja mastaape, on Grupi juhatus seisukohal, et praegune olukord ei mõjuta oluliselt Grupi äritegevust, kuid olukorda jälgitakse pidevalt ning vajadusel tehakse hinnangutes muudatusi.

Kuigi majandus Eestis on püsivatele koroonapiirangutele vaatamata suhteliselt avatud, on 2022. aasta alguses Covid-19 pandeemia uus laine saavutanud seni nägematud ning rekordilised numbrid. Seetõttu on oluline järgida nii ettevaatusabinõusid kui tagada turvaline töökeskkond viiruse leviku piiramiseks. Majandus on püsinud jätkuvalt kasvurajal ning uue lainega saabunud omikrontüve leviku negatiivset mõju võib pidada oodatust väiksemaks. Majanduskasvu väljavaadet kahandab samas erakordselt kiire hinnatõus, mille raugemist võib oodata kõige varem aasta teises pooles. Mitmed kohalikud tegurid võivad omakorda aga pikendada kiire hinnatõusu perioodi Eestis.

Juba eelmise aasta lõpus ilmnemise oodatud märgid muutustest, mis omasid majandusele tugevat lühiajalist mõju käesoleva aasta alguses. Nii energia- kui ka gaasihindade tõusud mõjutasid eraisikute ja samuti ettevõtete kulubaasi ning samaaegselt talvehooajaga tuli energiatarbijatel arvestada hüppeliselt kasvavate arvetega.

Ebakindlus oluliste sisendhindade kasvus ning ühtlasi ka edasise hinnadünaamika osas, andis tunda koheselt ka laenuvõtmise languses, mis omakorda mõjutas Grupi uusmüüki. Valitsuse otsus rakendada energiahinna tõusu leevendamiseks toetusmeetmeid, on olukorda mõnevõrra stabiliseerinud, kuid tegeliku mõju ulatust võib oodata alles esimese poolaasta lõpus.

Aasta alguses lahkus pangast juriidilise osakonna juhataja Karita Nilp ning siseaudiitor Anna-Mari Oomer. Siseaudiitori ametipositsioonil alustas veebruari keskel selles valdkonnas pikaajalist kogemust omav Tiina Vask.

Seoses 2021. aasta lõpus tehtud otsusega Rootsi turult lahkuda, müüdi jaanuaris 2022 forward-flow tehingu raames suur osa Rootsi mittetöötavast portfelist IFA Finance Designated Activity Company-le. Veebruari alguses sõlmis Grupp müügilepingu Rootsi ettevõttega Brixo AB, millega loovutati kõik töötavad lepingud. Informatsioon avalikustati kodulehel, vahetult informeeriti ka koostööpartnereid Holmi tegevuse lõpetamisest Rootsi turul. Grupp on kliente teavitanud ka kirja teel.

Ärialaenude osas oleme keskkonna muutuste ja eriolukorra tõttu krediidiotsuste tegemisel arvesse võtnud potentsiaalselt riski suurendavad mõjutegureid. Lähtume jätkuvalt olukorrast ning konkreetsetest väljavaadetest majandusharu põhisealt. Kõikuvast majandusolukorras jäid Grupi klientide maksekäitumine ja portfelli krediidikvaliteet siiski vastuvõetavale tasemele ning ärialaenude kvaliteet on püsinud hea.

Oleme kinnitanud 2022. aasta eelarve ning alustanud aasta alguses nii ICAAPi kui ka ILAAPi protsessiga, mille käigus viime läbi täiendavaid stressiteste. Tulevikus jälgime pidevalt muutusi majanduses ja kohandame vajaduse korral finantsprognose.

Alates aastaaruande kuupäevast ei ole Grupi krediidikvaliteedis ega likviidsuspositsioonides olulisi kõrvalekaldeid esinenud ning grupi kapitalibaas on tugev. Samuti pole muutunud ka laenuportfelli makseviivituse määrad.

Grupi suutlikkus kaasata uut rahastust on piisaval tasemel, rahastamiskavad on lõpule viidud vastavalt esialgsetele plaanidele. Grupp on konservatiivselt suurendanud likviidsusreserve.

Pikaajaliste hoiuste (hoiuste tähtaeg üle 1 aasta) osakaal vähenes seisuga 31.12.2021 võrreldes eelmise aasta sama kuupäevaga 19.5% (41.6% vs 61.1%).

Suurenenud likviidsusreservid on piisavad, et katta võimalikke lühiajalisi muutusi rahastamises.

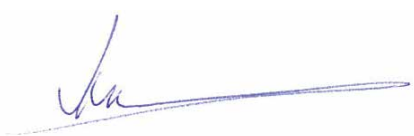
Grupi krediidikahjumite katmise võime on väga hea ning Grupi kapitalisatsioon on heal ja konservatiivsel tasemel.

Vaatamata COVID-19 pandeemiast tulenevale ebakindlusele, hindab juhatus järgneva 12 kuu jooksul võimalike riskidega toimetulekuks Grupi praegust kapitali- ja likviidsuspositsiooni heaks.

Juhatusel liikmete allkirjad

Käesolev aastaaruanne koosneb tegevus-aruandest, finantsaruannetest, kasumi jaotamise ettepanekust ja sõltumatu audiitori aruandest. Käesolevaga kinnitab

juhatuse OÜ Koduliising 2021.aasta konsolideeritud majandusaasta aruande.

Arne Veske

Juhatusel esimees

Tallinn, 3.mai 2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ Koduliising osanikule

Arvamus

Oleme auditeerinud OÜ Koduliising ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2021 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

- ▶ tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega;
- ▶ tegevusaruanne on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- ▶ teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- ▶ omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- ▶ hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- ▶ teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- ▶ hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- ▶ hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Tallinn, 3. mai 2022

Olesia Abramova
Vandeauditori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58
Rävala 4, 10143 Tallinn

Kärt Viilup
Vandeauditori number 712

Kasumi jaotamise ettepanek

Grupp lõpetas aruandeperioodi konsolideeritud jaotamata kahjumiga -2 765 tuhat eurot, mistõttu ei ole võimalik kasumieraldisi teha.

Arne Veske

Juhatuse esimees

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	0		Jah

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Arne Veske	35701194727	Haapsalu linn, Haapsalu linn, Lääne maakond, Eesti	5000 EUR (Lihtomand)

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 5042131
E-posti aadress	arne.veske@liisi.ee